

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEREJNEJ EKONOMIKY

Finančná podpora telesnej kultúry a športu v Českej republike a na Slovensku
Financial Support of Body Culture and Sport in the Czech Republic and Slovakia

Študent: Bc. Babničová Barbora
Vedúci diplomovej práce: doc. Ing. Martina Halásková, Ph.D.

Ostrava 2017

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Barbora Babničová**

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Finanční podpora tělesné kultury a sportu v České republice a na Slovensku**
Financial Support of Body Culture and Sport in the Czech Republic and Slovakia

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Význam a postavení sportu
 3. Podpora tělesné kultury a sportu v České republice a na Slovensku
 4. Možnosti financování sportu z veřejných zdrojů a ze zdrojů Evropské unie
 5. Zhodnocení finanční podpory tělesné kultury a sportu v České republice a na Slovensku
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- HOBZA, Vladimír. *Aplikovaná ekonomie sportu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 105 s. ISBN 978-80-244-4321-8.
- NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.
- RODNEY, D. Fort. *Sports Economics*. 3rd ed. Washington: Prentice Hall, 2011. 544 p. ISBN-13: 978-0136066026.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Martina Halásková, Ph.D.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 21.04.2017

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prehlásenie:

Prehlasujem, že som diplomovú prácu na téma Financovanie telesnej kultúry a športu v Českej republike a na Slovensku vypracovala samostatne a na základe literatúry a parametrov uvedených v Zozname použitej literatúry.

V Ostrave dňa 7.4.2017

.....
Bc. Barbora Babničová

Pod'akovanie

Moje pod'akovanie patrí doc. Ing. Martine Haláskové, Ph.D. za odborné vedenie a cenné rady, ktoré mi v priebehu spracovania diplomovej práce venovala.

Obsah

1. Úvod.....	7
2. Význam a postavenie športu	10
2.1. Systém telesnej kultúry a klasifikácia športu	11
2.2. Oblasť ekonomickej analýzy športu.....	13
2.3. Šport ako ekonomický statok a externalita.....	15
3. Podpora telesnej kultúry a športu v Českej republike a na Slovensku	17
3.1. Inštitucionálna podpora v oblasti politiky športu	18
3.2. Legislatívna a dokumentačná stránka podpory rozvoja športu a telesnej kultúry	20
3.2.1. Konceptia a plány rozvoja podpory športu a telesnej kultúry	21
3.3. Rozvoj športovo-rekreačnej infraštruktúry v Českej republike a na Slovensku.....	23
3.4. Podpora rozvoja a popularizácie športu pre všetkých v Českej republike a na Slovensku.....	26
4. Možnosti financovania športu z verejných zdrojov a zo zdrojov Európskej únie	29
4.1. Financovanie športu zo štátneho rozpočtu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015	30
4.1.1. Podpora športu z dotačných programov zo štátneho rozpočtu.....	31
4.1.2. Financovanie športovo-rekreačnej infraštruktúry	35
4.1.3. Financovanie športu pre všetkých	38
4.2. Financovanie športu z rozpočtov regiónov súdržnosti v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015	41
4.3. Financovanie športu zo zdrojov Európskej únie v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2014-2020	46
5. Zhodnotenie finančnej podpory telesnej kultúry a športu v Českej republike a na Slovensku	48
5.1. Zhodnotenie finančnej podpory telesnej kultúry a športu zo štátneho rozpočtu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015	48
5.1.1. Programy na podporu telesnej kultúry a športu	48
5.1.2. Zhodnotenie poskytnutých dotácií zo štátneho rozpočtu do oblasti športu	50
5.1.3. Podiel výdavkov na šport na výdavkoch štátneho rozpočtu	54
5.1.4. Vzťah výdavkov na šport k výdavkom štátneho rozpočtu.....	56
5.2. Ekonomické prínosy plynúce zo športu v Českej republike a na Slovensku	58

5.3. Ďalšie prínosy plynúce zo športu vo väzbe na finančnú podporu športu v Českej republike a na Slovensku	62
6. Záver	65
Zoznam použitej literatúry	68
Zoznam skratiek	73
Prehlásenie o využití výsledkov diplomovej práce	74
Zoznam príloh	75

1. Úvod

Verejný sektor má v našej spoločnosti významnú a nezastupiteľnú úlohu. Zatiaľ čo súkromné podniky vyvíjajú aktivity za účelom dosiahnutia maximálnych ekonomických efektov, teda zisku, s ktorej pomocou uspokojujú svoje vlastné potreby, zmyslom fungovania organizácií verejného sektoru je predovšetkým uspokojovanie potrieb cudzím, teda mali by prevládať ciele spoločenské. Uskutočňuje dôležitú roľu v oblasti starostlivosti o zdravie, bezpečnosť, vzdelávanie, kultúru či šport. V oblasti športu je verejný sektor zastúpený predovšetkým verejnou správou, ktorú tvorí sústava inštitúcií s centrálnou (MŠMT, MŠVVaŠ) alebo územnou pôsobnosťou (kraje, obce, združenia,...). Služby, ktoré poskytuje verejný sektor v oblasti športu majú charakter čistých verejných statkov, tzn. z ich spotreby nemôže byť nikto vylúčený. Šport ako verejný statok splňuje podmienky nevylúčiteľnosti zo spotreby, nedeliteľnosti v spotrebe či nulové mezné náklady na ďalšiu spotrebu. Samotný šport teda predstavuje všetky formy telesnej aktivity, ktoré sú uskutočňované či už príležitostne alebo organizovane, usilujúce o vyjadrenie alebo vylepšenie fyzickej kondície a duchovnej pohody. Svojím spôsobom sa jedná o utvorenie spoločenských vzťahov alebo dosiahnutie výsledkov v súťažiach na všetkých úrovniach.¹

Samotný šport je v súčasnom modernom svete unikátny fenomén, ktorý má vplyv na všetkých obyvateľov v rámci celého sveta bez ohľadu na ich sociálne postavenie, rasu či pohlavie. Šport nemôžeme vnímať iba ako pohybovú aktivitu, ktorá slúži k zábave či aktívnej výplni voľného času ale musíme tu brať do povedomia aj jeho prínosy, či už priame alebo športom vyvolané. Najdiskutovanejšími prínosmi sú práve prínosy ekonomické, avšak šport a telesná kultúra vytvárajú pozitívne efekty aj v iných, menej dôležitejších oblastiach. Súhrn všetkých týchto prínosov nám jednoznačne podáva odpoveď na otázku „Prečo je šport nutné financovať z verejných zdrojov.“ V súčasnej dobe predstavuje telesná kultúra a šport spoločenský a ekonomický jav, ktorý prispieva nielen k rozvoju celej spoločnosti, ale ktorého význam neustále rastie.² Základné podmienky rozvoja telesnej kultúry a športu, naplnenie cieľov a následné odstránenie bariér pre šport nemôžu vytvoriť samotné spolky či športovci, ale je to úloha práve športovej politiky. Pevné základy systémovej podpory športu je nutné vybudovať na adekvátnom inštitucionálnom zaistení športu, legislatívnom rámci a samozrejme dotačnej politike platnej v oboch štátoch. Predkladané koncepcie oboch štátov sú strednodobého výhľadu a je nutné pravidelné vyhodnocovanie ich naplňovania, tak aby

¹ HOBZA (2014)

² DURDOVÁ (2015)

hodnotenie nadväzovalo na plánované financovanie a programy. Okrem komplexného hodnotenia, na ktorého základe môže dôjsť k aktualizácii koncepcie v oboch štátoch je naplánované, že sa bude v ročných intervaloch (od roku 2017) Vláde Českej republiky (ďalej len ČR) a Vláde Slovenska predkladať správa o plnení úloh Koncepcie Šport 2025 a Koncepcie Slovenský Šport 2020.³

Predmetom diplomovej práce je oblasť finančnej podpory telesnej kultúry a športu v Českej republike a na Slovensku. Diplomová práca vychádza z uceleného prehľadu financovania športu Českej republiky a na Slovensku vrátane jednotlivých úrovní poskytovania finančnej podpory. Cieľom práce je zhodnotenie finančnej podpory športu v Českej republike a na Slovensku za sledované obdobie 2011 – 2015. Zdôraznená je najmä úloha verejného sektoru pri zabezpečovaní a poskytovaní finančnej podpory zo štátneho rozpočtu (MŠMT, MŠVVaŠ), z rozpočtu regiónov súdržnosti a zo zdrojov Európskej únie (ďalej len EÚ) pre oba štáty. Zhodnotenú a porovnanú sú taktiež vybrané možnosti financovania telesnej kultúry a športu vrátane ich vzájomného vzťahu v danej oblasti. Pre naplnenie cieľa sú overované 3 hypotézy:

H1: Dominantné postavenie v podpore športu v Českej republike a na Slovensku zohrávajú neinvestičné programy zo štátneho rozpočtu.

H2: Finančná podpora športu je ovplyvnená regionálnou štruktúrou a počtom obyvateľov v Českej republike a na Slovensku.

H3: Šport pre všetkých v Českej republike a na Slovensku zaujíma najväčší podiel z celkových neinvestičných dotácií štátneho rozpočtu.

Pri spracovaní diplomovej práce dominujú metódy analýzy, ktoré sú použité napr. pri skúmaní odbornej literatúry, štatistických dát a dokumentácie ČR, Slovenska a EÚ zamerané na štruktúru financovania športu vo vybraných štátoch (analýza dokumentov, komparatívna analýza, SWOT analýza, korelačná a regresná analýza).

Diplomová práca je rozdelená do štyroch hlavných obsahových častí (kapitol). Kapitola druhá je zameraná na význam a postavenie športu. Podrobnejšie charakterizuje šport ako ekonomický statok, kde je doplnená o klasifikáciu športu a telesnej kultúry. V ďalšej časti tejto kapitoly je venovaná pozornosť jednotlivým oblastiam ekonomickej analýzy športu. V tretej kapitole je zanalyzovaná podpora telesnej kultúry a športu v Českej republike a na

³ MŠMT (2017)

Slovensku za sledované obdobie 2011 – 2015. Podrobnejšie sú zanalyzovaný hlavný aktéri v oblasti politiky športu, otázka legislatívy a problematika rozvoja športovo-rekreačnej infraštruktúry a popularizácie športu pre všetkých. Kapitola štvrtá je venovaná možnostiam financovania športu z verejných zdrojov a zo zdrojov EÚ, s konkrétnym zameraním sa na financovanie dotačných programov na podporu športu zo štátneho rozpočtu a z rozpočtov regiónov súdržnosti za sledované obdobie 2011-2015. Riešená je aj otázka financovania športu zo zdrojov EÚ (Erasmus + Šport a Operačné programy) v ČR a na Slovensku. Piata kapitola diplomovej práce zhodnocuje finančnú podporu športu a telesnej kultúry v Českej republike a na Slovensku za sledované obdobie 2011-2015. Pozornosť je zameraná na zhodnotenie dotačných programov na podporu športu, celkových dotácií (investičné a neinvestičné) na podporu športu zo štátneho rozpočtu, podiel výdajov na šport, vzťah výdajov na šport k výdajom štátneho rozpočtu vrátane ekonomických a ďalších prínosov plynúcich zo športu.

Pri spracovaní diplomovej práce bolo vychádzané z odbornej literatúry, domácej aj zahraničnej, odborných časopisov, vedeckých článkov, výskumných štúdií, aktuálnej legislatívy, štatistických dát a dokumentácie v oblasti športu z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v ČR a z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu na Slovensku.

2. Význam a postavenie športu

Na šport je v súčasnej dobe prihliadané ako na súčasť kultúry národa. Šport a telesná kultúra je v dnešnej dobe nie len prostriedkom zábavy, ale súčasne je chápaný aj ako prvok výchovy, ktorý zvlášť v mladých ľuďoch podnecuje súťaživosť, cieľavedomosť a pomáha modelovať samotný charakter človeka. Zo somatického hľadiska šport a telesná kultúra umožňujú cieľavedomým pohybom udržiavať zdravú kondíciu, pretože každodenné napätie v škole, v zamestnaní, je po určitej dobe nasledované únavou a preto je šport zdrojom vítaného uvoľnenia. Na šport je možné sa dívať aj z pohľadu liečebného prostriedku, umožňujúceho rehabilitáciu a postupné navrátenie zdravia. Voľnočasové aktivity ľudskej populácie sa prirodzene spolu s vývojom spoločnosti menia adekvátne podmienkam a prioritám tejto spoločnosti. Samotné postavenie športu ovplyvňuje skutočnosť, akú roľu šport a telesná kultúra v danej spoločnosti už doposiaľ zaujímali, pôsobia tu vplyvy demografické, politické a ekonomické.⁴

Asi pred 25 rokmi sa začala ekonómia športu postupne vyvíjať ako ekonomická disciplína. Predmetom výskumu ekonómie športu je predovšetkým odhalenie alebo potvrdenie narastajúcej prítomnosti peňazí v športe, vzťahy medzi športom a ekonomickými tokmi a vzťahy medzi športom a finančnými tokmi a ich klasifikáciou podľa rôznych kritérií, kam zaraďujeme napríklad fondy privátne a verejné, investície a spotreba, rozpočtové výdaje a taktiež mimorozpočtové výdaje a mnohé ďalšie.

Existuje niekoľko ekonomických kategórií a oblastí, do ktorých spadá šport a športové činnosti. Šport teda radíme do oblasti rozvoja človeka podľa jednotlivých blokov potrieb vo verejnom sektore. V klasifikácii ekonomických činností podľa NACE – CZ sa šport a športové činnosti zaraďujú do sekcie R – kultúrne, zábavné a rekreačné činnosti. Podľa funkcií vládnych inštitúcií (COFOG) spadá šport do kategórie 8 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo. V tejto kategórii šport tvorí samostatnú pod kategóriu 8.1. rekreačné a športové služby. No a podľa medzinárodnej klasifikácie neziskových organizácií zaraďujeme šport do časti kultúra, šport a voľný čas.⁵⁶

Ekonomický význam športu a vôbec celého systému telesnej kultúry môže byť preukazovaný rôznymi spôsobmi. Niektoré oblasti ovplyvňujúce národné hospodárstvo

⁴ SEKOT (2003)

⁵ NOVOTNÝ (2011)

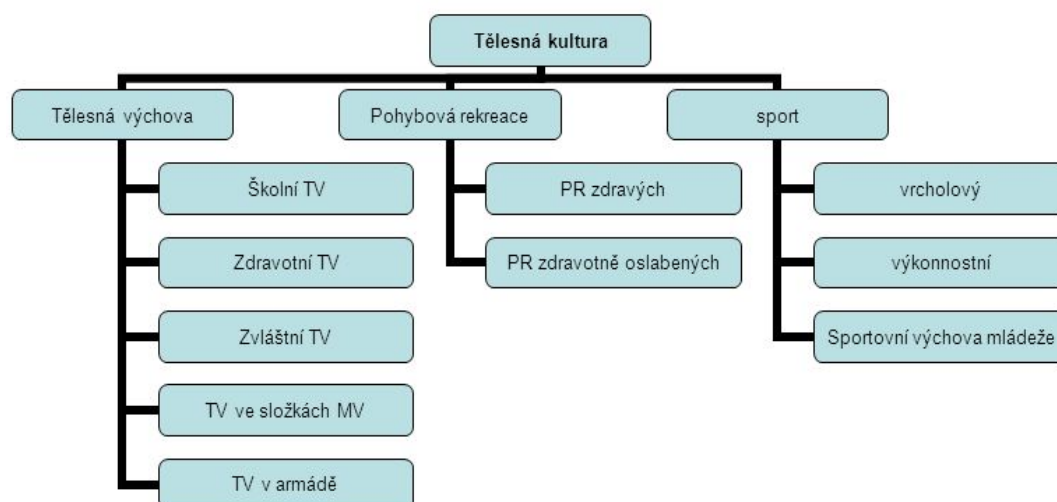
⁶ HALÁSKOVÁ (2006)

jednotlivých zemí je možné dokumentovať na príkladoch, ktorými sú podiel športu na HDP, poradie športu medzi odvetvami, zamestnanosť, ktorú šport vyvoláva, počet športových organizácií, počet aktívnych športujúcich, výdaje domácností na športové produkty a služby či výdaje štátneho rozpočtu na potreby celého systému telesnej kultúry a mnohé ďalšie.⁷ Otázka ekonomického hodnotenia športu v spočíva hlavne v čase, ktorý je základná ekonomická kategória. Medzi hlavné makroekonomické ukazovatele, ktoré nás patrične informujú o význame a postavení športu v určitej zemi (v našom prípade v Českej republike a na Slovensku) patrí podiel výdajov na šport na celkových verejných výdajoch a podiel všetkých športových aktivít na objemu produkovaného HDP. Platí to však len v prípade ak sú do športu zahrnuté všetky dôležité a nadväzujúce oblasti, ktoré tu patria, a to predovšetkým plynúce z reťazových multiplikačných efektov, kde môže byť jeho význam podstatne vyšší, než je udávaný v rôznych štatistikách jednotlivých zemí.

2.1. Systém telesnej kultúry a klasifikácia športu

Celý systém telesnej kultúry a športu ako ho poznáme dnes, je neobyčajne diferencovaný. Obrázok 2.1 nám zobrazuje systém telesnej kultúry, ktorý sa rozdeľuje na jednotlivé skupiny (telesná výchova, pohybová rekreácia a šport), ktoré sa členia na ďalšie podskupiny, podľa danej kategórie.

Obrázok 2.1 Schéma systému telesnej kultúry

Zdroj: HOBZA, REKTOŘÍK (2006)

⁷ HOBZA (2004)

Do systému telesnej kultúry spadá okrem športu, telesná výchova a pohybová rekreácia či turistika. Vytvárajú tak spoločne akýsi súbor 3 subsystémov. Pojatie športu a jeho definovanie podlieha určitému historickému vývoju a taktiež aj aktuálnym potrebám spoločnosti.⁸

Medzi hlavné produkty telesnej výchovy a športu patrí oblasť ponuky telesných cvičení (účasť na športových a turistických akciách), ďalej sú to produkty viazané na osobnosť (športové výkony športovcov, výkony trénerov, reklamné vystúpenie športovcov), myšlienkové produkty (myšlienky iniciujúce telovýchovu a športovú oblasť, športové informácie šírené médiami, hodnoty zážitkov), a taktiež podmienky pre telovýchovnú činnosť a šport (telovýchovné a športové zariadenia, spoločenské akcie, poistenie cvičencov a športovcov a taktiež doprava na súťaže). Jednotlivé produkty telesnej výchovy a športu obsahujú určité základné vlastnosti, medzi ktoré patria hlavne subjektívne oceňovanie niektorých športových produktov, abstraktnosť a nemateriálnosť (nehmotnosť), nepredvídateľný vývoj produktov, ďalej sem patrí šport ako tzv. verejné zboží a v neposlednom rade tu väčšinou neexistuje tržná cena.

Šport a jeho systém obsahuje dôležité prvky, ktorými sú participantí a diváci, čiže aktívni a pasívni účastníci. Jedným z dynamizujúcich prvkov v modeli telesnej kultúry sú aktívni participantí, ktorí sa realizujú v rozličných formách a delia sa na štyri hlavné oddiely, ktorými sú neorganizovaný šport (pohybová rekreácia), komerčný šport, šport organizovaný v kluboch a nakoniec sem patrí telesná výchova v školách. Inštitucionálny šport zahŕňa šport školný a organizovaný. V tomto prípade je možné šport považovať za určitý subsystém verejnej ekonomiky. Neinštitucionálny šport, alebo aj neorganizovaný či dobrovoľný zahŕňa šport jednotlivcov či skupín. Táto oblasť športu spadá skôr do oblasti ekonomiky domácností spoločne s výdajmi z rodinných rozpočtov.⁹ Ďalšou špecialitou sú extrémne a iné novo začínajúce športy, ktoré sú niekedy iba zaujímavým spojením viacerých športov, alebo ktoré prinášajú nezvykle vysokú úroveň fyzickej námahy, alebo dokonca ohrozenia života. Takýmto športom sa venuje spravidla len úzka skupina fanúšikov.¹⁰

Po charakteristike športu tvoriaceho súčasť systému telesnej kultúry nadväzuje nasledujúca kapitola 2.2., ktorá pojednáva o problematike ekonomickej analýzy športu.

⁸ NOVOTNÝ (2011)

⁹ HOBZA, REKTOŘÍK (2006)

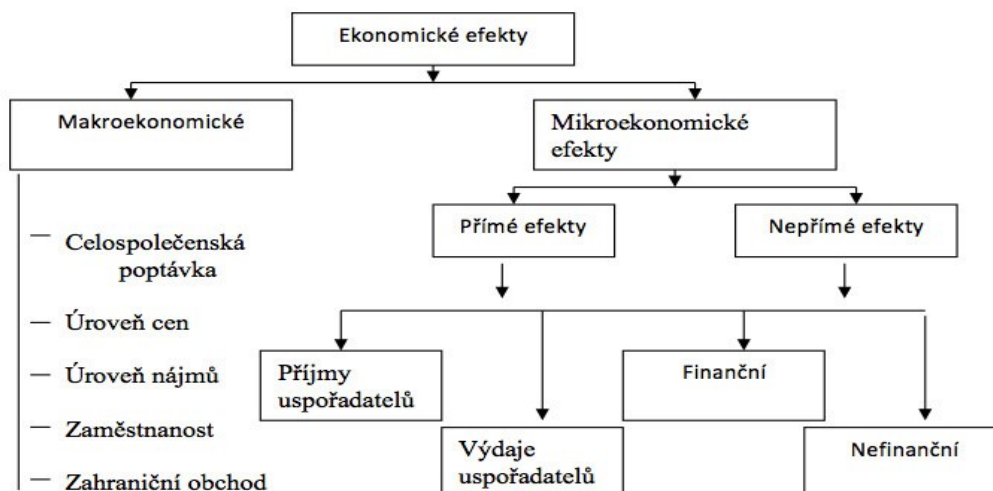
¹⁰ HALÁSKOVÁ (2006)

2.2. Oblasti ekonomickej analýzy športu

Znalosť mikroekonomických zásad je veľmi dôležitá hlavne pre manažérsku prácu vykonávanú na vysoko odbornej úrovni v samostatne pôsobiacich subjektoch športového prostredia, a to z dôvodu efektívnosti vynakladania prostriedkov, ktorá nie je doménou podnikateľsky orientovaných subjektov, ale stáva sa čoraz viac aj základom pre účelne a hospodárne orientovanú činnosť v neziskových organizáciách športu. Mikroekonomická analýza športu súvisí s ponukou a dopytom a na ich vzájomnej interakcii. Veľmi dôležitým mikroekonomickým východiskom v oblasti posudzovania športových subjektov je taktiež analýza dotácií v športovom sektore a ich následný účinok z hľadiska dôchodkového a substitučného efektu. Jedným z politicky zdôrazňovaných ekonomických faktorov športu je predovšetkým jeho pozitívny vplyv na makroekonomické ukazovatele hospodárenia danej zeme.

Pre samostatné posudzovanie makroekonomických vplyvov investícií je možné vychádzať z už publikovaných prác autorov, ktorí sa zaoberali danou problematikou a vyhodnocovali vplyv športového sektoru, veľkých medzinárodných športových akcií či pohybové rekreácie na makroekonomické kategórie. Pomocou iniciačného impulzu, daný športom, dochádza k procesom, ktoré vedú k nárastu makroekonomických kategórií v danom štáte či regióne a taktiež aj ekonomického celku. Patrí sem najmä rast HDP, zamestnanosti a taktiež dochádza k pozitívnym vplyvom na zlepšovanie salda platobnej bilancie, ktorých schéma je uvedené v obrázku 2.2.

Obrázok 2.2 Schéma ekonomických efektov plynúcich zo športu a športových akcií

Zdroj: PUBLI.CZ (2017)

Neoddeliteľnou súčasťou technickej a sociálnej infraštruktúry na lokálnej úrovni je neustále zlepšovanie štruktúry investícií, pomocou ktorých dochádza ku kvantitatívnej zmene základne, ktorá sa prejavuje nie len v kvalitnejšom uspokojovaní potrieb spotrebiteľov jednotlivých statkov telesnej kultúry, ale dochádza aj k jednotlivým zmenám, ktoré nadväzujú na produkčné obory vytvárajúce vlastné produkčné reťazce. Z toho vyplýva, že všetky tieto zmeny následne stabilizujú lokálne HDP na vyššiu, než pôvodnú úroveň.¹¹

Dnešné dokonalo vyvinuté a špecializované výskumy dali základ aby pole pozorovania a ekonomickej analýzy športu mohlo byť rozdelené podľa jednotlivých línií súčasného členenia medzi základné subdisciplíny ekonomickej analýzy, do ktorej zaraďujeme najmä verejnú ekonómiu športu, ekonómiu spotreby, ekonomické podmienky rozvoja športu a športovania, veľké športové akcie, demografiu športu, odvetvovú ekonómiu športu, ekonómiu športových služieb, práce či medzinárodného športu.

Pod pojmom verejná ekonómia športu, si môžeme predstaviť spracovávanie štátneho rozpočtu, resp. tú časť, ktorá sa týka športu, subvencovanie športu municipalitami a inými miestnymi združeniami na sociálne príspevky z titulu platených športových aktivít. Športové aktivity domácností vyvolávajú ekonómiu spotreby, ktorá vychádza zo socioekonomických štúdií o zákazníkoch a profiloch športovcov (napr. stupeň vybavenosti domácností, životný cyklus výrobku či elasticita dopytu vzhľadom k cene). Názov ekonomické podmienky rozvoja športu a športovania v sebe zahŕňa všetky štúdie týkajúce sa investícií do športového vybavenia územia, jeho udržiavanie, riadenie a taktiež náklady súvisiace s chodom športových zariadení vrátane infraštruktúry, zaisťujúcej prístup do týchto zariadení.¹²

Veľké športové akcie či udalosti si vyžadujú komplex športového vybavenia a tvoria jednu dôležitú oblasť ekonomických problémov. Problematikou nielen ponuky športového zbožia na trhu a jeho štruktúrou, ale aj analýzou užitých produkčných metód, ekonomickými vzťahmi medzi inováciami v športe a v priemysle sa zaoberá práve odvetvová ekonómia športu. Ekonómia športových služieb v sebe zahŕňa výdaje divákov a ceny vstupeniek na rozličné športové akcie, vzťahy medzi športom a televíznymi spoločnosťami ale taktiež sa zaoberá otázkou nedokonalostí na trhu športových televíznych prenosov.

Ekonómia práce v oblasti športu sa sústreďuje na neustále zlepšovanie fungovania trhu profesionálnych športovcov, jeho dualitu či segmentáciu. Ďalej sa venuje aj otázke

¹¹ HOBZA (2014)

¹² NOVOTNÝ (2009)

odmeňovania týchto špeciálnych pracovníkov (tréneri, vrcholový športovci, organizátori, atď.). Ekonomia medzinárodného športu zahŕňa analýzu zahraničného obchodu so športovým tovarom, produktov a trhov, športových akcií či roľu nadnárodných firiem na rozmiestnenie produkcie športového priemyslu.¹³ Poslednou oblasťou je demografia športu, ktorá je len okrajovo zviazaná s ekonomikou športu. Patria sem rôzne metódy na vyčíslenie počtu aktívnych športovcov a vymedzenie presnej definície športu, čo je a vždy bude veľmi urputné téma.¹⁴ Veľmi silným rozšírením pôsobnosti ekonomiky športu v sebe zahŕňa najrozličnejšie výskumné práce týkajúce sa správ o ekonomických témach, ktoré vyplývajú predovšetkým z programov rady interdisciplinárnych konferencií. Jedná sa najmä o monografie, popisné štúdie, správu a vedenie športu či hľadanie jednotlivých tokov finančných zdrojov v oblasti športu a telesnej kultúry.¹⁵

2.3. Šport ako ekonomický statok a externalita

Statok ako jeden zo základných ekonomických kategórií je určený k spotrebe a má špecifickú schopnosť prinášať úžitok a uspokojovať potreby. Pre členenie statkov existuje v ekonomickej teórii niekoľko pojatí. Statky sú definované podľa charakteru ich spotreby. O členení statkov na čistý súkromný, alebo čistý verejný statok rozhodujú kritériá vylúčiteľnosti a rivality spotreby statku. Ako čistý súkromný statok je označovaný statok, ktorého spotreba je vylúčiteľná a rivalitná. Statky zmiešané sú charakterizované kombináciou vylúčiteľnosti a nerivalitnosti či naopak. A nakoniec čistý verejný statok je statok nevylúčiteľný a nerivalitný. Šport ako odvetvie je veľmi široký a rozporuplný jav, ktorého produkty nie je možné jednoznačne zaradiť k niektorej zo základných skupín statkov. Šport ako taký nemôžeme prirovnávať k odvetviu akým je napr. školstvo alebo zdravotníctvo, ale na druhej strane sa nejedná o niečo úplne výnimočného a existuje celá rada odvetví so statkami a službami podobného rázu. Produkty športu je možné rozdeliť medzi príslušné statky, aj keď to nie je jednoduché. Podľa hlavných nositeľov nákladov, ktoré súvisia s chodom určitého druhu športu, je možné šport rozdeľovať na čistý verejný statok, zmiešaný statok a privátny (súkromný) statok.¹⁶ Nasledujúci obrázok 2.3 nám detailne zobrazuje prehľad statkov v oblasti športu vrátane uvedených príkladov pre lepšie pochopenie skúmanej problematiky.

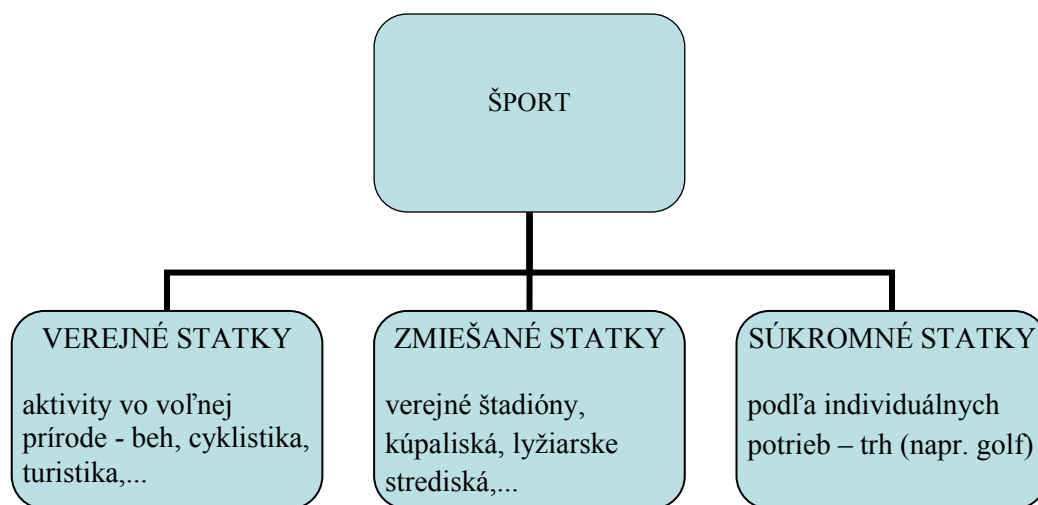
¹³ HALÁSKOVÁ (2006)

¹⁴ NOVOTNÝ (2011)

¹⁵ DURDOVÁ (2015)

¹⁶ HOBZA (2014)

Obrázok 2.3 – Šport ako statok

Zdroj: HOBZA (2014), vlastné spracovanie

Verejný statok \neq verejne poskytovaný statok. Šport ako verejný statok môžeme chápať ako súbor činností, ktoré majú nehmotný charakter, pre ktorých vykonávanie je potreba mať určitú materiálnu základňu (športové zariadenie, budovy, vonkajšie športovisko) a vybavenie (cvičiacie prístroje, pomôcky, odev, obuv). Za čistý verejný statok označujeme len telesnú výchovu vo všetkých štátoch, kde je šport povinným predmetom vo vzdelávacom systéme. Šport označujeme verejným statkom pre jeho nemožnosť vylúčenia zo spotreby (cykloturistika, turistické cesty, detské ihriská, apod.), nedeliteľnosť v spotrebe a nulové medzné náklady na ďalšiu spotrebu. Šport ako zmiešaný statok je označovaný v prípade, kedy je za poskytovanie optimálnej kvality vyberaný určitý poplatok, napr. členský príspevok športového klubu. V prípade, kedy sa spotrebiteľ nechce podriadiť niektorým obmedzeniam v spotrebe je šport označovaný ako súkromný statok. Ak skúmame ekonomický šport ešte viac dopodrobna, je dôležité spomenúť skutočnosť, že patrí do lokálneho zmiešaného kolektívneho statku, ktorý má len výnimočne podobu čistého verejného statku a väčšina z nich má povahu zmiešaného verejného statku.¹⁷

Pozitívne externality na výstupe zo športových subjektov sú dvojakého významu. Majú vplyv na životný štýl a propagáciu (reprezentáciu a image) danej zemi či regiónu. Predovšetkým zdravotné vplyvy majú priame a nepriame ekonomické dôsledky, ktorými sú zníženie pracovnej neschopnosti, úspory v čerpaní nemocenského a zdravotného poistenia či zníženie nákladov firiem na pracovnú silu. Za negatívne externality v oblasti športu zaradujeme najmä výdaje spojené s napravianím škôd na životnom prostredí či zdravia.

¹⁷ HOBZA, REKTOŘÍK (2006)

3. Podpora telesnej kultúry a športu v Českej republike a na Slovensku

Daná kapitola pojednáva o otázke podpory telesnej kultúry a športu vo vybraných štátoch za sledované obdobie 2011-2015. Kapitola je členená do jednotlivých podkapitol, v ktorých je detailne zanalyzovaná otázka politiky športu a jej hlavných aktérov, legislatívna a dokumentačná otázka podpory športu, ktorá zahŕňa jednotlivé koncepcie a plány rozvoja športu. V ďalšej časti kapitoly je venovaná pozornosť rozvoji športovo-rekreačnej infraštruktúry, ktorú dopĺňa vypracovaná SWOT analýza. Záver kapitoly uzatvára otázka rozvoja a popularizácie športu pre všetkých, zahŕňujú jednotlivé opatrenia, ktoré si dali vybrané štáty za cieľ splniť do konca roku 2020.

Postavenie športu je v spoločnosti významným spôsobom charakterizované aj jeho vzájomnými vzťahmi k politike. Môžeme na ňu prihliadať od úrovne komunálnej politiky, cez stratégiu establishmentu až k rôznym úrovňam športu, využívania športu ako prostriedku udržovania a zlepšenia národnej povesti alebo nástroja ideovej propagandy. V niektorých štátoch sú športové úspechy využívané alebo skôr zneužívané ku zvýšeniu renomovanosti štátu v globálnych politických vzťahoch. Šport má samozrejme neopomenuteľné postavenie v oblasti národného hospodárstva. Odvodom daní zo športového priemyslu a služieb získava štát viac prostriedkov, ako je tomu v prípade poskytovania financií na podporu telovýchovy a športu formou dotácií. Výrazný vplyv na pracovné príležitosti predstavuje celý športový priemysel, služby a organizácie pôsobiace v oblasti športu. Je možné konštatovať, že je šport stále výraznejšie ovplyvňovaný politikou, ekonomikou a mediálnou sférou. Vzťah športu a politiky je zložitý a doposiaľ sa nepodarilo ho dobre a jasne definovať. Často počúvame, najmä zo strany našich športovcov, že politika do športu nepatrí. Je tomu naozaj tak? Bohužiaľ je nutné povedať, že bez podpory štátu, t.j. vládnej politiky, si len ťažko vieme predstaviť fungovanie a rozvíjanie športu v ktorejkoľvek krajine sveta.¹⁸

Význam športovania spočíva nielen v jeho pozitívnom vplyve na fyzickú a psychickú kondíciu jednotlivcov, ale aj v jeho schopnosti vytvárať vzťahy medzi ľuďmi a v podpore rozvoja komunity. Športovanie je preto podporované na všetkých úrovniach štátnej správy aj samosprávy. Vo vybraných štátoch je dlhodobo presadzovaná podpora telesnej kultúry a športu prostredníctvom systémovej programovej podpory z verejných prostriedkov formou vládnych programov z úrovne štátu, územných celkov zo zdrojov municipálnych rozpočtov a taktiež z dodatočných zdrojov všeobecnej pokladničnej správy. Pri porovnávaní dotácií do

¹⁸ MELEK (2012)

športu s vybranými makroekonomickými veličinami je možné tvrdiť, že trendy vykazované systémovou podporou majú vysokú volatilitu.¹⁹ V rámci obecných princípov dotačnej politiky oboch štátov sú uplatňované špecializované programy štátnej podpory. Ich tvorbou je poverený odbor športu a telovýchovy jednotlivých ministerstiev - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (ďalej len MŠMT) a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len MŠVVaŠ SR). Obe ministerstvá sú základným centrálnym orgánom pre podporu a rozvoj telesnej výchovy, športu, turistiky a športovej reprezentácie daných štátov. K ich základným činnostiam patrí vypracovávanie návrhu koncepcie štátnej politiky športu, koordinácia realizácie vládou schválené koncepcie, zabezpečovanie finančnej podpory športu zo štátneho rozpočtu a taktiež rozhodovanie o akreditácii vzdelávacích zariadení pôsobiacich v oblasti športu. Každý rok obe ministerstvá vypisujú programy štátnej podpory športu, kde ponuka týchto programov vychádza zo smerov štátnej politiky v športe, programového prehlásenia vlády a z koncepčných materiálov prijatých vládou. Rozloženie dotácií smerujúcich do jednotlivých programov na podporu športu a telovýchovy sa od roku 2000 výrazne vyvíja v prospech územných celkov v oboch štátoch. Tento vývoj odpovedá vývoju vyspelých zemí, a taktiež sa vyrovnáva predchádzajúcemu extrémnemu centralizmu, uplatňovaného v rokoch minulých.²⁰ V nasledujúcej kapitole 3.1. si viac priblížime podstatu politiky športu, prioritné ciele a jednotlivých aktérov vyskytujúcich sa v oblasti športu patriacich pre obe krajiny i v rámci EÚ, a ktoré sú predmetom vypracovania príslušných analýz, ktoré obsahuje kapitola 4.

3.1. Inštitucionálna podpora v oblasti politiky športu

Ak zoberieme do úvahy definíciu politiky, ako službu občanom a zároveň všetky spoločenské úlohy športu, kde zahrňujeme jeho podiel na výchove a vzdelávaní, na sociálnej integrácii občanov, na zdravotnom stave obyvateľstva, na ochrane životného prostredia, alebo na hospodárskom rozvoji či mierovom spolunažívaní, potom musíme pripustiť, že aj samotná politika do športu proste patrí. Každá organizácia pôsobiaca v oblasti športu, či už malá alebo veľká, slovenská, česká, či medzinárodná, by sa mala určitým spôsobom podieľať na plnení závažných politických úloh, tzn. mala by si urobiť svoju vlastnú politiku.²¹ So zvyšovaním dotácií dochádza súbežne k spresňovaniu a konkretizácii dotačnej politiky do telesnej kultúry a športu, na základe spracovaných koncepcií sú vypracované ciele a programy, ktoré sú

¹⁹ HAMERNÍKOVÁ (2000)

²⁰ MAJERČÍK (2014)

²¹ SLEPIČKOVÁ, SLEPIČKA (2009)

naplňované konkrétnou dotačnou politikou, ktorá sa následne vyhodnocuje. Prioritné ciele oboch krajín pre obdobie 2015-2020 sú súčasťou práce, a ktoré nájdeme v Prílohe č.1. So vstupom ČR a Slovenska do EÚ sa českého a samozrejme aj slovenského športu začali dotýkať aj pravidlá platné v tomto zväzku. Tieto pravidlá sa týkajú celej hospodárskej činnosti a športových klubov.²²

V oblasti politiky športu existuje niekoľko hlavných aktérov, ktorý svojimi činnosťami ovplyvňujú jednotlivé funkcie športu a majú vplyv na jeho význam či už v oblasti ekonomickej tak aj v oblasti sociologickej. Na národnej úrovni pôsobí Vláda, Parlament, a jednotlivé ministerstvá oboch štátov, na úrovni regionálnej pôsobia kraje, športové kluby a neziskové organizácie, a na lokálnej úrovni pôsobia dané obce, kluby, spolky a taktiež neziskové organizácie. Hlavný aktéri v oblasti politiky športu v ČR, na Slovensku a v rámci EÚ zobrazuje nasledujúca tabuľka 3.1.

Tabuľka 3.1 Aktéri v oblasti politiky športu v Českej republike, na Slovensku a EÚ

Slovensko	Česká republika	EÚ
Parlament Slovenskej republiky	Parlament Českej republiky	Športové fórum EÚ
Vláda Slovenskej republiky	Vláda Českej republiky	Rada ministrov EÚ
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Riadiaci výbor Rady pre šport
Ministerstvo vnútra	Ministerstvo vnitra	Európska konfederácia ministrov
Ministerstvo obrany	Ministerstvo obrany	Európske združenie neštátnych športových organizácií
Ministerstvo financií	Ministerstvo financí	Európska športová konfederácia
Ministerstvo zdravotníctva	Ministerstvo zdravotnictva	Európsky súdny dvor
Obce	Obce	COREPER
Kraje	Kraje	
Športové kluby, spolky	Športové kluby, spolky	
Neziskové organizácie	Neziskové organizácie	

Zdroj: NOVOTNÝ (2009), vlastné spracovanie

V oboch štátoch sa do oblasti politiky športu začleňuje nie len parlament a vláda, ale aj jednotlivé ministerstvá a v neposlednom rade dané kraje, obce, kluby či neziskové organizácie. V prípade EÚ je dobré zmieniť výbor COREPER, ktorý predstavuje Výbor stálych zástupcov. Jedná sa v podstate o kľúčovú súčasť, orgán Rady EÚ, prostredníctvom ktorého môžu členské štáty presadzovať svoje záujmy hneď na začiatku legislatívneho procesu európskeho práva. Je tvorený zo zástupcov jednotlivých členských štátov EÚ.

²² NOVOTNÝ (2009)

Národné vlády ale aj národné kluby majú oblasť verejného poriadku a hospodárstva vo svojej kompetencii a v prípade, kedy šport spadá do hospodárskej činnosti, tak podlieha legislatíve EÚ, ktorú si bližšie priblížime v podkapitole 3.2.

3.2. Legislatívna a dokumentačná stránka podpory rozvoja športu a telesnej kultúry

Súčasná právna úprava športu či už na Slovensku alebo v ČR je veľmi stručná a odvíja sa od iniciatív, ktoré sa formovali v európskom prostredí už od 70 rokov 20 storočia. Nasledujúca tabuľka 3.2 nám zobrazuje legislatívu a dokumenty upravujúce oblasť športu v ČR a na Slovensku.

Tabuľka 3.2 Legislatívna a dokumenty v oblasti športu v Českej republike a na Slovensku

Slovensko	Česká republika
Zákon č. 528/2010 Zb., o organizácii športu	Zákon č. 115/2001 Sb., o podpore športu
Zákon č. 198/1990 Zb., o telesnej výchove	Zásady komplexného zabezpečenia štátnej športovej reprezentácie, vrátane systému výchovy športových talentov
Zákon č. 440/2015 Zb., o športe a o zmene doplnení niektorých zákonov	Národný program rozvoja športu pre všetkých
Európska charta športu	Európska charta športu
Kodex športovej etiky	Kodex športovej etiky
Biela kniha o športe	Biela kniha o športe
Rozvoj európskeho rozmeru v oblasti športu	Rozvoj európskeho rozmeru v oblasti športu
Európska dohoda o diváckom násilí	Európska dohoda o diváckom násilí
Európska antidopingová dohoda	Európska antidopingová dohoda
Medzinárodná dohoda proti doping v športe UNESCO	Medzinárodná dohoda proti doping v športe UNESCO
Európsky manifest o mladých ľuďoch a športe	Európsky manifest o mladých ľuďoch a športe

Zdroj: SLEPIČKOVÁ, SLEPIČKA (2010), vlastné spracovanie

Aj keď je šport v platnej legislatíve v oboch štátoch vymedzený ako verejne prospešná činnosť, dotýkajú sa ho však „nepriamo“ mnohé iné zákony. Zákony, ktoré sa priamo venujú otázke podpory či rozvoja športu sú Zákon o podpore športu v ČR a Zákon o športe a o zmene doplnení niektorých zákonov platný na Slovensku. Oba zákony predstavujú stručný materiál, ktorý rámcovo vymedzuje pôsobnosť vybraných subjektov vo vzťahu k športu a jeho podpore. Čo sa týka krajov a obcí, tak svoje činnosti v oblasti športu riadia podľa príslušných zákonov upravujúcich ich samosprávnú pôsobnosť.²³

²³ SLEPIČKOVÁ, SLEPIČKA (2010)

Obe krajiny majú vypracované určité plány a koncepcie v oblasti podpory športu. Ich otázku rozpracováva podkapitola 3.2.1., ktorá pojednáva práve o problematike koncepcie a plánu rozvoja podpory športu a telesnej kultúry v daných štátoch pre budúce obdobie.

3.2.1. Koncepcia a plány rozvoja podpory športu a telesnej kultúry

Základnými prioritami oboch štátov v oblasti športu a telesnej kultúry je podpora športu detí a mládeže, a podpora športových reprezentantov. Šport je vo svojej podstate verejnou službou. Na samotnom rozvoji športu sa podieľajú nie len spolky, neziskové organizácie a komerčné subjekty, ale taktiež aj štátna správa a samospráva. Jednotlivé koncepcie podpory športu oboch zemí (Koncepcia Šport 2025 pre ČR a Koncepcia Slovenský Šport 2020 pre Slovensko) sú okrem využitia analytických a porovnávacích štúdií vytvorené na základe intenzívnych rokovaní športového prostredia s politikmi a úradníkmi, taktiež záverov valných hromád významných športových organizácií v posledných 5 rokoch a ich zahraničných skúseností. Daný dokument používa jednotlivé piliere, horizontálne priority, strategické ciele a predpokladá ďalšie rozpracovanie celej koncepcie do akčných plánov s harmonogramom a s konkrétnymi indikátormi, ktoré sú určité kontrolné body celej koncepcie. Jednotlivé piliere určujú stanovené princípy, na ktorých stojí celá predstava danej koncepcie. Horizontálne priority zohľadňujú oblasti podpory športovej politiky v rámci všetkých strategických cieľov. Samotný strategický cieľ označuje určitú víziu, ku ktorej majú dané koncepcie oboch štátov prispievať, a to v konkrétnych tematických oblastiach športovej politiky v dlhodobom horizonte do roku 2025. Zmyslom celej tejto koncepcie športu je, aby jej podstata a prínos pre spoločnosť bola pochopená ako spoločný program všetkých zainteresovaných subjektov, štátnej a verejnej správy, vedení škôl a školských zariadení, najmä učiteľov telesnej výchovy, športového hnutia, politikov a médií a to pre celú spoločnosť, nielen pre telovýchovnú a športovú sféru.²⁴²⁵

Plán podpory rozvoja športu na území ČR definuje problémové oblasti týkajúce sa športového prostredia v ČR a zároveň stanovuje prioritné ciele v podpore rozvoja športu v ČR. V nadväznosti na prioritné ciele Plánu podpory rozvoja športu 2015-2017 v ČR tu existujú určité opatrenia k naplneniu plánu, ktorý si stanovila vláda. Do konca roka 2015 si dala za úlohu vytvoriť pracovnú skupinu so zástupcami ostatných zainteresovaných subjektov a rezortov s cieľom koordinovať prístup ku športu a i k podpore športu. Vznikla tzv. Česká

²⁴ MINEDU (2016)

²⁵ MŠMT (2016)

únia športu (ďalej len ČUS), ktorá je najvyššia strešná a servisná športová organizácia v ČR. Hlavným poslaním ČUS je vytvárať optimálne podmienky k športovej činnosti, ktorá sa realizuje v ich základných organizačných článkoch, t.j. v športových kluboch, telovýchovných jednotkách a národných športových zväzoch. Ďalším opatrením, ktoré si vláda ČR stanovila splniť do konca roka 2017 je podpora efektívnejšieho prepojenia prípravy na vrcholovú kariéru so vzdelávacími požiadavkami prostredníctvom legislatívnych opatrení (napr. podmienenie individuálneho vzdelávacieho plánu študijnými výsledkami). Do konca roku 2017 si vláda taktiež stanovila určité opatrenia k naplnení štyroch základných priorít v oblasti novej koncepcie podpory rozvoja športu, ktoré sú uvedené v Prílohe č. 2.²⁶

V prípade Slovenska je predpoklad, že opatrenia a priority, ktoré koncepcia štátnej politiky obsahuje, vláda schváli a budú ňou ďalej rozpracované na konkrétne a čiastkové úlohy v akčných plánoch pre štátnu a verejnú správu a pre športové hnutie. Príloha č. 2 zobrazuje najdôležitejšie úlohy daného programu koncepcie štátnej politiky v oblasti športu – Slovenský šport 2020. Cieľom celej tejto koncepcie športu, je pomenovať aktuálne problémy slovenského športu a za aktívnej účasti všetkých zainteresovaných strán (rodičov, športovcov, trénerov, riaditeľov, atď.) a za vzájomnej podpory vlády SR, hľadať nielen východiská ale aj riešenia jeho ďalšieho napredovania. Je nesmierne dôležité aby sme si uvedomili, že každý článok tohto reťazca je rovnako dôležitý a nezastupiteľný. Za to, či, ako a koľko sa ľudia, celá spoločnosť venuje športu sú rovnako zodpovedný či už samotný občania, rodičia, učitelia telesnej výchovy, tréneri ale taktiež aj vláda SR a Národná rada SR.²⁷ Je teda možné zhrnúť, že obe krajiny, ČR a Slovensko majú za cieľ zintenzívnenie podpory zdraviu prospešných pohybových aktivít zacielených na širokú verejnosť zo strany kompetentných orgánov, či už na národnej alebo lokálnej úrovni. Nevyhnutnosť medzirezortnej a medziodvetvovej spolupráce je cieľom oboch krajín. Táto spolupráca predstavuje spoluprácu najmä medzi rezortom školstva, rezortom zdravotníctva, rezortom dopravy ale aj lokálnej samosprávy a športového hnutia. Ciele oboch krajín v oblasti športu a telesnej výchovy obsahujú mnohé legislatívne zmeny, nové modely financovania športu, či vybudovanie a zlepšenie športovej infraštruktúry. Dôležitým faktom plynúcim pre obe zeme je, že nevyhnutné je nie len navýšenie financií v oblasti športu a telesnej kultúry, ale tiež ich efektívne smerovanie. Oba štáty si dali za cieľ navýšenie dotácií a ich adresného a efektívneho rozdeľovania, ale taktiež posilnenie inštitucionálneho zaistenia športu, bez ktorého nie je možné danú transformáciu

²⁶ MŠMT (2016)

²⁷ MINEDU (2016)

systému športu uskutočniť. Podpora športu a telesnej kultúry bola a naďalej aj je jasnou prioritou vlád oboch zemí.²⁸ Nasledujúca podkapitola 3.3 nadväzuje na danou podkapitolu a venuje sa otázke športovo-rekreačnej infraštruktúry v jednotlivých štátoch.

3.3. Rozvoj športovo-rekreačnej infraštruktúry v Českej republike a na Slovensku

Rekreačný potenciál územia predstavuje akýsi súhrn ekologických, vegetačných, kultúrnych a sociálnych faktorov, ktoré určujú maximálne schopnosti pôsobenia územia na človeka a jeho rekreačné aktivity. Rekreačná infraštruktúra predstavuje územie s prvkami umožňujúcimi rekreačnú utilizáciu územia – sprístupnenie, ubytovacie a pohostinské kapacity či informačné centrá. Do športovo-rekreačnej infraštruktúry zahrňujeme štadióny, športové haly, telocvične, strelnice a iné kryté alebo otvorené športoviská určené na prípravu budúcich športovcov a taktiež na uskutočňovanie športových súťaží a podujatí. Jej správou sú poverené jednotlivé štátne orgány, samosprávne kraje a obce, národné športové zväzy, spolky a kluby. Financovanie športovo-rekreačnej infraštruktúry sa uskutočňuje z rozpočtu verejnej správy, vlastných prostriedkov národných športových zväzov a vlastných prostriedkov iných účastníkov. V myšlienke trvalo udržateľného rozvoja vo vzťahu k športu zohráva dôležitú úlohu predovšetkým profesionálnosť a dôležitosť, s akou šport ovplyvňuje miesto v spoločnosti. Nesmierne dôležité je aby regionálna politika a politika udržateľného rozvoja v oblasti športu a telesnej kultúry nebola formulovaná iba na ústrednej úrovni, ale aby bola intenzívne podporovaná nie len regiónmi a krajmi, ale aj samotnými mestami.²⁹

Jadrom športovo – rekreačnej infraštruktúry sú práve športové zariadenia, na ktoré by sa nemalo pri tvorbe regionálnej politiky a tvorbe koncepcie regiónov zabúdať. Voľnočasové investičné zariadenia vytvárajú akýsi primárny ekonomický okruh, v nadväznosti na ďalšie ekonomické multiplikačné aktivity, ktorých správna analýza a stanovenie ekonomických zákonitostí sa môžu stať novým pohľadom na rozvojové možnosti regiónu. Oba štáty vynakladajú veľké čiastky na podporu rozvoja priemyslu či poľnohospodárstva v oblastiach, ktoré nie sú vhodné pre tento druh podnikania, a práve naopak by mali byť tieto prostriedky vložené do rozvoja športovej infraštruktúry.³⁰ Každý kraj, región v Českej republike a na Slovensku má vypracované svoje vlastné plány rozvoja. V týchto plánoch je najdôležitejšia časť analýzy, v ktorej sa venujú otázke vonkajších vzťahov, demografickej situácií, vzťahu priemyslu a poľnohospodárstva, otázke rozvojových možností či technickej a sociálnej

²⁸ LABUDOVÁ (2006)

²⁹ RODNEY (2011)

³⁰ SEKOT (2003)

infraštruktúry. Výsledkom týchto analýz sú potom rôzne rozvojové bariéry a predpoklady pre daný región, očakávaný rozvoj investícií a ich krytie či už spomínaná koncepcia a plány rozvoja športu v rámci celej republiky a taktiež v rámci jednotlivých regiónov.³¹ Nasledujúca tabuľka 3.3. zobrazuje prehľad športovo-rekreačnej infraštruktúry v oboch krajinách.

Tabuľka 3.3 Športovo-rekreačná infraštruktúra v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

Športovo-rekreačná infraštruktúra		
Interiérová	Letná	Zimná
herňa pre deti	bazény	klzisko
tenisové haly	prírodné kúpaliská	ľadová plocha
kolkáreň	termálne kúpaliská	lyžiarska bežecká trať
zariadenia pre stolný tenis	vodná kĺzačková dráha	lyžiarska cvičná lúka
fintescentrum	lodenica	lyžiarska zjazdová trať
sauna	travnaté plochy pre šport	prírodná sánkarská dráha
solárium	volejbalové ihrisko	lanovka
krytý bazén	bedmintonové ihrisko	vlek
gymnastická hala	tenisový kurt	testservis
jazdecká hala s koňom	minigolfové ihrisko	verejná lyžiarska škola
stolný tenis	golfové ihrisko	zimné štadióny
squash	jazda na koni, jazdecká lúka	
posilovňa	verejná športová škola	
strelnice	bežecká trasa (jogging)	
bowlingové dráhy	plocha na kolieskové korčule	
paintball	turistický chodník a cesta	
lezecké steny	požičovňa športového náradia, servis	
	požičovňa bicyklov	
	detské ihrisko	
	altetické športoviská	
	futbalové štadióny	
	segway	
	lukostreľba	
	bungee jumping	
	Aeotrim. Air driver	
	Skok padákom	

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Oba štáty disponujú množstvom rozličných zariadení a typov športovo-rekreačnej infraštruktúry. Na území Slovenska je ich celkom 8 562 zariadení a miest, ktoré slúžia pre výkon športu či pohybovú rekreáciu. V prípade ČR je to o niečo málo viac, 8 936 zariadení a miest určené k športovaniu a pohybovým činnostiam.

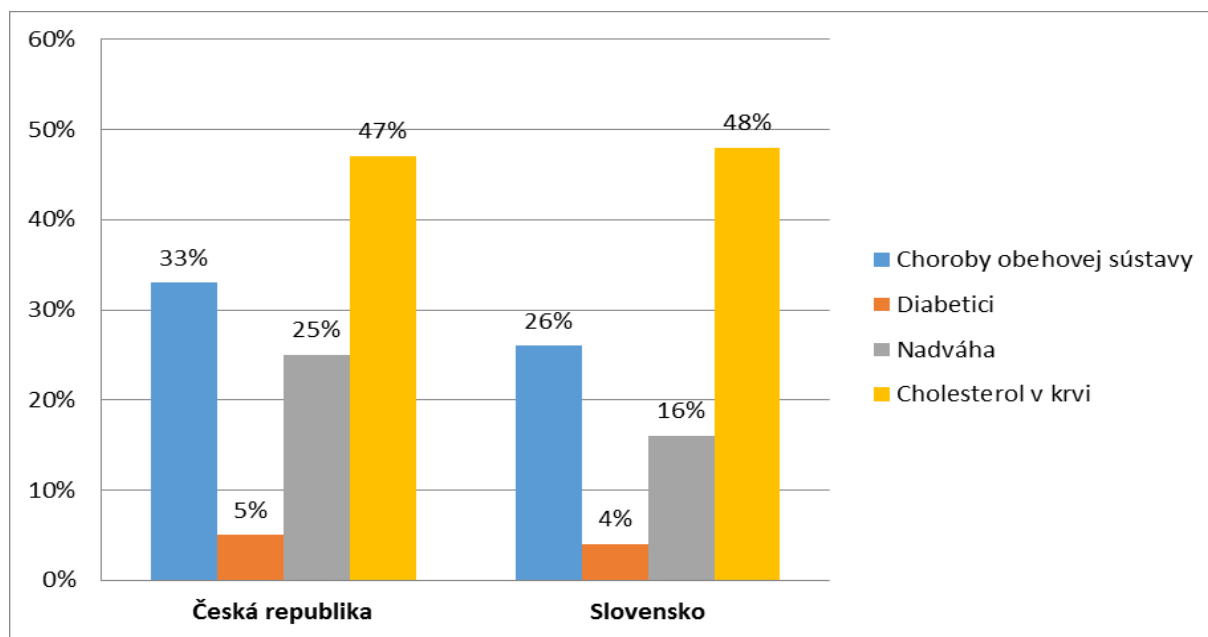
³¹ HOBZA, REKTOŘÍK (2006)

Súčasťou tejto podkapitoly bola riešená otázka silných a slabých stránok oboch krajín v oblasti športovo-rekreačnej infraštruktúry, ktoré sú obsiahnuté v SWOT analýze. SWOT analýza bola vybraná hlavne dôvodu jej charakteru integrácie získaných, zjednotených a vyhodnotených poznatkov, z ktorých sú generované alternatívy stratégií ďalšieho rozvoja oboch krajín v oblasti športu. Vypracovaná SWOT analýza, ktorá je obsiahnutá v Prílohe č. 3 zobrazuje analýzu jednotlivých silných a slabých stránok týkajúcich sa vybraných štátov a taktiež aj jednotlivé príležitosti a hrozby ovplyvňujúce rozvoj športovo-rekreačnej infraštruktúry. Spracované údaje v tabuľke platia pre obe krajiny na rovnakej úrovni, z dôvodu prakticky porovnateľného stavu rozvoja športu a športovej infraštruktúry. Výsledkom vykonanej analýzy, je zrejmé, že oba štáty ČR aj Slovensko majú dostatok príležitostí, avšak obmedzujúcimi slabými stránkami. Pomer medzi nimi nie je príliš veľký a preto sa tu vytvára priestor na postupnú elimináciu slabých stránok. Oba štáty ako také disponujú s radou rôznych silných stránok, ktoré priaznivo ovplyvňujú vývoj športu a rekreácie v jednotlivých regiónoch. Samozrejme nesmieme zabúdať na hrozby, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na samotný rozvoj športovo-rekreačnej infraštruktúry. V niektorých prípadoch sa podotýkame s problémom dostatočne nevyužitých príležitostí, ktoré v konečnom dôsledku napomáhajú prevahe slabých stránok nad silnými. Samospráva jednotlivých krajov, či obcí by sa mala zamerať na udržiavanie svojich silných stránok, ktorými disponuje a ktoré povedú k eliminácii hrozieb. Dôležitým prvkom vedúcim k rozvoju športovo-rekreačnej infraštruktúry je plnenie vytýčených cieľov a opatrení stanovených v strategickom pláne, dokumente oboch štátov. Oba štáty by sa mali zamerať v prvom rade na stotožnenie sa s prioritami koncepcie rozvoja športu a to hlavne na dobudovanie športovo-rekreačnej infraštruktúry na miestach kde je viditeľný deficit, na zlepšenie materiálno-technického stavu už existujúcej infraštruktúry, na zlepšenie dostupnosti infraštruktúry pre špecifické skupiny obyvateľov, na transparentné poskytovanie finančných prostriedkov pre oblasť športu a telesnej kultúry, na dôslednú kontrolu hospodárnosti a efektívnosti vynaloženia finančných prostriedkov či už zo štátneho rozpočtu alebo z rozpočtu jednotlivých krajov či obcí, na vytvorenie a zlepšenie adekvátnych podmienok pre šport na školách, na celoštátnu systematickú propagáciu športu a telesnej kultúry, na zrekonštruovanie a modernizáciu ubytovacích zariadení a športových areálov a v neposlednom rade na dobudovanie cyklistických chodníkov a turistických značení, apod. Nasledujúca podkapitola 3.4 rieši otázku rozvoja a popularizácie športu pre všetkých vo vybraných štátoch za sledované obdobie 2011-2015.

3.4. Podpora rozvoja a popularizácie športu pre všetkých v Českej republike a na Slovensku

Takmer 60 % svetovej populácie je neaktívna, čo taktiež dokazuje správa z ôsmeho svetového kongresu športu pre všetkých, konaného v Kanade roku 2000. V kategórii mladých je to iba necelá tretina populácie, ktorá sa vyznačuje pravidelnou pohybovou aktivitou. Tak ako nám zobrazuje graf 3.1 zdravotný stav obyvateľstva vo vybraných štátoch, je možné tvrdiť, že pravidelná pohybová aktivita priaznivo ovplyvňuje prevenciu proti chronickým a civilizačným chorobám a preto by sa v otázke rozvoja a popularizácie športu pre všetkých mali zamerať na tu časť populácie, ktorá má často obmedzený prístup k športovým aktivitám. Patria sem najmä mladiství, ženy, starší či znevýhodnení občania.³²

Graf 3.1 Zdravotný stav obyvateľstva v Českej republike a na Slovensku k 31.12.2015 (v %)

Zdroj: Eurostat (2016), vlastné spracovanie

Fyzická aktivita bola a neustále aj je významným rizikovým faktorom obezity a výskytu rozličných chorôb. Fyzicky nečinní ľudia majú 2x vyššiu pravdepodobnosť ochorieť na kardiovaskulárne ochorenia ako fyzicky aktívni ľudia. Najvyššie percento chorôb spojených s nečinnosťou v oblasti športu predstavuje cholesterol v krvi, kde ním trpí skoro 48 % obyvateľov Slovenska a 47 % obyvateľov ČR. Druhou najvyššou oblasťou sú choroby obehovej sústavy. Najnižšie percento chorôb spojených s nečinnosťou v oblasti športu zastrešuje oblasť diabetikov, avšak po prepočte ním trpí viac ako 520 tis. obyvateľov v ČR

³² DA.COSTA, MIRAGAYA (2002)

a 216 tis. obyvateľov na Slovensku. Myšlienka športu pre všetkých vznikla v období 19. storočia, a nadväzuje na športové hnutie vytvárajúce sa v tomto období. Základnú charakteristiku konceptu športu pre všetkých môžeme chápať ako určitý obsah národných a nadnárodných politik športu. Na tomto princípe sú taktiež postavené stanovy českých a slovenských športových zväzov, ako sú napr. Česká asociácia Šport pre všetkých (ďalej len ČASPV), Asociácia športu pre všetkých Slovenskej republiky (ďalej len AŠPV SR). Samozrejme nesmieme opomenúť nadnárodný dokument (Európska charta športu pre všetkých) a jednotlivé vládne dokumenty ČR a Slovenska (Národný program rozvoja športu pre všetkých v ČR, Národný program rozvoja športu Slovenskej republiky), ktoré majú vplyv na rozvoj a podporu športu pre všetkých.

„Cieľom Národného programu rozvoja športu pre všetkých v ČR je postupne zmeniť spoločenské aj materiálne podmienky v prospech celoživotného aktívneho využívania účinných a bezpečných foriem športu nepoškodzujúcich životné prostredie pre čo najväčší počet občanov. Cieľom športu pre všetkých je rozvoj tých foriem telesnej výchovy a športu, ktoré svojimi prostriedkami prispievajú k regenerácii telesných a duševných síl človeka, k upevneniu jeho zdravia a k zvyšovaniu jeho telesnej zdatnosti.“³³³⁴

Na princípoch európskej politiky športu pre všetkých sa ministri členských štátov EÚ dohodli a v roku 1975 vydali dokument s názvom Európska charta športu pre všetkých, v ktorom sa zhodujú, že každý jedinec by mal mať právo zúčastniť sa športu. Odporúčajú nielen štátnu finančnú podporu športu ale taktiež aj podporu na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni, zaradenie športu do politických plánov týkajúcich sa vzdelávania, zdravia, sociálnych služieb, umenia a služieb určených pre voľný čas. Šport pre všetkých sa v ostatných krajinách EÚ dynamicky rozvíja, zatiaľ čo vo vybraných štátoch zaostáva za tradíciami, svojimi možnosťami a potrebami občanov. Zlepšiť túto situáciu mal projekt Asociácia športu pre všetkých, avšak táto iniciatíva sa nestretla s očakávanou odozvou a projekt nebol zo strany oboch ministerstiev podporený. V ekonomickej sfére aj naďalej zostáva najdôležitejším problémom v oblasti športu pre všetkých získavanie podpory a finančných prostriedkov na akcie, podujatia a propagáciu športu pre všetkých.³⁵ Vlády oboch štátov si uložili určité strategické ciele v rámci národného programu rozvoja športu pre všetkých, ktoré chcú dosiahnuť prostredníctvom návrhov na opatrenia, ktoré zobrazuje nasledujúca tabuľka 3.4.

³³ MŠMT (2016)

³⁴ MINEDU (2016)

³⁵ BEKö (2012)

Tabuľka 3.4 Návrhy na opatrenia podpory športu pre všetkých v Českej republike a na Slovensku

Slovensko	Česká republika
integrácia vyučovacieho predmetu telesnej výchovy ako súčasť vzdelávania	vypracovanie metodiky investičnej výstavby
zvýšenie počtu kvalifikovaných odborníkov, trénerov	postupná modernizácia a výstavba univerzálnych športovísk
postupné navýšenie štátnych dotácií na výstavbu športových objektov a telocviční	legislatívna ochrana systému turistického značenia
podpora rozvoja materiálno - technickej základne	združovanie finančných prostriedkov obcí, občianskych združení
novelizácia zákona o telesnej kultúre	rozšírenie ponuky športových programov pre rôzne skupiny populácie
budovanie nových športových objektov a zariadení	podpora rozvoja materiálno - technickej základne
vytvorenie motivačnej kampane v mediálnych prostriedkoch	podpora výchovy k zdravému spôsobu života
podpora rozvoja športu zdravotne postihnutých obyvateľov	podpora rozvoja športu zdravotne postihnutých obyvateľov
podpora výchovy k zdravému spôsobu života	podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti športu pre všetkých
postupné navýšenie podielových daní v prospech obcí a miest	podpora rozvoja podnikateľskej činnosti v telovýchove a športu
koordinácia regionálnych občianskych združení v zabezpečovaní športu pre všetkých	zvýšenie informovanosti smerom k verejnosti o možnostiach športových a turistických aktivít
podpora športu pre všetkých ako verejnoprávnu činnosť občianskych združení	pravidelná kontrolná činnosť

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Oba štáty majú vytýčených nespočetne veľa bodov, ktoré chcú naplniť v budúcom období. Medzi body, v ktorých sa zhodujú je možné spomenúť napr. podporu rozvoja materiálno-technickej základne, či podpora rozvoja športu zdravotne postihnutých. Výsledkom spracovania jednotlivých bodov v rámci národných programov rozvoja športu pre všetkých a informácií z tabuľky 3.4 je možné konštatovať, že oblasť športu pre všetkých, a s tým spojený záujem o pravidelné športové a telovýchovné aktivity obyvateľstva, má bohužiaľ klesajúcu tendenciu najmä čo sa týka dospeléj populácie. Príčiny je možné hľadať v postupnom zvyšovaní cenovej dostupnosti telovýchovných či športových zariadení, negatívny vplyv má samozrejme aj ich nedostatok a často slabé vybavenie. Mnohé športové podujatia sú organizované bez podpory regionálnych projektov čo taktiež negatívne ovplyvňuje rozvoj športu a popularizácie pre všetkých. Oba štáty majú pred sebou dlhú cestu k naplneniu jednotlivých cieľov v rámci národných programov rozvoja športu pre všetkých prostredníctvom návrhov na opatrenia, ktoré by mali k tomuto cieľu napomôcť.

4. Možnosti financovania športu z verejných zdrojov a zo zdrojov Európskej únie

Daná kapitola rieši otázku možných zdrojov financovania športu z verejných zdrojov a zo zdrojov EÚ za sledované obdobie 2011-2015. V úvode kapitoly sú stručne charakterizované možnosti finančných zdrojov, ktoré prúdia do oblasti podpory športu vo vybraných štátoch a taktiež ich legislatívna úprava. Kapitola je členená do 3 podkapitol, kde v prvá z nich rieši otázku financovania dotačných programov zo štátneho rozpočtu, druhá kapitola pojednáva o alokácii finančných prostriedkov z jednotlivých rozpočtov regiónov súdržnosti a posledná kapitola o možnostiach financovania zo zdrojov EÚ.

Samotné financovanie telesnej kultúry a športu je zabezpečované z dvoch zdrojov – z verejných a súkromných. Každá táto oblasť má svoje ekonomické opodstatnenie, a v mnohých prípadoch dochádza k prelínaniu financovania z oboch zdrojových oblastí, a preto je často v tejto súvislosti pripomínané viaczdrojové financovanie telesnej kultúry a športu. V súčasnej spoločnosti je typické práve spomínané viaczdrojové financovanie, v ktorom sú významným zdrojom podpory a udržateľnosti organizovanej spoločnosti verejné financie. Ide tu predovšetkým o dotačnú politiku voči organizovaným občianskym spoločnostiam, a v súvislosti s tým, aj prostriedky prevedené prostredníctvom Nadačného investičného fondu niektorým nadáciám. Medzi štátne zdroje financovania zaraďujeme rozpočty príslušných ministerstiev (MŠMT, MŠVVaŠ), verejné zdroje na miestnej úrovni sú rozpočty miest, obcí a samosprávnych krajov, rozpočty spoločností, v ktorých majú podiel mestá, obce a samosprávne kraje. Za iné verejné zdroje zaraďujeme zdroje EÚ, zdroje 2 % daní z príjmov fyzických osôb a právnických osôb, zmluvy o reklamnej činnosti spoločnosti, v ktorých má daný štát podiel a taktiež aj výroba a vysielanie športu vo verejnoprávnych médiách či výnosy tipovacích súťaží na športové výsledky. Medzi súkromné zdroje financovania športu patria rozličné dary fyzických a právnických osôb, zmluvy o reklamnej činnosti, peňažné a nepeňažné plnenia za služby vykonávané športovými subjektmi či výnosy z charitatívnych lotérií. Posledným zdrojom financovania športu sú zdroje vlastné, kam patrí príjem športujúcej osoby, príjem zákonného zástupcu športujúcej osoby a taktiež príjem športových organizácií – členské príspevky.³⁶ Ako je vidieť tak zdrojov financovania športu existuje skutočne veľa, avšak práca je zameraná prioritne na financovanie športu zo štátnych zdrojov, zdrojov na regionálnej úrovni (regióny súdržnosti) a iných verejných zdrojov (EÚ).

³⁶ HOBZA, REKOŘÍK (2006)

4.1. Financovanie športu zo štátneho rozpočtu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

Daná kapitola podrobne rozpracováva otázku financovania športu zo štátneho rozpočtu vo vybraných štátoch za obdobie 2011-2015. V úvode kapitoly je zanalyzovaná problematika financovania športu za sledované obdobie z hľadiska alokácie finančných prostriedkov na jednotlivé dotačné programy, ktorých prehľad nájdeme v Prílohe č. 4. V ďalších dvoch podkapitolách je skúmaná otázka alokácie celkových dotácií do oblasti podpory športovo-rekreačnej infraštruktúry a podpory športu pre všetkých.

Medzi verejné zdroje financovania športu na Slovensku zaraďujeme v zmysle zákona č. 528/2010 prostriedky štátneho rozpočtu v rámci rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva Slovenskej republiky. Jedná sa teda o dotácie, prostriedky ostatných ministerstiev, prostriedky z rozpočtov obcí a v neposlednom rade aj vyšších územných celkov či iných inštitúcií. Tento zákon takisto upravuje účely, na ktoré sa môžu či nemôžu použiť dané dotácie, kto môže požiadať o dotáciu a čo by mala táto žiadosť obsahovať. Použitie a následné pridelenie dotácie by malo byť založené na transparentnosti, adresnosti, efektívnosti a možnosti spätnej kontroly. Dôležité je aby boli všetky informácie týkajúce sa získania dotácií voľne dostupné, z dôvodu rovnej možnosti získania dotácií pre všetkých.³⁷ V prípade Českej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financovania športu Ministerstvo školství, mládeže a telovýchovy, ktoré má za úlohu zabezpečovať nie len finančnú podporu športu zo štátneho rozpočtu, ale taktiež vytvárať podmienky pre štátnu športovú reprezentáciu, zriaďovať a zabezpečovať činnosť rezortných športových centier a mnohé ďalšie. Samotné rozdelenie finančných prostriedkov posudzuje Rada pre telovýchovu a šport a následne svoje rozhodnutia predkladá MŠMT.³⁸ Samotný šport a telesná kultúra má množstvo pozitívnych a negatívnych externalít. Obecne prevládajú tie pozitívne, a z toho dôvodu je produkcia služieb v oblasti športu nedostatočná, čo sa týka podmienok čistej tržnej ekonomiky. Je to dôvod, prečo je táto produkcia podporovaná vo forme priamej finančnej podpory z verejných prostriedkov a štátneho rozpočtu. Pri zostavovaní rozpočtu je prihliadané ku genderovému hľadisku vrátane využitia zásad gender budgetingu (tzv. genderového rozpočtovania). Rozpočet kapitoly vďaka špecifickému zameraniu celého rezortu vynakladá finančné prostriedky na mužov a ženy genderovo neutrálnym spôsobom, tzn. na všetkých stupňoch vzdelávacej sústavy sa počíta s rovnomerným zastúpením mužov a žien, a takto alokované

³⁷ Zákon o organizácii športu č. 528/2010 Z.z

³⁸ HOBZA, REKTOŘÍK (2006)

prostriedky do jednotlivých vzdelávacích stupňoch majú z tohto hľadiska rovnaký dopad. Záväzné parametre oboch ministerstiev sú celkové príjmy a výdaje kapitoly, z toho výdaje na výskum, vývoj a inovácie, výdaje na zahraničnú rozvojovú spoluprácu a limit výdajov na platy a ostatné osobné náklady.³⁹ Analýze financovania jednotlivých dotačných programov zo strany štátu je venovaná nasledujúca podkapitola 4.1.1.

4.1.1. Podpora športu z dotačných programov zo štátneho rozpočtu

Jednotlivé programy na podporu športu sú vyjadrením požiadavku daného štátu, zatupovaného príslušným ministerstvom (MŠMT, MŠVVaŠ SR), vytvárať podmienky pre pohybové aktivity všetkých obyvateľov daného štátu bez rozdielu na talent, gender, vek, pôvod, vyznanie, ale taktiež bez rozdielu na ekonomický a sociálny status, pre organizovaných a neorganizovaných športovcov prostredníctvom športových organizácií a zapísaných spolkov. Podpora prostredníctvom programov je zameraná predovšetkým na pravidelné a dlhodobé činnosti určené čo najširšiemu spektru obyvateľstva a na podporu činností a aktivít športovcov, športovkýň a taktiež trénerov, ktoré napomáhajú k rozvoju, rozširovaniu a skvalitňovaniu činnosti jednotlivých spolkov. Cieľom oboch štátov prostredníctvom jednotlivých programov na podporu športu je predovšetkým podpora športu a pohybových aktivít, ktoré pozitívne formujú osobnosť, postoje a vzťahy predovšetkým detí a mládeže, zvyšovanie kondície všetkých občanov a boj proti dôsledkom hypokinézie, rozvoj športových klubov a súťaží, regionálnych a miestnych športových centier, zdravotne postihnutých športovcov, masových propagačne motivačných športových akcií či vytváranie ponuky pohybových a ďalších vybraných aktivít v rámci členskej základne jednotlivých spolkov.⁴⁰ Jednotlivé dotačné programy sú prakticky porovnateľné medzi oboma krajinami počínajúc od športovej reprezentácie až po podporu materiálno technickej základne športu, ktorých prehľad nájdeme v prílohe č. 5. Každý jednotlivý program pre potreby jednoduchšej administratívy a lepšej špecifikácie jednotlivých požiadavkou na žiadateľov obsahuje určité podbody, ktorými sú typ oprávneného žiadateľa, obsahové vymedzenie, kritéria pre hodnotenie, špecifické vymedzenia a účelové určenie. Nasledujúca tabuľka 4.1 nám zobrazuje prehľad jednotlivých dotácií poskytnutých prostredníctvom MŠMT do športu za sledované obdobie 2011-2015 v ČR prepočítané na EUR.

³⁹ MINEDU (2017), MŠMT (2017)

⁴⁰ MINEDU (2017), MŠMT (2017)

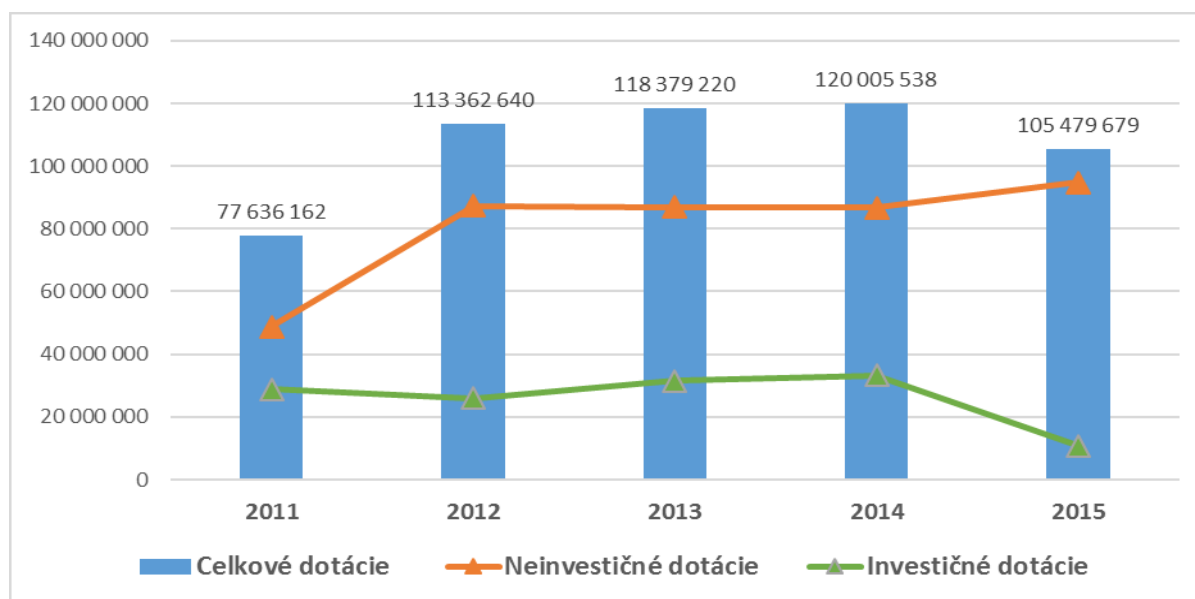
Tabuľka 4.1 Celkové dotácie na podporu športu zo štátneho rozpočtu v Českej republike za obdobie 2011-2015 (v EUR)

Program	2011	2012	2013	2014	2015
Program I	13 551 556	13 681 185	14 384 889	13 778 111	11 228 063
Program II	12 296 296	12 296 296	12 210 644	12 222 222	11 964 796
Štátna športová reprezentácia	25 849 863	25 977 481	26 595 533	26 000 333	23 192 859
Program III	4 434 704	2 203 704	1 501 111	1 486 296	9 777 778
Program IV	5 589 704	5 703 704	5 241 141	5 267 093	5 459 207
Program V	0	40 000 000	28 296 296	31 356 959	28 487 469
Program VI	0	0	11 196 296	8 011 111	10 968 519
Program VII	0	0	507 407	555 556	2 125 396
Ostatná telovýchovná činnosť	10 024 407	47 907 407	46 742 252	46 677 015	80 011 228
Podpora RSC, ADV, VSC	12 983 074	13 472 889	13 509 926	14 122 422	14 705 048
Neinvestičné dotácie	48 855 333	87 357 778	86 847 711	86 799 770	94 716 276
Program 133510	28 780 829	26 004 862	31 531 509	33 205 767	10 763 404
Investičné dotácie	28 780 829	26 004 862	31 531 509	33 205 767	10 763 404
Celkom štátna podpora športu	77 636 162	113 362 640	118 379 220	120 005 538	105 479 679

Zdroj: MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Na nižšie uvedenom grafe 4.1 je zobrazený vývoj alokácie investičných a neinvestičných výdajov do oblasti štátnej podpory športu za obdobie 2011-2015 na území Českej republiky, vyplývajúci z tabuľky 4.1. Dané údaje sú prepočítané a znázornené v grafe v EUR a boli získané z podkladov získaných od MŠMT.

Graf 4.1 Alokácia investičných a neinvestičných dotácií do športu zo štátneho rozpočtu za obdobie 2011-2015 v Českej republike (v EUR)

Zdroj: MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Vývoj investičných dotácií na podporu športu v prípade Českej republiky bol do roku 2014 prakticky porovnateľný. Najväčší pokles bol zaznamenaný až v roku 2015, kde celkový objem poklesol o viac ako 20 mil. EUR. Opačne je tomu tak v prípade neinvestičných dotácií, ktoré zaznamenávajú každoročne mierny nárast. Najvyšší nárast finančných prostriedkov do oblasti neinvestičnej podpory športu bol zaznamenaný v roku 2012, kde vzrástol o viac ako 38 mil. EUR, čo predstavuje približne 44 % nárast neinvestičných dotácií do oblasti podpory športu zo strany štátu. Oblasť investičných dotácií zahŕňa najmä podporu materiálno technickej základne športu, ktorá tvorí v ČR 10%, na Slovensku 2% z celkového objemu poskytnutých finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. Materiálno technická základňa predstavuje oblasť výstavby a rekonštrukcie ihrísk, štadiónov, sociálnych zariadení, prestavba areálov či nákup vybavenia potrebného k výkonu rozličných druhov športu. Nasledujúca tabuľka 4.2 nám zobrazuje prehľad jednotlivých dotácií poskytnutých prostredníctvom MŠVVaŠ do oblasti športu za sledované obdobie 2011-2015 na Slovensku prepočítané v EUR.

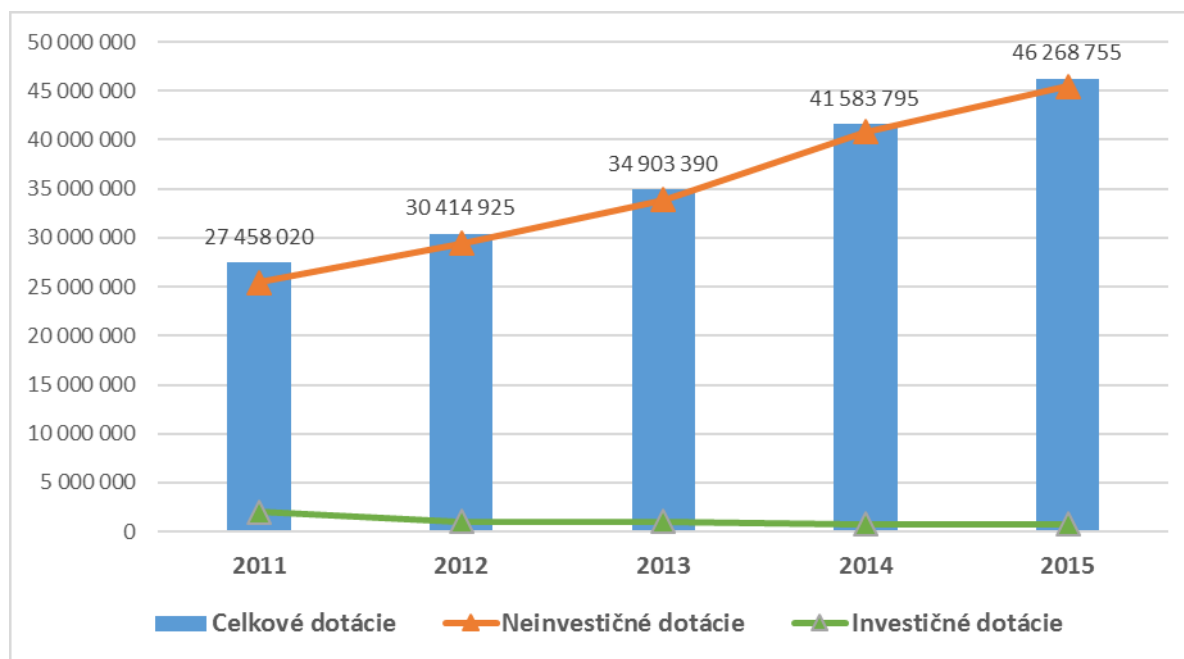
Tabuľka 4.2 Celkové dotácie na podporu športu zo štátneho rozpočtu na Slovensku za obdobie 2011-2015 (v EUR)

Program	2011	2012	2013	2014	2015
Podprogram 02601	700 000	4 500 000	1 500 000	800 000	600 000
Podprogram 02602	16 466 550	15 970 000	17 870 806	19 881 433	22 936 398
Podprogram 02603	6 400 000	7 000 000	8 450 000	6 000 000	6 700 000
Podprogram 02604	2 000 000	1 000 000	1 000 000	800 000	800 000
Úlohy z uznesení vlády SR, z toho:					
- Národný futbalový štadión(2604)	0	0	0	8 000 000	9 000 000
- Futbalové štadióny 2013-2022(02604)	0	0	4 500 000	4 500 000	4 500 000
- Kandidatúra na usporiadanie ZOH 2022 (02602)	0	0	0	0	0
Podprogram 2605	200 000	500 000	200 000	100 000	216 035
Antidopingová agentúra SR (r.2002-08 OZ ADV SR)	368 870	368 870	368 870	393 710	407 670
Národné športové centrum	977 603	951 758	963 714	1 062 652	1 062 652
Tovary a ďalšie služby	344 997	124 297	50 000	46 000	46 000
Celkom štátna podpora športu	27 460 031	30 414 925	34 903 390	41 583 795	46 268 755

Zdroj: MINEDU (2016), vlastné spracovanie

Z tabuľky 4.2 nám následne vyplýva nižšie uvedený graf 4.2, na ktorom je zobrazený vývoj alokácie investičných a neinvestičných výdajov do oblasti štátnej podpory športu na Slovensku za obdobie 2011-2015.

Graf 4.2 Alokácia investičných a neinvestičných dotácií do športu zo štátneho rozpočtu za obdobie 2011-2015 na Slovensku (v EUR)

Zdroj: MINEDU (2016), vlastné spracovanie

Samotný vývoj alokácie investičných dotácií má v prípade Slovenska klesajúcu tendenciu. Najvyšší objem bol zaznamenaný v roku 2011, od kedy sa znížil o viac ako 60 % v roku 2015. Naopak vývoj neinvestičných dotácií ma výrazne stúpajúcu tendenciu, kde sa od roku 2011 do roku 2015 každoročne zvyšoval o viac ako 3 mil. EUR, čo predstavuje každoročne viac ako 8 % nárast neinvestičných dotácií do oblasti športu. Podiel alokácie týchto dotácií na Slovensku je prakticky porovnateľný s ČR. Do oblasti podpory športu plynie zo štátneho rozpočtu najväčší objem prostriedkov prostredníctvom neinvestičných dotácií v oboch štátoch (SR 98%, ČR 90%). Jedná sa najmä o podporu financovania štátnej športovej reprezentácie, športovo talentovanej mládeže či ostatnú telovýchovnú činnosť zahŕňajúc významné športové akcie, činnosť športových zväzov či klubov a v neposlednom rade podpora zdravotne postihnutých športovcov. Z tabuliek je zrejmé, že finančné prostriedky vydané zo štátneho rozpočtu za obdobie 2011 - 2015 sa medzi vybranými štátmi výrazne líšia. Najvyšší objem prostriedkov v prípade Slovenskej republiky v roku 2015 plynie do oblasti štátnej športovej reprezentácie a rozvoja športových odvetví, v celkovej čiastke 22 936 tis. EUR. V prípade Českej republiky sa najväčší objem financií v roku 2015 alokuje do oblasti

tzv. ostatnej telovýchovnej činnosti, ktorá zastrešuje program III až program VI v celkovej čiastke 80 011 tis. EUR, čo je oproti Slovensku viac ako trojnásobok, v absolútnej hodnote je to rozdiel o viac ako 57 075 tis. EUR.

Otázka našich budúcich vrcholových športovcov je podporovaná zo štátneho rozpočtu MŠMT v ČR v roku 2015 celkovou čiastkou 11 964 tis. EUR. V porovnaní so Slovenskom je to razantný rozdiel, jedná sa skoro o dvojnásobok hodnoty na Slovensku, konkrétne o 5 264 tis. EUR viac. Po prepočítaní daných hodnôt na 1 obyvateľa je na tom Slovensko približne rovnako ako Česká republika (pokiaľ budeme predpokladať dvojnásobný počet obyvateľov v ČR). Je nutné sa ale zamyslieť nad otázkou rovnakého využitia finančných prostriedkov a majetku, či vecí z nich zakúpených. Je nutné aby z daného dvojnásobného objemu prostriedkov bol financovaný len dvojnásobný počet budúcich talentov? Je možné tvrdiť, že existuje možnosť aby alokácia finančných prostriedkov na budúcu talentovanú mládež pokryla viac ako dvojnásobný počet talentov. Veci, majetok, výbavu či náradie môže využívať viac ľudí, než aby bolo nutné nakupovať všetko každému osobitne.

4.1.2. Financovanie športovo-rekreačnej infraštruktúry

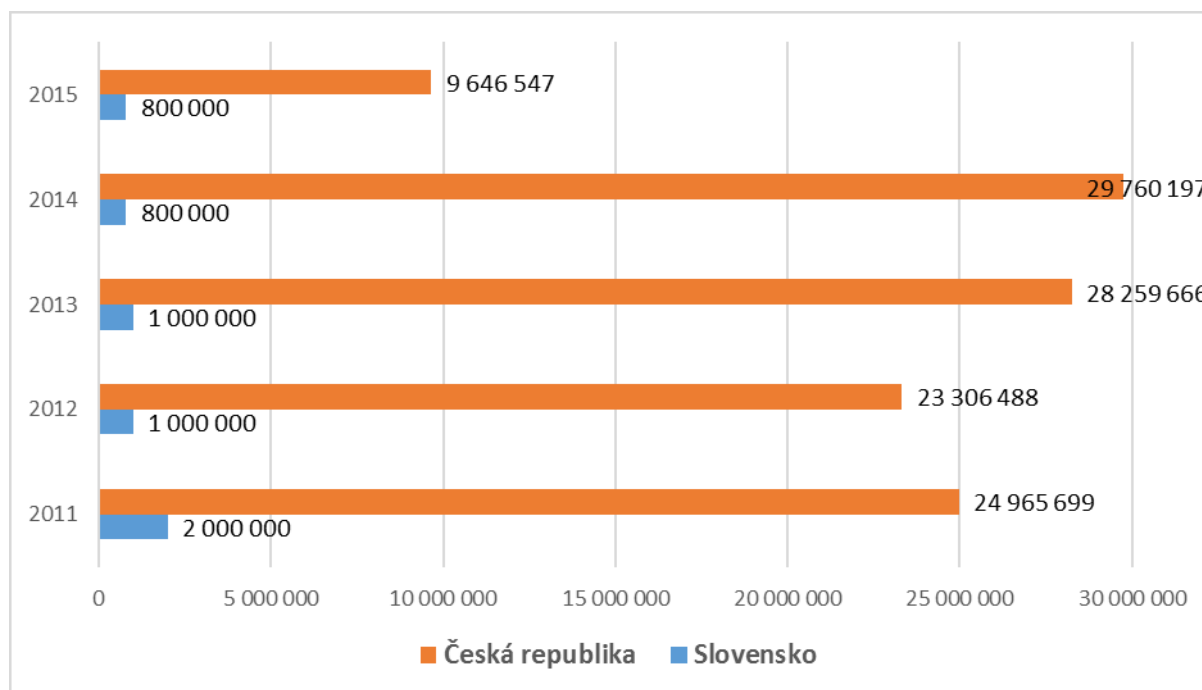
Športová infraštruktúra je súčasťou základnej občianskej vybavenosti. Zdravie a zdatnosť každého z nás sú predpokladom osobného šťastia, spokojnosti a kvality života. Spolková športová činnosť je základom súdržnosti a aktívnej občianskej spoločnosti. Významné národné a medzinárodné akcie sú opakovaným impulzom k výberu turistických destinácií a aktívnemu tráveniu voľného času. Školský a univerzitný šport patria k dôležitej súčasti výchovy mladého človeka. Úspechy štátnej reprezentácie oboch štátov podporujú národnú identitu a ich výsledky zásadne ovplyvňujú propagáciu daného štátu. Bohužiaľ športová infraštruktúra v ČR a na Slovensku vykazuje zásadné kvantitatívne nedostatky (množstvo plôch a zariadení) ale aj kvalitatívne nedostatky (vybavenosť a zastaralosť zariadení a príslušenstva), ktorých náprava je dosť náročná a dlhodobá vrátane majetkoprávnych vzťahov (majitelia pozemku, nehmotné veci,...).⁴¹

Oba štáty disponujú veľkým množstvom športovo-rekreačnej infraštruktúry, ktoré boli zmienené už v podkapitole 3.3. Prostredníctvom príslušných ministerstiev sa ČR a Slovensko podieľajú na podpore športovo-rekreačnej infraštruktúry. Avšak je nutné podotknúť, že samotná podpora športovej infraštruktúry z centrálnej úrovne je vo všetkých prípadoch realizovaná prostredníctvom príslušnej obce či mesta, a to najmä z dôvodu zaistenia

⁴¹ MINEDU (2017), MŠMT (2017)

koordinácie športovej infraštruktúry v danej obci či meste. Nasledujúci graf 4.3 zobrazuje prehľad poskytnutých finančných prostriedkov poskytnutých do oblasti športovo-rekreačnej infraštruktúry v oboch štátoch za obdobie 2011-2015.

Graf 4.3 Celkové dotácie na športovo-rekreačnú infraštruktúru zo štátneho rozpočtu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015 (v EUR)

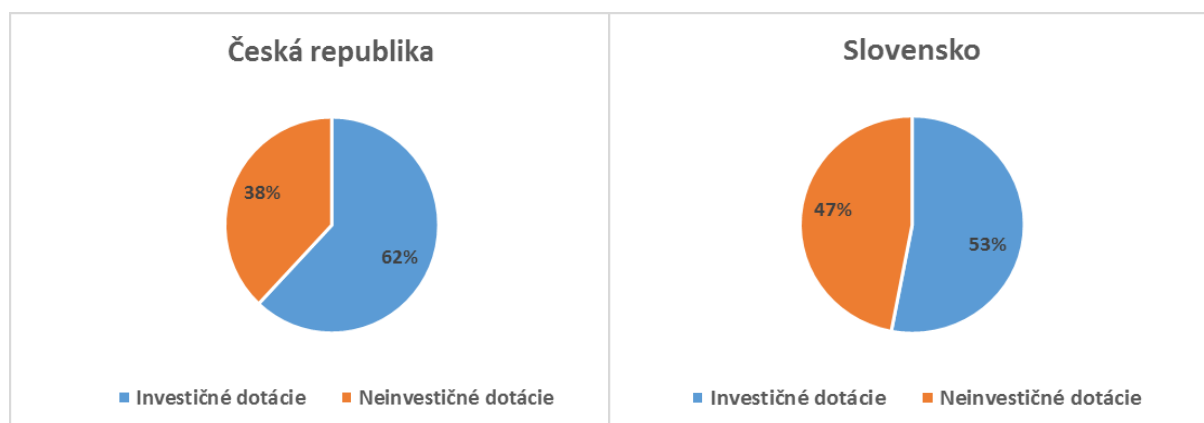

Zdroj: MINEDU (2017), MŠMT (2017), vlastné spracovanie

Poskytnuté finančné prostriedky na rozvoj športovo-rekreačnej infraštruktúry sa každoročne menili u oboch zemí. V prípade Slovenska sú investície do športovo-rekreačnej infraštruktúry výrazne nižšie v porovnaní s ČR. Musíme samozrejme brať ohľad na rozlohu oboch zemí, počet obyvateľov a vypracovanú koncepciu štátnej politiky v oblasti športu a telesnej kultúry. V prípade Slovenska sa objem finančných prostriedkov každoročne znižoval. Najvyšší objem dotácií bol poskytnutý v roku 2011 a do roka 2015 poklesol o 1,2 mil. EUR. V prípade Českej republiky sa objem dotácií taktiež menil, kde najvyššia čiastka bola poskytnutá v roku 2014 a naopak najnižšia v roku 2015, kde bol pokles veľmi výrazný (viac ako 20 mil. EUR). Dôvody týchto výkyvov a hlavne výrazného poklesu finančných prostriedkov do oblasti športovej infraštruktúry v prípade oboch krajín má rozličnú povahu, ktorých problematiku rieši každoročne odbor športu daných ministerstiev. Z vydaného objemu prostriedkov je vydávaná každoročne najvyššia čiastka do oblasti rekonštrukcie a modernizácie stávajúcich športových zariadení ako aj na výstavbu nových športových hál, ihrísk a detských zábavných parkov, telocviční na základných a stredných školách. Ďalším významným projektom, do ktorého prúdi výrazný objem finančných prostriedkov v oboch

štátoch sú investície do údržby a obnovy turistických značkových trás a cyklistických trás (v ČR viac ako 7 mil. EUR a na Slovensku viac ako 52 tis. EUR). Zaujímavým faktom je skutočnosť, že najväčšie investičné výdavky v oboch štátoch prúdia do oblasti futbalu (výmena futbalového ihriska, rekonštrukcia futbalového ihriska s prírodným trávnikom, osvetlenie a akcie futbalových klubov, stavba futbalových kabín, nákup vybavenia a mnohé ďalšie). Na Slovensku daná čiastka predstavuje viac ako 42 % z celkových investičných výdavkov, v prípade ČR daná čiastka prevyšuje 38 % z celkových investičných výdavkov. Financovanie rekreačnej infraštruktúry predstavuje investície do oblasti sprístupnenia turistických a rekreačných území, výstavbu ubytovacích a stravovacích zariadení či informačných centier. V tejto oblasti je alokovaných viac ako 25 % z celkových finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na Slovensku a viac ako 27 % v ČR. Nasledujúci graf 4.4 zobrazuje podiel investičných a neinvestičných dotácií do oblasti športovo-rekreačnej infraštruktúry v oboch štátoch.

Graf 4.4 Investičné a neinvestičné dotácie do športovo-rekreačnej infraštruktúry v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015 (v %)

Zdroj: MINEDU (2017), MŠMT (2017), vlastné spracovanie

Podľa informácií z MŠMT a MŠVVaŠ prúdi na Slovensku z celkových dotácií do oblasti športovo-rekreačnej infraštruktúry 53 % investičných a 47 % neinvestičných dotácií. V prípade ČR je situácia obdobná, kde z celkových dotácií do oblasti športovo-rekreačnej infraštruktúry prúdi 62 % investičných a 38 % neinvestičných dotácií. Investičné dotácie sa týkajú najmä otázky obnovy a modernizácie športových a rekreačných budov, ihrísk, hál, nákup vybavenia, revitalizácia povrchu ihriska, obnova jazdiarní, závlahy a mnohé ďalšie. Do oblasti neinvestičných dotácií patria najmä udržovanie technických prostriedkov, strojov a zariadení slúžiacich k športovej činnosti vo vlastníctve alebo v dlhodobom nájme štátu,

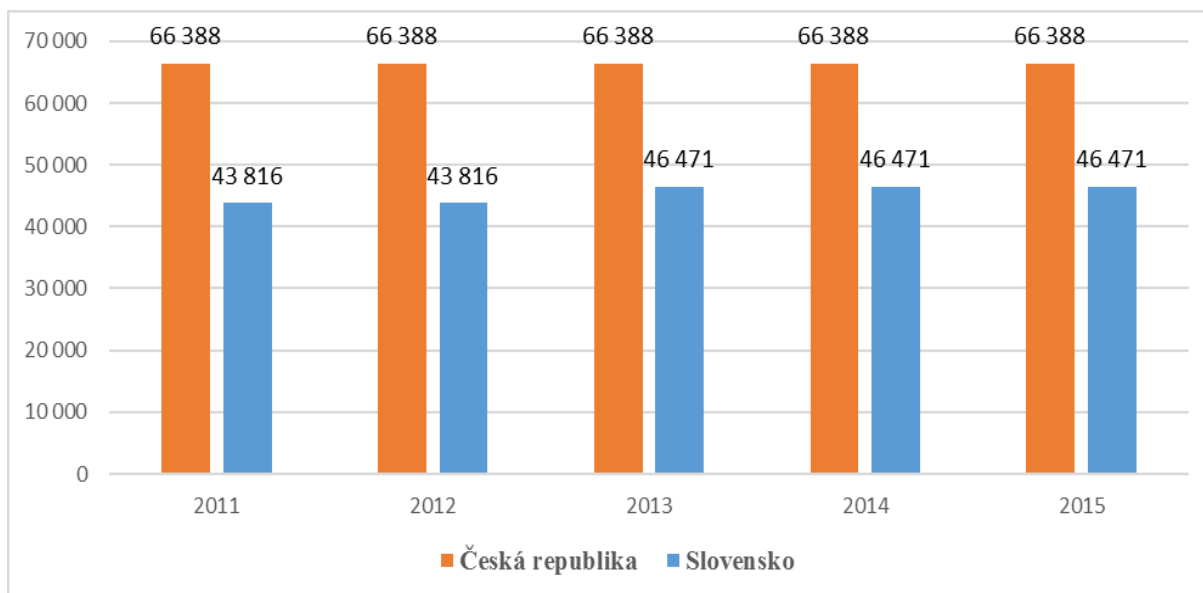
oblasť školského a univerzitného športu (stroje a zariadenia), úprava a údržba športových a rekreačných objektov (každodenný chod a správa).

V súvislosti so športovou infraštruktúrou má svoje významné postavenie aj otázka športu pre všetkých ako významný fenomén spoločenského života, ktorej problematiku rozpracováva nasledujúca podkapitola 4.1.3., ktorej obsahom je otázka podpory rozvoja a popularizácie športu pre všetkých v rámci daných zemí za sledované obdobie 2011-2015.

4.1.3. Financovanie športu pre všetkých

Výdavky zo štátneho rozpočtu a z výťažkov z lotérií sa líšia podľa svojho prevládajúceho typu. Zo štátneho rozpočtu sú do oblasti športu smerované takmer výlučne bežné výdavky, minimálne výdavky kapitálové. V prípade členení výdavkov štátu na šport podľa účelu je zrejmé, že najväčšiu váhu majú a aj budú mať výdavky zamerané na podporu telovýchovných a občianskych združení a výdavky na štátnu reprezentáciu. V súčasnej spoločnosti dochádza k nárastu dôležitosti športu pre všetkých, a samotné štáty rok čo rok vydávajú čoraz väčší objem finančných prostriedkov práve na podporu tejto oblasti, čo nám dokazuje aj nižšie uvedený graf 4.5.

Graf 4.5 Celkové dotácie zo štátneho rozpočtu na podporu športu pre všetkých v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015 (v EUR)

Zdroj: MINEDU (2017), MŠMT (2017), vlastné spracovanie

Za obdobie 2011 – 2015 v prípade Slovenska došlo k navýšeniu finančných prostriedkov na podporu športu pre všetkých. Celkovo sa za dané obdobie vydalo zo štátneho

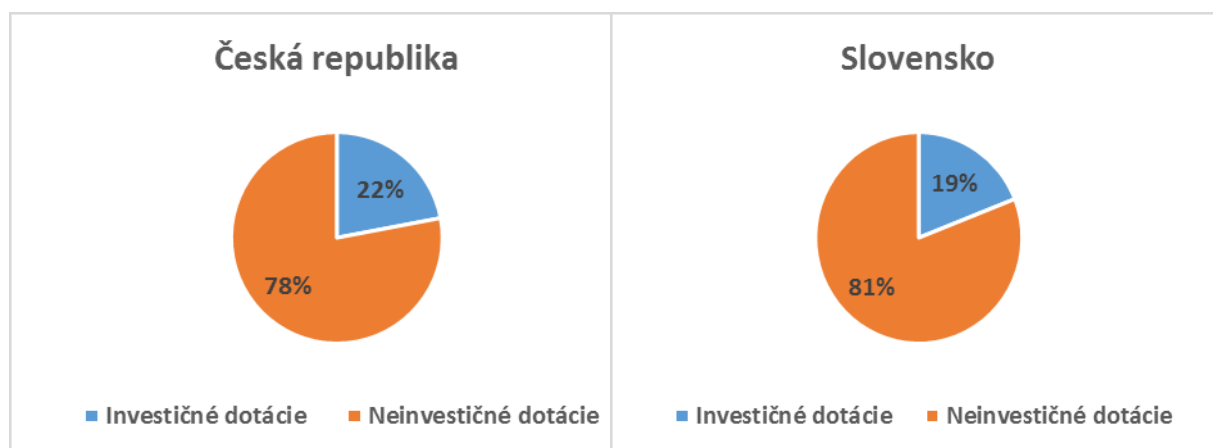
rozpočtu 227 046,41 EUR na podporu športu pre všetkých a taktiež na jeho popularizáciu medzi širokou verejnosťou. Zo štátneho rozpočtu Českej republiky bola schválená a každoročne vydávaná rovnaká čiastka (v prepočte 66 387,84 EUR) na podporu športu pre všetkých. V porovnaní so Slovenskom je to celkovo o 104 892,78 EUR viac poskytnutých prostriedkov za sledované obdobie. V prípade Slovenska sa vydáva najviac prostriedkov na environmentálne projekty a na podporu materiálno – technickej základne. V roku 2015 bolo na Slovensku v rámci programu rozvoja športu pre všetkých vynaložená veľká čiastka (cca 15 tis. EUR) na výstavbu multifunkčných ihrísk zameraných predovšetkým na deti a mládež. Cieľom tohto programu bolo napomôcť k rozvoju športu v obciach a mestách, v ktorých nie je dostupné vyhovujúce športové ihrisko, na ktorom by sa mohli realizovať príslušné športové aktivity – a to podporou výstavby multifunkčných ihrísk. Taktiež bola v tomto roku realizovaná kampaň na podporu športu pre všetkých a fyzických aktivít MOVE Week (Týždeň v pohybe), ktorú vyhlasuje Medzinárodná asociácia športu a kultúry (ďalej len ISCA), ktorá sa neustále dynamicky rozvíja. Daná kampaň MOVE Week, ktorá prebiehala na Slovensku bola súčasťou novej iniciatívy Európskej únie - Európskeho týždňa v pohybe. Strategickým zámerom kampane je do roku 2020 do športu a fyzických aktivít viac ako 100 miliónov Európanov.

Najväčší objem alokácie finančných prostriedkov v prípade ČR putuje do oblasti podpory výstavby, modernizácie, údržby a chodu telovýchovných a športových zariadení. Podľa Národného programu rozvoja športu pre všetkých, sú určené až štyri pätiny objemu finančných prostriedkov smerovaných do tejto oblasti na šport detí a mládeže do 18 roku. Bohužiaľ iba 5 % prostriedkov je venované do športovaniu občanov starších 60 rokov. Z celkového rozpočtu MŠMT je v oblasti športu najviac prostriedkov vyčlenených na rozvoj a údržbu športových zariadení, pričom nie je jasné, nakoľko táto podpora zasahuje aj do oblasti rekreačného športu.

Jednotlivé organizácie športu pre všetkých získavajú finančné prostriedky od výrobcov športového náčinia a náradia za to, že propagujú tieto výrobky cez svoje propagačné prostriedky adresované nielen svojim členom, ale aj širokej verejnosti. Celkovo je možné diferencovať štyri základné toky financií pre aktivity v športe pre všetkých. Sú to v prvom rade dotácie z komunálnych orgánov, ďalej zo štátneho rozpočtu, zo sponzorských podpôr ale aj z vlastných príjmov organizácií (vytvorených napr. členskými poplatkami, predajom rôznych preukazov, pamiatkových predmetov atď.) Pri získavaní financií je pozoruhodná najmä vynaliezavosť a originalita metód týchto organizácií na rôznych úrovniach. Ako už

bolo spomenuté vyššie, na financovaní športu pre všetkých sa podieľa aj štát prostredníctvom vyčlenenej čiastky zo štátneho rozpočtu. Tieto financie prúdia do oblasti investícií ale aj neinvestičných projektov. Nasledujúci graf 4.6 zobrazuje podiel týchto dotácií v ČR a na Slovensku za obdobie 2011-2015.

Graf 4.6 Investičné a neinvestičné dotácie do športu pre všetkých v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015 (v %)

Zdroj: MINEDU (2017), MŠMT (2017), vlastné spracovanie

Neinvestičné dotácie do oblasti športu pre všetkých zaujímajú viditeľne najvýraznejší podiel na celkových dotáciách alokovaných do tejto oblasti. Jedná sa najmä o finančné prostriedky vydané na podporu pohybových aktivít všetkých vekových, sociálnych a zdravotných skupín obyvateľov bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú členmi združených zväzov Asociácie športu pre všetkých v ČR a na Slovensku. Jedná sa napríklad o podporu vzniku Centier voľného času, podpora organizovania športových akcií (beh, plávanie, detské dni, atď.), športová gymnastika, podpora športu na školách a v školských zariadeniach, podpora osvetu športu a zdravého životného štýlu (napr. Dni zdravia, Summer run), či organizácia a podpora detských súťaží s cieľom zapojiť do športu a pohybových aktivít čo najväčší počet detí a mládeže.

Najvýznamnejšia podpora telesnej kultúry a športu plynie z rozpočtov regiónov súdržnosti, krajov a municipalít. V posledných rokoch sa táto finančná podpora z miestnych rozpočtov výrazne zvýšila a činí v priemere 2-3 % z celkového rozpočtu. Dôvodov prečo by kraje, štatutárne mestá či obce mali mať koncepciu rozvoja športu je celá rada. Koncepcia je strednodobým plánom, ktorý sa kraj či obec zaviazalo dodržať. Občanom takto dáva priestor posudzovať, ako súčasné politické zastúpenie plní predom vytýčené plány. Tejto problematike sa venuje nasledujúca kapitola 4.2.

4.2. Financovanie športu z rozpočtov regiónov súdržnosti v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

Samotný šport je z väčšej časti financovaný verejnými zdrojmi pochádzajúcimi z pokladne krajov a miest. Je možné povedať, že tieto finančné zdroje na podporu športu tvoria $\frac{3}{4}$ z celkového rozpočtu alokovaného do oblasti športu. Jednotlivé mestá a kraje disponujú s úplne autonómnym rozhodnutím, ako a v akej miere podporovať šport, a často sa musí rozhodnúť, ktoré odvetvia verejného života spoločnosti finančne uprednostniť – tj. najmä otázka športového či naopak kultúrneho odvetvia. Z celkového rozpočtu krajov a obcí sa prerozdeľuje nemalá časť na financovanie športu, a to predovšetkým vďaka dlhodobému politickému trendu podpory športu, najmä z dôvodu zdravotných, sociálne-spoločenských, reklamných apod.

Neodmysliteľnou súčasťou prerozdeľovania finančných prostriedkov na šport predstavuje vyhodnocovanie dotačných programov, či grantovej súťaže, ktoré následne umožňujú spravodlivé a predovšetkým efektívne prerozdeľovanie finančných prostriedkov do oblasti športu v jednotlivých krajoch či mestách.⁴² Na území Českej republiky a Slovenska sa financovanie športu prostredníctvom krajských rozpočtov a rozpočtov obcí podotýka s niekoľkými problémami. Ide napríklad o otázku nízkej previazanosti a nedostačujúcu komunikáciu, nedostatok hodnotiacich dát a odborného personálu či malé zapojenie akademickej sféry. Dôsledkom existencie týchto a mnohých ďalších nedostatkov sa vytvárajú neefektívne a netransparentné dotačné programy či grantové súťaže, čo sa v konečnom dôsledku môže prejaviť napríklad tým, že jeden športový klub neefektívne čerpá dotáciu nielen zo strany mesta ale tiež aj zo strany kraja, a tým pádom sa na iný športový klub bohužiaľ nedostane. Je teda nutné aby si každá územná samospráva vytvorila svoj vlastný rámec a postup pri utváraní dotačných programov spoločne s jasne definovanou a konkrétnejšou legislatívou upravujúcou základné normy vo financovaní športu na úrovni miest a krajov.⁴³

Nasledujúce tabuľky 4.3 a 4.4 obsahujú alokáciu finančných prostriedkov, resp. dotácií do oblasti podpory športu v jednotlivých regiónoch súdržnosti vo vybraných štátoch za sledované obdobie 2011-2015.

⁴² HOBZA, ELFMARK, CIKL (2009)

⁴³ MRVÍK (2004)

Tabuľka 4.3 Celkové dotácie na podporu športu z rozpočtov regiónov súdržnosti v Českej republike za obdobie 2011-2015 (v EUR)

Región súdržnosti	2011	2012	2013	2014	2015
NUTS II Praha	5 407 407	4 370 370	4 444 444	4 555 556	4 814 815
NUTS II Střední Čechy	— *	33 333	34 259	33 333	33 704
NUTS II Severozápad	1 370 370	2 000 000	1 925 926	1 888 889	1 907 407
NUTS II Severovýchod	555 556	629 630	675 185	685 185	687 407
NUTS II Jihozápad	727 793	732 718	748 926	1 167 715	1 316 963
NUTS II Jihovýchod	712 093	618 130	605 370	642 000	996 116
NUTS II Moravskoslezsko	666 249	1 015 392	1 452 975	1 495 339	1 764 312
NUTS II Střední Morava	1 181 041	1 560 148	1 716 833	2 389 929	4 518 972
Celkom podpora športu	10 622 519	10 959 722	11 603 919	12 857 945	16 039 696

**Dáta neboli dostupné. Zdroj: MŠMT (2016), vlastné spracovanie*

Európska únia používa pre účely regionálnej politiky systém regionálneho členenia NUTS. Každý členský štát je preto rozdelený do troch úrovní týchto štatistických jednotiek (podľa počtu obyvateľov). Pre čerpanie z fondov EÚ sa najviac používa región na úrovni NUTS II, v Českej republike a na Slovensku boli preto vytvorené tzv. regióny súdržnosti. Práve na úroveň NUTS II je totiž smerovaná podpora z fondov EÚ v celi Konvergencie a čiastočne tiež Regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti. Pre účely efektívneho získavania prostriedkov z európskych fondov boli na území oboch štátov zriadené regióny súdržnosti, ktoré sa skladajú z jedného alebo viac krajov. V rámci ČR máme 14 krajov (NUTS III) a 8 regiónov súdržnosti (NUTS II). Región súdržnosti Praha obsahuje kraj Hlavné mesto Praha, región súdržnosti Střední Čechy obsahuje Středočeský kraj, ďalší región Jihozápad zahŕňa kraje Jihočeský a Plzeňský, región Severozápad zahŕňa Karlovarský a Ústecký kraj, región súdržnosti Severovýchod obsahuje najviac krajov a to Liberecký, Královehradecký a Pardubický kraj. Ďalším regiónom v poradí siedmim je Střední Morava a ten obsahuje kraje Olomoucký a Zlínsky. Región Jihovýchod zastrešuje kraje Vysočina a Jihomoravský kraj. No a posledným regiónom súdržnosti v ČR je Moravskoslezsko, ktorý zahŕňa rovnako nazvaný kraj a to Moravskoslezský.

Alokácia finančných prostriedkov na podporu športu z rozpočtov regiónov súdržnosti v Českej republike sa každoročne zvyšuje. Najvyšší rozdiel vidíme v roku 2015, kde dotácie do oblasti športu vzrástli o viac ako 3 mil. EUR. Najväčší podiel na tomto náraste malo zvýšenie objemu finančnej podpory v regióne Střední Morava (nárast o 2,13 mil. EUR) a v regióne Praha (nárast o 259 tis. EUR). Naopak najnižší objem finančnej podpory do oblasti športu za sledované obdobie prúdi v regióne Střední Čechy (za rok 2012 nie sú k dispozícii dáta) a Severovýchod. Jednotlivé regióny v Českej republike podporujú z 90 % práve vrcholový

šport, obce v Českej republike dotujú z 90 % vlastné zariadenia a 10 % delia medzi vrcholový a masový šport. Regióny súdržnosti v Českej republike sa na celkovom financovaní športu podieľajú v priemere 3 % (priemer EÚ je cca 5 %), pričom iba 28 % z celkových výdajov regiónov na šport ide na podporu činnosti športových klubov (ďalej len ŠK) či telovýchovných jednotiek (ďalej len TJ). Avšak časť týchto prostriedkov ide na podporu vrcholového športu a športovej reprezentácie daného regiónu. Najvyššie finančné prostriedky prúdia v regióne Praha, najmä do oblastí vodáckeho športu, vyhláseného klubu TJ Spartak Modřany, do podpory športovej činnosti a voľnočasových aktivít v školách zriaďovaných mestskými časťami Prahy. Druhým regiónom, do ktorého je investované veľké % dotácií zo štátneho rozpočtu je región Severozápad, kde v sledovanom období došlo k rekonštrukcii Pamiatkovej rezervácie Zubnice, prostredníctvom Ministerstva pre miestny rozvoj ČR. Ďalej tu došlo k mnohým realizovaným projektom, ako sú rekonštrukcia bazénu v meste Sokolov, rekonštrukcia a modernizácia multifunkčného ihriska v meste Chodov, vybudovanie zón kľudu v celom regióne, revitalizácia a regenerácia brownfieldu v Mariánskych lázních a mnohé ďalšie. Najnižší objem dotácií prúdi v regióne Střední Čechy, avšak aj tu bolo v sledovanom období realizovaných niekoľko projektov, napr. vybudovanie 3 konských jazdiarní, dobudovanie cyklistických trás a infocentier. Každý kraj spracováva koncepciu rozvoja športu v danom regióne, avšak vo väčšine prípadov majú deklaratórny charakter bez jasných a konkrétnych opatrení a v oblasti financií sa často nedarí túto koncepciu naplniť. V prvom rade by nemali samotné kraje zabúdať na podporu športových spolkov v regiónoch, predovšetkým by pozornosť mala smerovať na chod a činnosť týchto ŠK a TJ, ďalej na spoluprácu s asociáciami krajov ČR a v neposlednom rade využitie servisu územnej štruktúry športových organizácií pre ŠK a TJ.

Tabuľka 4.4 Celkové dotácie na podporu športu z rozpočtov regiónov súdržnosti na Slovensku za obdobie 2011-2015 (v EUR)

Región súdržnosti	2011	2012	2013	2014	2015
NUTS II Bratislavský kraj	2 390 000	2 380 620	2 431 849	2 433 850	2 520 230
NUTS II Západné Slovensko	267 100	270 800	269 900	308 400	311 330
NUTS II Stredné Slovensko	85 827	85 226	86 210	94 000	88 600
NUTS II Východné Slovensko	104 720	124 200	141 150	93 350	83 770
Celkom podpora športu	2 849 658	2 862 858	2 931 122	2 931 614	3 005 945

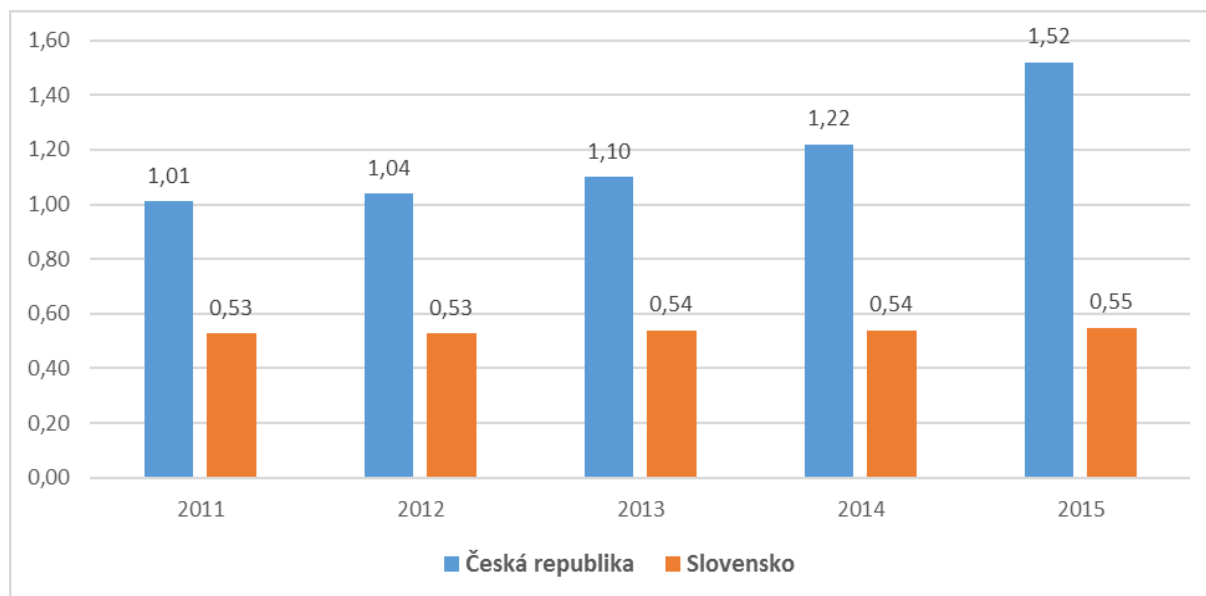
Zdroj: MINEDU (2016), vlastné spracovanie

Slovensko sa vyznačuje veľkými regionálnymi disparitami – rozdielmi medzi jednotlivými regiónmi súdržnosti. Táto disparita je spôsobená geografickou polohou, históriou, kultúrou, ekonomickým rozvojom, etnickým zložením, vierovyznaním, dávnymi kultúrnymi a administratívnymi centrami. K ich odstraňovaniu a zmierňovaniu sa využíva v súčasnosti najmä európske nástroje kohéznej politiky (štrukturálne fondy) a Európsky fond pre rozvoj vidieka. Ďalšími nástrojmi sú vládne granty a podpora zahraničným a domácim investorom zvlášť v regiónoch s vysokou nezamestnanosťou. Celé územie Slovenska je definované ako jednotka NUTS I, regióny NUTS II (regióny súdržnosti) sú tvorené zväčša dvoma až tromi jednotkami NUTS III (kraje). Región Bratislavský kraj je tvorený rovnomenným krajom - Bratislavský kraj, región Západné Slovensko je tvorený kraji Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj, región Stredné Slovensko tvoria kraje Žilinský a Banskobystrický a posledný región Východné Slovensko je tvorený dvoma kraji a to Prešovským a Košickým krajom.

V rámci Slovenska je možné vidieť výrazný rozdiel vo výške poskytovania finančnej podpory z jednotlivých rozpočtov regiónov súdržnosti do oblasti športu v porovnaní s ČR. Najväčší rozdiel bol zaznamenaný v roku 2015, kde z jednotlivých rozpočtov regiónov súdržnosti Slovenska bola poskytnutá čiastka o zhruba 13 mil. EUR menšia než je tomu v prípade ČR. Najnižší objem prostriedkov v rámci Slovenska bol poskytnutý v roku 2011, kde v porovnaní s ČR je to o viac ako 7 mil. EUR menej. Je nutné ale podotknúť, že každoročne dochádza k nárastu alokácie týchto finančných prostriedkov do oblasti podpory športu na území Slovenska (priemerne o 39 tis. EUR). Najnižšia podpora dotačných programov na podporu športu z rozpočtov regiónov súdržnosti je poskytovaná regiónu Stredné Slovensko, naopak najvyššia podpora prúdi v regiónu Bratislavský kraj a regiónu Západné Slovensko, ktorý bol v roku 2015 v rámci hodnotenia hospodárenia vyhlásený za najlepší vyšší územný celok. Bratislavský kraj podporil cca 20 projektov a pomohol tým mnohým ŠK pri realizácii rozličných podujatí, či rekonštrukcii športovísk a menších štadiónov v regióne. Taktiež podporil verejnosťou obľúbené podujatia akými sú napríklad Prvomájový Veterán Tatra Rallye, Veľká cena Bradla, Večer bojových umení, ale aj menej známe akcie, ktorými sú napríklad finále Slovenskej hokejbalovej extraligy či Medzinárodný futbalový turnaj študentov európskych stredných škôl a mnohé ďalšie. Región Východné Slovensko je v poradí tretím regiónom, do ktorého prúdi väčší objem finančných prostriedkov do oblasti športu, najmä čo sa týka výstavby nových detských ihrísk, gymnastických hál či podpora športovej reprezentácie v zahraničí. Nasledujúci graf 4.7 zobrazuje vývoj alokácie

finančných prostriedkov na podporu dotačných programov z rozpočtov regiónov súdržnosti ČR a Slovenska prepočítaných na 1 obyvateľa pre lepšiu a detailnejšiu analýzu.

Graf 4.7 Celkové dotácie na podporu športu z rozpočtov regiónov súdržnosti na 1 obyvateľa v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015 (v EUR)

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Po prepočte na 1 obyvateľa je vývoj alokácie finančných prostriedkov z regionálnych rozpočtov v ČR výrazne vyšší než je tomu na Slovensku. Toto navýšenie tvorí priemerne viac ako 50 % v prípade ČR. Najvýraznejší rozdiel je možné vidieť v roku 2015, kde sa jedná o navýšenie o 0,97 EUR na 1 obyvateľa v prípade ČR. Naopak tomu bolo v roku 2011, kde rozdiel medzi sledovanými štátmi tvoril 0,48 EUR na 1 obyvateľa. Každoročne dochádza v oboch štátoch k nárastu finančnej podpory do oblasti podpory športu z pohľadu prepočtu na 1 obyvateľa. V prípade ČR sa každoročne objem finančných prostriedkov zvyšuje priemerne o 0,13 EUR na 1 obyvateľa. Z pohľadu Slovenska je každoročný nárast finančnej podpory podstatne nižší, a to priemerne o 0,02 EUR na 1 obyvateľa, čo je skutočne zanedbateľná čiastka v rámci celkového pohľadu na vývoj finančnej podpory do oblasti športu. So vstupom Lisabonskej zmluvy v platnosť sa otvoril skutočne veľký priestor pre radu orgánov EÚ (Európska komisia, Rada ministrov EÚ a Európsky parlament), ktoré získali možnosť ovplyvňovať procesy a javy v športovom prostredí. Bližšie si túto otázku financovania športu zo zdrojov EÚ priblížime v nasledujúcej kapitole 4.3, ktorá prináša stručný prehľad o výške a účelu poskytnutia dotácií do oblasti športu vo vybraných štátoch za sledované obdobie.

4.3. Financovanie športu zo zdrojov Európskej únie v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2014-2020

Financovanie športu zo zdrojov Európskej únie je aktuálne veľmi diskutovanou témou. Samotné začlenenie športu do oblastí, ktoré môžu počítať s priamou podporou v rokoch 2014-2020, je možné považovať za nezabudnuteľný okamžik, ktorý je výsledkom dlhodobej snahy. A preto sa daná kapitola zameriava hlavne na analýzu financovania športu zo zdrojov EÚ za toto aktuálne obdobie 2014-2020. V súčasnej dobe existuje rada možností financovania športu z európskych zdrojov, ich prehľad nájdeme v Prílohe č. 5. V jednotlivých programovacích obdobiach 2007-2013 a 2014-2020 je možné čerpať financie na rôzne činnosti, počínajúc od existujúceho partnerstva v oblasti športu, cez neziskové európske športové udalosti, odbornú prípravu, športovú infraštruktúru až po výskumnú činnosť v oblasti športu, či samotný šport a rozvojovú pomoc. Nasledujúca tabuľka 4.5 nám zobrazuje prehľad programov a fondov, na základe ktorých je možné čerpať finančné prostriedky zo zdrojov EÚ. Základný rozdiel medzi programami a fondami uvedenými nižšie je to, že fondy nie sú riadené Európskou komisiou na úrovni únie ale správu majú na starosti jednotlivé orgány členských štátov.

Tabuľka 4.5 Programy a fondy smerujúce k financovaniu športu zo zdrojov Európskej únie v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2014-2020

Česká republika		Slovensko	
Program	Fond	Program	Fond
Program ERASMUS + Sport	EFRR	Program ERASMUS + Sport	ERDF
EU HEALTH	ESF	Horizont 2020	ESF
Program Spravedlnost a základní lidské práva	EPFRV	Program pre oblasť zdravie	EPFRV
Program Veřejné zdraví	FS	OPŽP	FS
Program Evropa pro občany	Norský fond	OPZ	
Program Mládež v akci	Českošvýcarský	EU HEALTH	
OPŽP		Program cezhraničná spolupráca	
OPZ			
Podprogram Comenius			
Program přeshraniční spolupráce			
Podprogram Leonardo da Vinci			
Podprogram Grundtvig			
OP Zaměstnanost			

Zdroj: EUROPA (2016), MINEDU (2017), MŠMT (2017), vlastné spracovanie

V programovacom období 2014-2020 je možné čerpať finančné prostriedky aj z tzv. Nórskeho a Česko-švýcarského fondov. Nórske fondy podporujú projekty sociálnej inklúzie a detí a mládeže v ohrození, napr. formou spolupráce detských domovov, špeciálnych škôl a športových zväzov pri zaistení mimoškolských aktivít detí a mládeže. Čo sa týka Česko-

švýcarských fondov, tak tieto fondy sa zameriavajú na asistenciu švajčiarskych expertov pri prenose a výmene skúseností medzi partnerskými subjektami v ČR formou rozličných seminárov, študijných ciest a pod. Čerpanie dotácií formou programu Erasmus + Šport funguje na základe tzv. Komunitárneho programu, ktorý podporuje spoluprácu a mobilitu v oblasti športu a mládeže prostredníctvom vhodných aktivít, ktorými sú tvorba metodík, manuálov, organizácia seminárov, workshopov, spoločných športových akcií.

Roky 2014-2015 boli v ČR financované prostredníctvom programu ERASMUS+, ktorého celkový rozpočet tvorí približne 14,8 mld. EUR a rozpočet kapitoly Šport je 266 mil. EUR (cca 1,8 % z celkového rozpočtu Erasmus+). V priemere sa ročne alokuje z daného programu približne 38 mil. EUR. Daný program má za sebou dva ročníky a postupne sa ďalej vyvíja. Tvorí základ financovania športu v rámci EÚ. V prvom ročníku v roku 2014 bolo vybraných 38 projektov (partnerstvá založené na spolupráci) a tri športové akcie. Úspešnosť činila okolo 13 % a zapojených bolo 302 organizácií z 35 zemí. Druhý ročník v roku 2015 sa vyznačoval podobnou úspešnosťou ako v prvom ročníku, avšak bolo vybraných viacej projektov (40 projektov) a tri športové akcie. Grant získal projekt Českého horolezeckého zväzu „Climbing for everybody“. Cieľom podporovaných projektov je finančne podporiť jednorazové športové alebo voľnočasové akcie na území celej ČR, ponúknuť aktivity, ktoré aktívne zapojujú cieľové skupiny, rozšíriť stávajúcu ponuku športových alebo voľnočasových akcií v rámci ČR alebo inak iniciovať vznik nových, či podporiť organizácie, ktoré športové alebo voľnočasové akcie uskutočňujú.⁴⁴

Na území Slovenska do oblasti podpory športu a telesnej výchovy zo zdrojov EÚ neboli za obdobie 2014 - 2015 priamo cez MŠVVaŠ – sekcia štátnej starostlivosti o šport a mládež poskytnuté žiadne dotácie. Až v roku 2016 boli získané z grantu z Európskej komisie, finančné prostriedky v celkovej sume 183 375,29 EUR na zabezpečenie podujatí, organizovaných v rámci SK PRES 2016 v oblasti športu, a to konferencie „Vzdelávanie v športe a prostredníctvom športu“ a „Neformálne zasadnutie generálnych riaditeľov pre šport“.⁴⁵ V predchádzajúcich kapitolách bola venovaná pozornosť analýze jednotlivým možnostiam a zdrojom financovania športu za sledované obdobie. Nasledujúca kapitola č. 5 následne zhodnocuje túto finančnú podporu telesnej kultúry a športu vo vybraných štátoch, a to taktiež z pohľadu ekonomických a ďalších prínosov plynúcich do oboch krajín.

⁴⁴ MŠMT (2017)

⁴⁵ MINEDU (2017)

5. Zhodnotenie finančnej podpory telesnej kultúry a športu v Českej republike a na Slovensku

Daná kapitola zhodnocuje celkovú finančnú podporu telesnej kultúry a športu vo vybraných štátoch za sledované obdobie 2011-2015 podľa vybraných kritérií: dotačné programy na podporu športu, celkové dotácie na podporu športu v prepočte na 1 obyvateľa, podiel investičných a neinvestičných dotácií zo štátneho rozpočtu na podporu športu, podiel výdajov na šport na celkových výdajoch štátneho rozpočtu, vzťah výdajov na šport k výdajom štátneho rozpočtu, ekonomické a ďalšie prínosy plynúce zo športu).

5.1. Zhodnotenie finančnej podpory telesnej kultúry a športu zo štátneho rozpočtu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

V danej kapitole je zhodnotená finančná podpora telesnej kultúry a športu z verejných zdrojov, so zameraním sa na jednotlivé dotačné programy na podporu športu, na celkový objem dotácií, ktorý je alokovaný do oblasti športu zo štátneho rozpočtu a vzájomný vzťah výdajov na šport k výdajom štátneho rozpočtu v ČR a na Slovensku za sledované obdobie 2011-2015, s využitím korelačnej a regresnej analýzy.

5.1.1. Programy na podporu telesnej kultúry a športu

Vláda oboch zemí finančne podporuje telesnú kultúru a šport v podobe dotácií zo štátneho rozpočtu. Podpora prostredníctvom programov je zameraná predovšetkým na pravidelné a dlhodobé činnosti určené čo najširšiemu spektru obyvateľstva. V prípade Českej republiky a Slovenska sú alokované prostriedky z jednotlivých programov na podporu športu najmä na rekonštrukcie, opravy a výstavby športových zariadení, na krytie bežných nákladov spojených s chodom daných zariadení, kde sú uprednostňovaní žiadatelia, ktorý realizujú šport mládeže ako primárnu prevenciu rizikového chovania. Jedná sa o dotácie na náklady spojené s kompletným servisom širokého spektra športovcov, teda nie len veľkých subjektov, ako sú telovýchovné jednoty, ale aj menších žiadateľov, teda aj na kluby karatistov, jachtárov, otužilcov a podobne. V ďalšej časti sú podporované programy zo strany štátu do oblasti neziskových subjektov na menšie investície do športovísk.

Nasledujúca tabuľka 5.1 zobrazuje zhodnotenie jednotlivých dotačných programov na podporu telesnej kultúry a športu plynúce zo štátneho rozpočtu vo vybraných štátoch za sledované obdobie 2011-2015.

Tabuľka 5.1 Zhodnotenie programov na podporu telesnej kultúry a športu zo štátneho rozpočtu v Českej republike a na Slovensku za sledované obdobie 2011-2015 (v EUR)

Česká republika		Slovensko	
Program I	Športová reprezentácia ČR	Podprogram 02601	Šport na školách a rekreačný šport
Program II, z toho:	Športovo talentovaná mládež	Podprogram 02602	Štátna športová reprezentácia a rozvoj športových odvetví
	Štátna športová reprezentácia	Podprogram 02603, z toho:	Športovotalentovaná mládež
Program III	Činnosť športových organizácií		Národné športové centrum
Program IV	Údržba a chod športových zariadení		Národný futbalový štadión(02604)
Program V	Činnosť športových zväzov	Úlohy z uznesení vlády SR, z toho:	Futbalové štadióny 2013-2022(02604)
Program VI	Významné športové akcie		Kandidatúra na usporiadanie ZOJ 2022 (02602)
Program VII, z toho:	Zdravotne postihnutí športovci	Podprogram 2605, z toho:	Koordinácia projektov a prierezové činnosti
	Ostatná telovýchovná činnosť		Antidopingová agentúra SR (r.2002-08 OZ ADV SR)
Neinvestičné dotácie celkom	404 576 868 EUR	Neinvestičné dotácie celkom	175 028 885 EUR
Program 133510 - Podpora RSC, ADV, VSC	Podpora materiálo technickej základne športu	Podprogram 02604, z toho:	Materiálnotechnický rozvoj športu
			Tovary a ďalšie služby
Investičné dotácie celkom	130 286 370 EUR	Investičné dotácie celkom	5 600 000 EUR

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

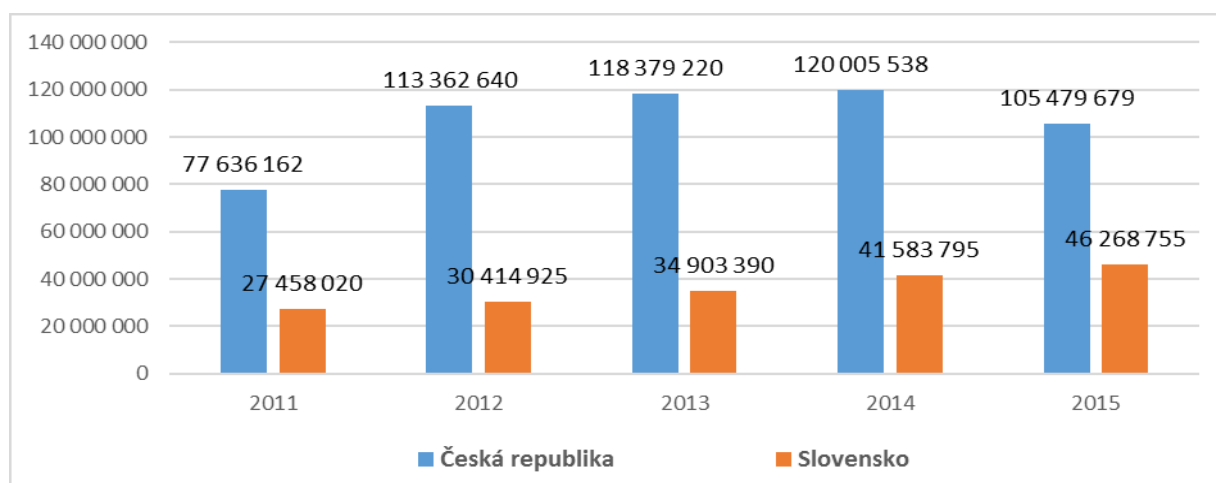
Podpora prostredníctvom programov je zameraná predovšetkým na pravidelné a dlhodobé činnosti určené čo najširšiemu spektru obyvateľstva a na podporu činností a aktivít športovcov, športovkýň a taktiež trénerov, ktoré napomáhajú k rozvoju, rozširovaniu a skvalitňovaniu činnosti jednotlivých spolkov. Programy na podporu športu zo štátneho rozpočtu v jednotlivých štátoch sú prakticky porovnateľné. Ministerstvá oboch krajín vypracovávajú dané programy každoročne a ich následným zverejnením predkladajú podmienky pre žiadateľov o štátnu dotáciu športu z radov spolkov pôsobiacich v oblasti športu. Žiadosti sa podávajú prostredníctvom spolkov (športové zväzy a športové organizácie s celoštátnou pôsobnosťou, resp. so zastrešujúcim charakterom, nie priamo žiadatelia z rady TJ/ŠK). Je dobré zmieniť, že podanie samotnej žiadosti je iba prvý krok v procese realizácie dotačnej podpory a nezakladá tým právny nárok na poskytnutie dotácie. V prípade Slovenska každý program obsahuje aj určitý podprogram, ktorý je ďalej špecifikovaný podľa zamerania.

Národný program SK PRES 2016 je zameraný na rast zamestnanosti, konkurencieschopnosti, slobody, bezpečnosti, energetickú úniu s pokrokovou klimatickou politikou. V nasledujúcej podkapitole 5.1.2. sú detailne vyhodnotené celkové dotácie, ktoré boli poskytnuté na vyššie uvedené programy v sledovanom období 2011-2015.

5.1.2. Zhodnotenie poskytnutých dotácií zo štátneho rozpočtu do oblasti športu

Daná kapitola zhodnocuje celkový objem dotácií zo štátneho rozpočtu do oblasti športu v ČR a na Slovensku za sledované obdobie 2011-2015. Doplnená je o prepočet týchto dotácií na 1 obyvateľa a o následný podiel investičných a neinvestičných dotácií alokovaných pre danú oblasť. Nasledujúci graf 5.1. zobrazuje zhodnotenie poskytnutých dotácií zo štátneho rozpočtu do oblasti športu za obdobie 2011-2015 v Českej republike a na Slovensku.

Graf 5.1 Zhodnotenie celkových dotácií na podporu športu zo štátneho rozpočtu za obdobie 2011-2015 v Českej republike a na Slovensku (v EUR)

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

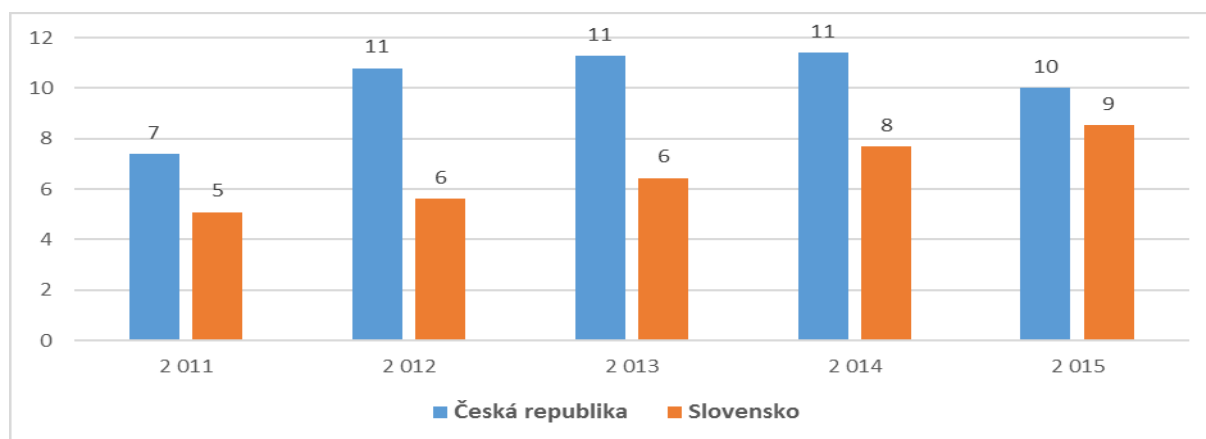
Vývoj financovania dotačných programov na podporu športu zo štátneho rozpočtu za obdobie 2011-2015 vykazuje veľký rozdiel medzi sledovanými štátmi. V prípade Českej republiky mal vývoj financovania športu od roku 2011 stúpajúcu tendenciu až do roku 2014. Jednalo sa konkrétne o Program II – Športovo talentovaná mládež, kde vzrástli financie v oblasti podpory vzdelávania detí a mládeže v priebehu prípravy na vrcholovú kariéru, podporu športu v rezortných športových centrách či podpora dobrovoľníctva v športe. V roku 2015 naopak došlo k veľkému poklesu alokácie štátnych prostriedkov do oblasti podpory športu, a to v celkovej čiastke o 14 525 tis. EUR menej než v predchádzajúcom roku, konkrétne sa jednalo o Program I – Športová reprezentácia ČR, kde bol zaznamenaný pokles financií v oblasti podpory športovej reprezentácie, zaistenie vrcholového športu. Došlo tu

k zníženiu financií pre športové gymnázia, športové kluby, telovýchovné jednoty či na spracovanie programov prípravy športovcov na olympijské hry. Najvýznamnejší pokles je možné vidieť v prípade podpory investičných dotácií, kde došlo k poklesu o viac ako 22 442 tis. EUR. Naopak je v tomto roku zaznamenaný najvyšší nárast finančných prostriedkov do oblasti podpory ostatnej telovýchovnej činnosti, a to o 33 334 tis. EUR viac než v roku 2014. Konkrétne sa jedná o Program III - Činnosť športových organizácií, kde je podpora orientovaná na športové, organizačné a obsahové činnosti spolkov, vrátane ústredia. Jedná sa o podporu činnosti strešných organizácií ako sú Český olympijský výbor, Česká únia športu, Česká obec sokolská, Združenie športových zväzov ČR a mnohé ďalšie. Za týmto zvýšením je možné hľadať dôvod vysokého celospoločenského významu pre ovplyvňovanie zdravého životného štýlu detí a mládeže. Rada na sebe nezávislých analýz (uskutočnených v rámci MŠMT) pritom ukazuje, že šport je nielen čistým platcom do štátneho rozpočtu, zamestnáva takmer 3 % občanov a tvorí takmer 4 % HDP, ale každých sto korún na šport preukázateľne spori 9,37 EUR na liečbu civilizačných chorôb a každá koruna vydaná zo štátneho rozpočtu na šport prináša vrátane multiplikačných efektov cca 0,13 EUR príjmov.

Oblasť financovania športu na Slovensku z dotačných programov má v kompetencii MŠVVaŠ prostredníctvom štátneho rozpočtu v rozpočtovej kapitole daného ministerstva, ďalej prostredníctvom odvodov z prevádzkovania lotériových hier do štátneho rozpočtu (v roku 2016 to bolo 25%) a nakoniec sem patria prostriedky štátneho rozpočtu účelovo určené na národný športový projekt (na základe rozhodnutia vlády SR). Samotný vývoj financovania podpory športu má stúpajúcu tendenciu počas celého sledovaného obdobia 2011-2015. Najvýraznejší nárast finančných prostriedkov bol zaznamenaný v roku 2014 kde financie stúpili o viac ako 6 680 tis. EUR. Konkrétne v tomto roku došlo k nárastu alokácie financií do oblasti štátnej športovej reprezentácie (o 2 010 tis. EUR) ale najvýznamnejšou položkou v programu podpory športu za rok 2014 je práve výstavba Národného futbalového štadiónu, na ktorý boli uvoľnené dotácie v celkovej výške 8 000 tis. EUR a v nasledujúcom roku 2015 dokonca až 9 000 tis. EUR. Výstavba štadiónu bola zahájená 1. septembra 2016 v hlavnom meste Bratislava. Dokončenie a skolaudovanie štadiónu sa predpokladá koncom roku 2018 a celkové výdaje na túto stavbu by nemali prekročiť 49 810 tis. EUR. Štát sa zaviazal k odkúpeniu nekomerčnej časti štadióna a na výstavbu športovej časti štát poskytne dotáciu vo výške 27 200 tis. EUR a tá sa potom neskôr odpočíta od výslednej kúpnej ceny. Na financovaní výstavby sa taktiež bude podieľať futbalový klub Slovan a Národný futbalový štadión a.s. Avšak zdôvodnenie výšky vypočítanej štátnej dotácie (27 200 tis. EUR) nám nie

je schopný vysvetliť ani Úrad vlády, či Ministerstvo financií a Ministerstvo školstva. Výrazný pokles finančných prostriedkov na podporu športu na Slovensku vidíme v oblasti podpory podprogramu 02601 – Šport na školách a rekreačný šport, kde od roku 2012 dochádza každoročne k poklesu finančných prostriedkov alokovaných štátom do tejto oblasti. Najvýraznejší pokles bol zaznamenaný v roku 2013, o 3 000 tis. EUR v porovnaní s rokom predchádzajúcim a konkrétne sa jedná o oblasť podpory organizovania športových súťaží pre deti a mládež (pokles o 1 004 tis. EUR), ďalej oblasť vzdelávania pracovníkov v oblasti školského športu a rekreačného športu (pokles o 500 tis. EUR), oblasť úpravy či značenia turistických, cyklistických, lyžiarskych chodníkov a trás (pokles o 166 tis. EUR) a mnohé ďalšie. Výrazné dotácie prúdia do oblasti občianskych združení, ktorými sú národné športové zväzy pre uznaný šport, ktorý má spôsobilosť prijímateľa verejných prostriedkov a požiadal o poskytnutie danej dotácie, ďalej sem patrí Slovenský olympijský výbor a Slovenský paraolympijský výbor, športový odborník alebo športová organizácia zapísaná v registri právnických osôb v športe. Na šport zdravotne postihnutých sa ročne vydáva viac ako 3,5 % z celkových prostriedkov štátneho rozpočtu do oblasti športu, najvýkonnejším športovcom je poskytnutá dotácia až vo výške 7 % z celkových prostriedkov a zo zvyšnej časti prostriedkov t.j. 7,5 % zdrojov sa poskytujú dotácie najmä na účely organizácie a podpory športu pre všetkých, vrcholového športu, športových akcií a súťaží, značenia turistických a cykloturistických trás, na podporu dobrej správy v športe a na výstavbu, modernizáciu a rekonštrukciu športovej infraštruktúry. Detailnejšiu analýzu vývoja finančnej podpory športu zo štátneho rozpočtu zobrazuje nižšie uvedený graf 5.2, ktorý obsahuje údaje prepočítané na 1 obyvateľa v EUR.

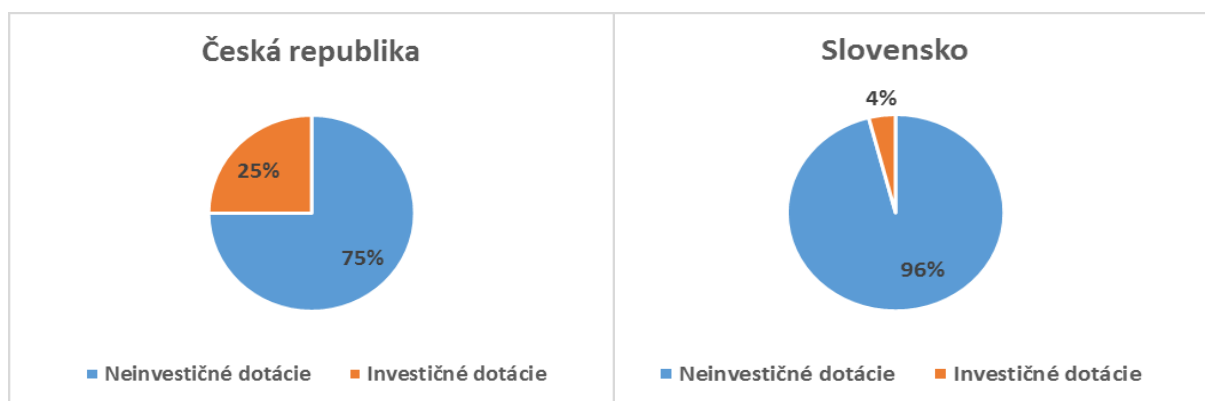
Graf 5.2 Zhodnotenie celkových dotácií na podporu športu zo štátneho rozpočtu za obdobie 2011-2015 na 1 obyvateľa v Českej republike a na Slovensku (v EUR)

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Vývoj finančnej podpory športu zo strany štátu v prepočte na 1 obyvateľa je v prípade Českej republiky vyšší než je tomu na Slovensku. Najvýraznejší rozdiel vidíme v rokoch 2012 a 2013, kde tento rozdiel predstavoval viac ako 5 EUR na 1 obyvateľa. S postupným vývojom sa Slovensko pomaly približuje na úroveň Českej republiky v oblasti finančnej podpory športu a telesnej kultúry zo strany štátu. V roku 2015 už tento rozdiel predstavuje zhruba 1,47 EUR na 1 obyvateľa. Je teda možné konštatovať, že je Slovensko na dobrej ceste k zvyšovaniu štátnej podpory do oblasti športu. Na druhej strane je dobré sa zamyslieť nad otázkou zníženia financií do oblasti športu v Českej republike v roku 2015 (pokles o 1,39 EUR na 1 obyvateľa). Celkové finančné prostriedky smerujúce do oblasti podpory športu je možné rozdeliť na investičné a neinvestičné dotácie. V nadväznosti na tabuľku 5.1., zobrazuje nasledujúci graf 5.3. podiel jednotlivých investičných a neinvestičných dotácií.

Graf 5.3 Zhodnotenie investičných a neinvestičných dotácií zo štátneho rozpočtu na podporu športu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015 (v %)

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Priemerné neinvestičné dotácie v oboch štátoch predstavujú viac ako 70 % z celkových dotácií zo štátneho rozpočtu poskytnutých na podporu športu. Jedná sa o programy neinvestičného charakteru v oblasti športu poskytované pre účely zabezpečenia športovej reprezentácie, starostlivosť o športové talenty, zabezpečenie organizovania športových súťaží a športových podujatí, zabezpečenie športovania detí, žiakov a študentov, výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu športovej infraštruktúry osobitného významu, vzdelávanie v oblasti športu, prevenciu a kontrolu v boji proti doping v športe, odmeny športovcov a trénerov, podporu edičnej, muzeálnej a osvetovej činnosti v športe. O tieto dotácie je možno žiadať na základe výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie zverejnenej na webovom sídle MŠMT a MŠVVaŠ SR. Investičné dotácie naopak predstavujú veľmi malú časť z celkových finančných prostriedkov alokovaných do oblasti športu (SR 4 %, ČR 25%). Investičné dotácie sú zamerané iba na podporu projektov v rámci programu podpora

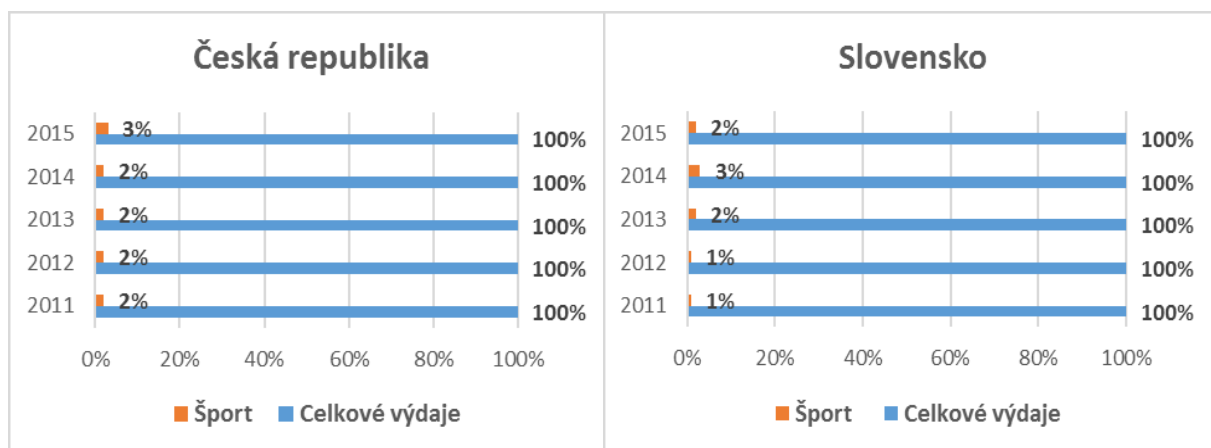
materiálno-technickej základne športových organizácií, kam patrí napr. rekonštrukcie ihrísk, športových areálov, šatní a sociálneho zariadenia, atletických dráh, modernizácia povrchu ihrísk, osvetlenie športovísk, nákup vybavenia pre športovcov, nákup umelého snehu, stavebné úpravy, rekonštrukcia telocviční, skateparkov, a mnohé ďalšie. V poslednom sledovanom období 2015 bolo schválených 42 investičných akcií v ČR a 23 investičných akcií na Slovensku. Je teda možné zhrnúť, že podpora zo strany štátu v oboch krajinách v oblasti športu a telesnej kultúry vedie primárne do neinvestičných projektov a programov.

5.1.3. Podiel výdajov na šport na výdajoch štátneho rozpočtu

Štátny rozpočet Českej a Slovenskej republiky predstavuje plán hospodárenia daných krajín pre nadväzujúce obdobie. Ústredným orgánom je Ministerstvo financií, ktoré vypracováva návrh štátneho rozpočtu a následne ho schvaľuje vláda. V súvislosti s riešenou problematikou daná podkapitola analyzuje podiel výdajov na šport vo vzťahu k celkovým výdajom vybraných ministerstiev (MŠMT a MŠVVaŠ) v ČR a na Slovensku za obdobie 2011-2015. MŠMT vydáva schválený rozpočet do troch oblastí, vzdelávanie, šport a výskum a vývoj. V prípade MŠVVaŠ je alokácia finančných prostriedkov obdobná, kde sa rozpočet prerozdeľuje do oblastí školstva, vedy a techniky a športu.

Finančné prostriedky alokované do oblasti športu pochádzajú ako už bolo povedané aj z jednotlivých ministerstiev daných štátov. Jednou z metód ako vyjadriť a porovnať závislosť celkových výdajov do športu je vyjadrenie pomocou percentuálnej zmeny v jednotlivých rokoch, ktorú nám znázorňuje graf 5.4.

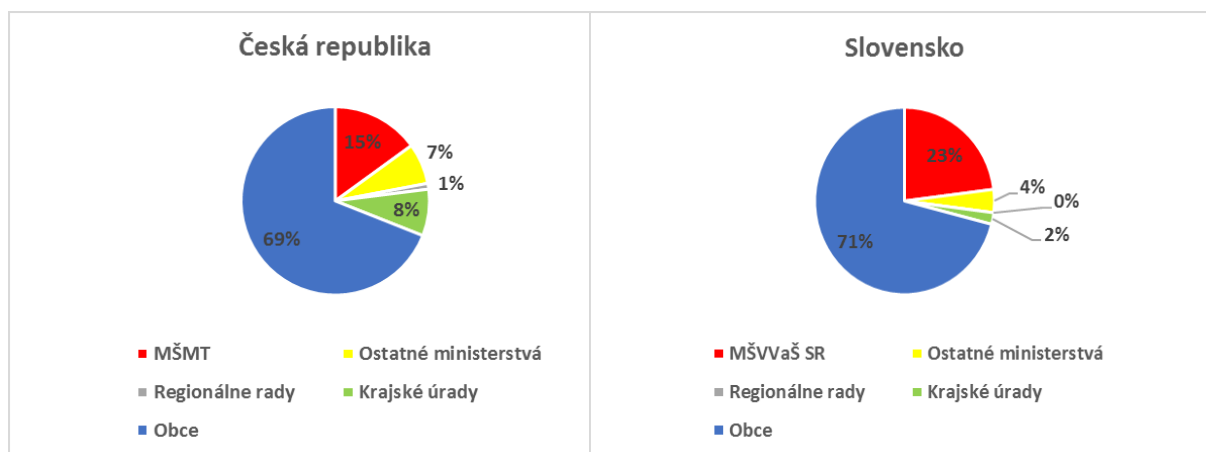
Graf 5.4 Zhodnotenie podielu výdajov na šport (% z celkových výdajov štátneho rozpočtu) v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Tendencia vývoja celkových výdajov MŠMT oproti MŠVVAŠ SR je plynulejšia, bez výraznejšieho výkyvu. Najvýraznejší pokles v prípade MŠVVAŠ vidíme v roku 2013, kde celkové výdaje poklesli o viac ako 1 % v porovnaní s rokom predchádzajúcim. Vývoj celkových verejných výdajov do oblasti športu je analyzovaný v predchádzajúcich tabuľkách a grafoch v kapitole č. 4. Avšak závislosť z výše uvedeného grafu je možné odhadnúť iba subjektívne a preto bude vhodnejšie pre zistenie tejto závislosti použiť korelačnú a regresnú analýzu. Dané analýzy budú vypracované v ďalšej časti tejto kapitoly. Okrem samotných ministerstiev sa na financovaní športu podieľajú aj iné verejné subjekty, ktorými sú ostatné ministerstvá, regionálne rady, krajské úrady a nakoniec samotné obce. Ich jednotlivé podiely sú znázornené na nižšie uvedenom grafe 5.5.

Graf 5.5 Subjekty podieľajúce sa na financovaní športu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015 (v %)

Zdroj: MINEDU (2017), MŠMT (2017), vlastné spracovanie

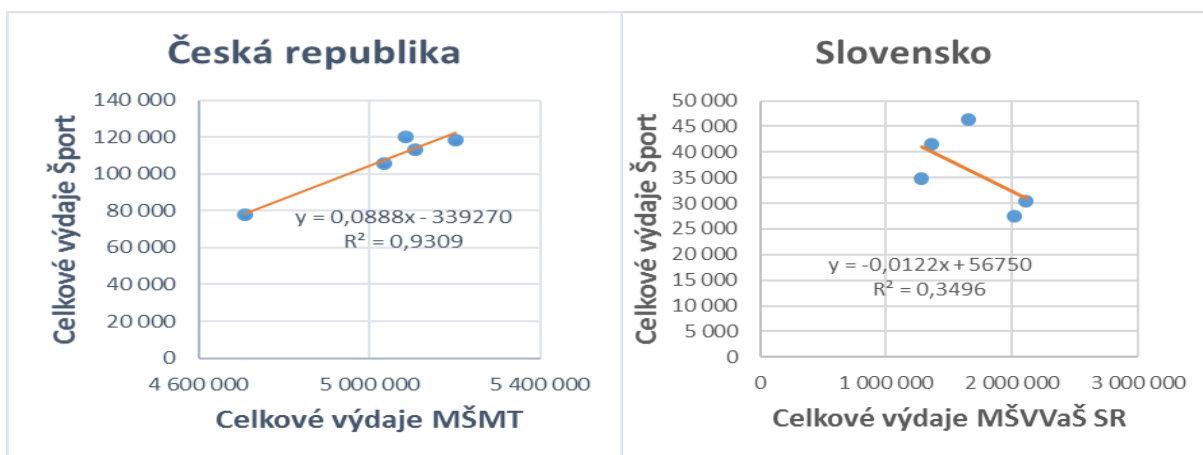
Priemerná celková výška finančných zdrojov plynúcich z verejných prostriedkov za sledované obdobie sa pohybovala na úrovni 618 mil. EUR v ČR a 187 mil. EUR na Slovensku. Najvyšší podiel celkových zdrojov do oblasti športu pochádza z regionálnej úrovne, a to konkrétne z obcí (69% ČR a 71 % Slovensko), ktoré priemerne uvoľňujú na financovanie športu 425 mil. EUR v prípade ČR a 132 mil. EUR v prípade Slovenska. Najnižšia podpora do oblasti športu prúdi zo zdrojov ostatných ministerstiev (MF, MV,...), ďalej z krajských rozpočtov a regionálnych rád. Mnohé obce pre financovanie a podporu športu využívajú príjmy, ktoré majú z lotérií. V súčasnej dobe však MF prišlo s podnetom, aby im príjmy z výnosov z hazardu boli odobrané a aby boli presunuté športovým organizáciám cestou MŠMT a MŠVVAŠ SR. Je dobré vedieť, že obce podporujú šport na svojom území nielen investičnými dotáciami ale aj neinvestičnými. Hradia vo športových areáloch energie (vodné, stočné), drobné opravy, sekanie trávnej plochy, údržbu a poriadok,

vybavenie pre športovcov, cestovné športovcov na turnaje a zápasy, ceny pre víťazov, voľnočasové aktivity, ale športové areály budujú a rekonštruujú, čo predstavuje jednorazové prostriedky v radoch miliónov eur (investičné náklady). Je teda otázkou, či športovci po presmerovaní peňazí z lotérií od obcí smerom ku športovým klubom a ministerstva nakoniec nezaplať nad zárobkom.

5.1.4. Vzťah výdajov na šport k výdajom štátneho rozpočtu

K posúdeniu jednotlivého stupňa závislosti celkových výdajov MŠMT a MŠVVAŠ SR a výdajov do športu za dané obdobie budeme využívať predovšetkým ukazovatele regresnej analýzy. Tieto ukazovatele nájdeme v regresnej štatistike, ktorú nám vytvoril tabuľkový program MS Excel, kde si vyberieme tzv. p-hodnotu, pri ktorej platí, že pokiaľ hladina významnosti α je väčšia než p-hodnota, tak tu existuje určitá závislosť medzi sledovanými veličinami. Z regresnej štatistiky ďalej použijeme hodnotu spoľahlivosti R^2 (index determinácie), a Pearsonův korelačný koeficient R. Nakoniec overíme výsledok ešte ďalším výpočtom a to výpočtom testu významnosti pre daný koeficient korelácie. Práve daný koeficient korelácie sa používa predovšetkým v situáciách keď chceme získať rýchlu predstavu u stupni závislosti medzi dvoma kvantitatívnymi znakmi. Daný Pearsonův korelačný koeficient môže nabíť hodnotu od -1 až 1, pričom hodnota 1 značí absolútnu mieru závislosti, hodnota 0 absolútnu nezávislosť a -1 nepriamu nezávislosť, tzn. antikoreláciu.⁴⁶ Z tabuľkového programu MS Excel sme získali nasledujúce výsledky, ktoré sú zobrazené na grafe 5.6, a ktoré nám pomôžu s dokazovaním a vyhodnocovaním danej analýzy.

Graf 5.6 Zhodnotenie vzťahu celkových verejných výdajov a výdajov do športu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015 regresnou funkciou (v tis. EUR)

Zdroj: vlastné spracovanie

⁴⁶ NEUBAUER, SEDLAČÍK, KŘÍŽ (2016)

Stanovili sme si dve hypotézy, H_0 : model nie je významný – závislosť medzi zmenou výdajov jednotlivých ministerstiev (MŠMT, MŠVVaŠ SR) a zmenou výdajov do oblasti športu nie je preukázaná a alternatívnu hypotézu H_1 : model je významný – závislosť medzi zmenou výdajov jednotlivých ministerstiev (MŠMT, MŠVVaŠ SR) a zmenou výdajov do oblasti športu je preukázaná. Nasledujúca tabuľka 5.2 zobrazuje výsledky regresnej štatistiky pre daný vzťah celkových výdajov a výdajov do športu v oboch štátoch.

Tabuľka 5.2 Vzájomný vzťah celkových verejných výdajov a výdajov do športu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

<i>Štatistické koeficienty</i>	<i>Slovensko</i>	<i>Česká republika</i>
Pearsonův korelačný koeficient R	0,591259	0,964813
T-test pre korelačný koeficient	1,269590	6,355510
Determinačný koeficient R^2	0,349590	0,930864

Zdroj: vlastné spracovanie

Z výsledkov regresnej a korelačnej analýzy vidíme, že hodnota determinačného koeficientu R^2 v prípade Slovenska je 0,349587, teda z 35 % sú výdaje do športu ovplyvnené celkovými výdajmi MŠVVaŠ a zo 65 % ich ovplyvňujú iné faktory. V prípade ČR nám vyšla hodnota determinačného koeficientu R^2 0,930864, teda z 93 % sú výdaje do športu ovplyvnené celkovými výdajmi MŠMT a zo 7 % ich ovplyvňujú iné faktory. Medzi iné faktory zaradujeme počet obyvateľov v daných štátoch, legislatívu, vybudovanú infraštruktúru, aktívne zapojenie obyvateľstva do športových aktivít či príjmy domácností.

Ďalším dôležitým výsledkom, ktorý budeme brať v úvahu je Pearsonův korelačný koeficient R, ktorého hodnota v prípade Slovenska je 0,591259 a v prípade ČR je 0,964813 . Vďaka tejto hodnote môžeme vytvoriť korelačnú analýzu, ktorá by nám mala takisto potvrdiť či vyvrátiť, že medzi veličinami X a Y neexistuje závislosť. Veľkosťou tohto koeficientu zistíme silu (tesnosť) závislosti, čím viac sa koeficient blíži 1 alebo -1 tým je tesnosť závislosti väčšia. K určení závislosti použijeme test významnosti pre Pearsonův koeficient korelácie, ktorého výsledná hodnota je 1,26959 (Slovensko) a 6,35551 (ČR). Kde hranice kritickej oblasti v prípade Slovenska má hodnotu: $t_{0,05;3} = 3,18244$, a platí, že $|1,26959| < 3,18244$ a vyplýva z toho, že testovacie kritérium nemá realizáciu v kritickej oblasti, teda nezamietame H_0 , naopak ju prijímame. Vypočítaná hodnota naznačuje, že tu existuje veľmi malá závislosť medzi výškou celkových výdajov rezortu MŠVVaŠ a výškou výdajov smerujúcich do oblasti podpory športu. Z tohto výsledku je možné tvrdiť, že v prípade kedy Ministerstvo financií, alebo rezort MŠVVaŠ SR zverejní v priebehu predchádzajúceho roku

celkovú čiastku, s akou bude v nasledujúcom roku hospodáriť, nie je možné aby neziskové organizácie si odvodili záver, aká čiastka bude v nasledujúcom roku do oblasti športu alokovaná. Hranice kritickej oblasti v prípade ČR má hodnotu: $t_{0,05,3} = 3,18244$, a platí, že $|6,35550| > 3,18244$ a vyplýva z toho, že testovacie kritérium naopak má realizáciu v kritickej oblasti, teda zamietame H_0 , a naopak prijímame alternatívnu hypotézu H_1 . Vypočítaná hodnota nám potom naznačuje, že tu naopak existuje vysoká miera závislosti, medzi výškou celkových výdajov rezortu MŠMT a výškou výdajov smerujúcich do oblasti podpory športu. Táto závislosť je skutočne veľmi výrazná z čoho vyplýva, že občianske združenia, športové organizácie či iné aktívne neziskové organizácie či subjekty pôsobiace v oblasti športu, môžu do určitej miery dopredu kalkulovať s výškou prostriedkov, ktoré budú v nasledujúcom roku do oblasti podpory športu smerovať. Pre fungovanie športových občianskych združení, či inak aktívny neziskový sektor, ktorý pôsobí v športovom odvetví, je nutné predom kalkulovať s finančnými prostriedkami na ich opravy, chod či rekonštrukcie. Tie budú čoraz viac vyžadovať väčší objem finančných prostriedkov. Oba vyššie uvedené závery musíme ale brať s dostatočnou rezervou, pretože sú skreslené skutočnosťou, že vplyvom nedostačujúcich informácií oboch ministerstiev pred rokom 2011 je nutné prihliadať na vypočítanú hodnotu korelácie s určitým odstupom a rezervou. Sledované obdobie poskytuje len malý počet empirických hodnôt, ktoré môžu byť ovplyvnené celou radou náhodných vplyvov.

5.2. Ekonomické prínosy plynúce zo športu v Českej republike a na Slovensku

Šport ako taký sa výrazne podieľa na národnom hospodárstve väčšiny zemí vyspelého sveta, a to najmä na tvorbe samotného HDP, ale taktiež aj na ďalších dôležitých makroekonomických ukazovateľoch. V rámci domácností žijúcich na území EÚ sa šport podieľa 1,1 až 3,6 % na celkovej spotrebe. HDP ako jeden z najdôležitejších a najsledovanejších ukazovateľov hospodárenia zemí je vo významnej výške tvorený práve samotným športom. V otázke navýšenia podpory športu z verejných zdrojov je najčastejšie používaný argument typu výšky finančných prostriedkov, ktoré plynú späť do verejných rozpočtov vďaka športovému odvetviu ale taktiež aj ich pomer k výške podpory, ktorá je na túto oblasť vydaná. K vyčísleniu ekonomických prínosov plynúcich zo športu do verejných rozpočtov vybraných zemí sa používa multiplikačný model (podľa agentúry KPMG), ktorého schému nájdeme v Prílohe č. 6. Daný model rozčleňuje oblasť do niekoľkých podskupín, a následne je tu vyjadrená celková spotreba oblastí, ktoré pozostávajú z jednotlivých podoblastí. Po vyčíslení nákladov, odhadu ziskovej marže, kalkulácií zisku dochádza

k výpočtu HDP, poplatku za pobyt, dane z príjmu právnických a fyzických osôb, spotrebnej dane a odvodov na sociálne a zdravotné poistenie. Nasledujúce tabuľky 5.3 a 5.4 nám zobrazujú dáta, ktoré vypracovala Analyticko-koncepčná štúdia agentúry KPMG v oblasti ekonomických prínosov pre obe krajiny za rok 2011. Analýza je spracovaná len za rok 2011 z dôvodu nedisponujúcich informácií z jednotlivých ministerstiev a minimálnej zmeny daných ekonomických ukazovateľov za obdobie 2011-2015 (podľa informácie priamo z odboru MF).

Tabuľka 5.3 Porovnanie ekonomických prínosov plynúcich zo športu v Českej republike a na Slovensku za rok 2011 (v %)

Štát/Ekonomické prínosy	Podiel športu na zamestnanosti	Podiel športu na HDP	Podiel domácností na športe	Podiel športu na príjmoch štátneho rozpočtu
Slovensko	3,4	2,1	74	5
Česká republika	3,8	2,7	80	3,3

Zdroj: KPMG (2012), vlastné spracovanie

Šport ako taký je významným faktorom ovplyvňujúcim HDP, pokiaľ sú však do športu zahrnuté všetky oblasti, ktoré sem zaraďujeme, predovšetkým spotrebné výdaje, investičné výdaje, vládne výdaje a čisté vývozy. Z dát, ktoré obsahuje vyššie uvedená tabuľka, je možné vidieť, že podiel športu vrátane multiplikačných efektov na slovenský aj český HDP je skoro porovnateľný, líši sa o 0,6 %. Počet pracovných úväzkov je v prípade Slovenska 79 750 osôb, je tým pádom o 107 520 menší než je tomu v ČR, je možné tvrdiť, že zamestnanosť v oblasti športu v ČR je viac ako o 0,4 % väčšia než je tomu na Slovensku. Podiel domácností na celkovej spotrebe športu na Slovensku sa podieľa nižším % než je tomu v prípade ČR (pokles o 6 %). Keď sa pozrieme na celkový podiel športu na príjmoch do štátneho rozpočtu na Slovensku tak prevyšuje skoro o 2 % celkový podiel športu na príjmoch do štátneho rozpočtu v prípade ČR. Podľa rakúskych a nemeckých iniciuje šport hospodárske aktivity, ktoré sú vo výške až 7,5 % HDP.⁴⁷ Vzhľadom k danému zameraniu odhadujú zmienené štúdie dopady športu na im ovplyvnené priemyselné odvetvia, neberú teda do úvahy aké ďalšie ekonomicky relevantné dopady môže mať šport na zdravie, sociálnu oblasť či zamestnanosť. Samotná zmena životného štýlu a stále sa zvyšujúci význam telesnej kultúry a športu má veľmi podstatný vplyv na existenciu celej rady nových pracovných miest. Samotný podiel športu na zamestnanosti je na Slovensku o 0,4 % vyšší než je tomu v prípade ČR za obdobie 2011. Avšak dané % sa v priebehu nasledujúcich rokov výrazne nezmenilo. Ďalšie prínosy plynúce zo športu zobrazuje nižšie uvedená tabuľka 5.4.

⁴⁷ HOBZA (2014)

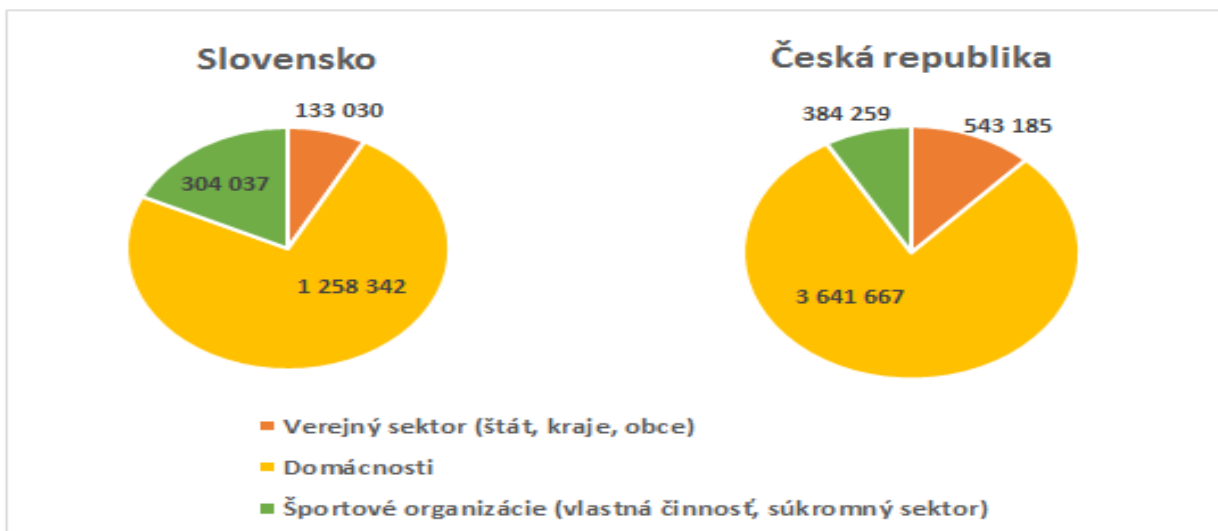
Tabuľka 5.4 Porovnanie ďalších prínosov plynúcich zo športu v Českej republike a na Slovensku za rok 2011 (v mil. EUR)

Štát/Ekonomické prínosy	Priemerný ročný zisk súkromných spoločností	Priemerný ročný prínos pre verejný sektor	Celková športová spotreba
Slovensko	210	809	1690
Česká republika	555	1 925	4 560

Zdroj: KPMG (2012), vlastné spracovanie

Priemerný ročný zisk súkromných spoločností v športe činil v roku 2011 na Slovensku 210 mil. EUR. V porovnaní s ČR je to o 345 mil. EUR menej. Celková spotreba športu (jej detailné zloženie vidíme v nižšie uvedenom grafe 5.7) v roku 2011 na Slovensku činila 1 690 mil. EUR, z toho športové vybavenie, tovary a dary tvorili približne 29 %, naopak v ČR celková spotreba športu v roku 2011 činila 4 560 mil. EUR, z toho športové vybavenie, tovary a dary tvorili približne 31 %. Vidíme tu v rámci celkovej spotreby športu v ČR nárast o 2 % v porovnaní so Slovenskom. Podiel domácností na celkovej spotrebe športu na Slovensku sa podieľa nižším % než je tomu v prípade ČR (pokles o 6 %). V oblasti problematiky príjmov štátnych a verejných rozpočtov je dobré zmieniť, že 100 EUR výdavkov na šport = 47,70 EUR verejných prínosov na Slovensku, a 100 EUR výdavkov na šport = 42,20 EUR verejných prínosov. Po prepočítaní to vychádza, že 1 EUR podpory z verejných rozpočtov vygeneruje 6 EUR prínosov do verejných rozpočtov v prípade Slovenska a 1 EUR podpory z verejných rozpočtov vygeneruje 3,55 EUR prínosov do verejných rozpočtov v prípade ČR. Priamy ekonomický a akceleračný efekt plynúci z oblasti športu pozitívne pôsobí buď na zvyšovanie príjmov štátneho rozpočtu, alebo na úspory v jednotlivých rozpočtových kapitolách štátneho rozpočtu oboch štátov. Zvýšené príjmy alebo úspory štátneho rozpočtu môžu byť tak využité k rebilanciám v prospech iných priorít, prípadne k zmierneniu napätých sociálnych alebo ekonomických oblastí rozpočtu na viacerých úrovniach. Účelne zamerané investície do rozvoja športovej infraštruktúry majú nielen miestny, ale aj celospoločenský pozitívny vplyv na ekonomický rast a rozvoj daného územia. K dosahovaniu rastu príjmov do štátneho rozpočtu z pohľadu športu sa nemusí výhradne jednať o rast hrubého domáceho produktu, optimalizácia daní, poplatkov, teda ekonomickou cestou. K samotnému navýšeniu príjmov do štátneho rozpočtu môže dochádzať súbežne nepriamou cestou a to prostredníctvom premyslenej podpory subjektov, ktoré vytvárajú pozitívne externality a k tým bezpochybné patria športové subjekty a zariadenia.

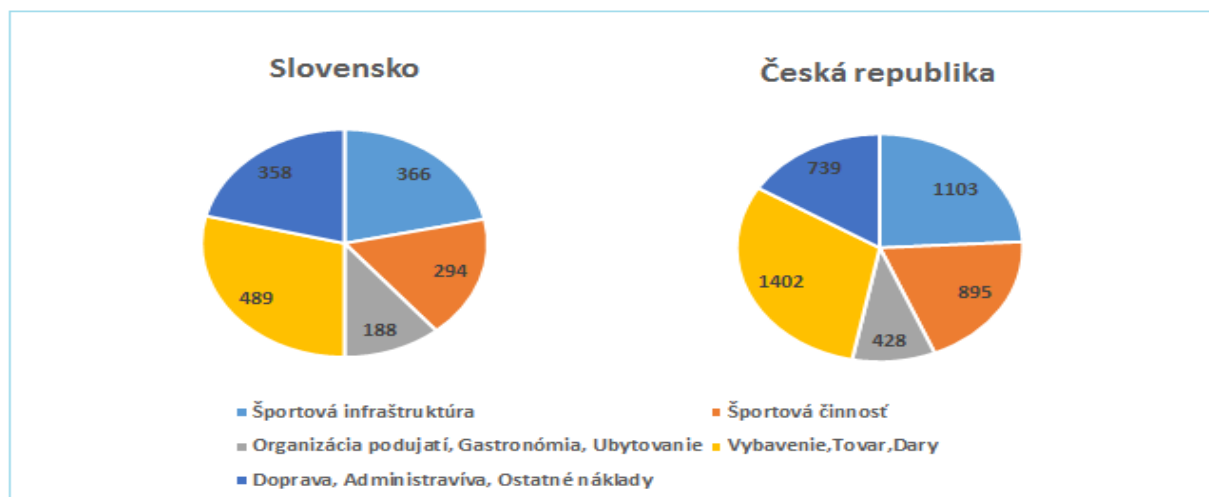
Graf 5.7 Štruktúra celkovej spotreby športu v Českej republike a na Slovensku za rok 2011 (v mil. EUR)

Zdroj: KPMG (2012), vlastné spracovanie

Najvýznamnejšie sa na spotrebe športu v prípade oboch štátov podieľa športové vybavenie, zbožie a dary a to približne 31 % v prípade ČR a 29 % v prípade Slovenska. Druhú najvyššiu spotrebu v oblasti športu zastáva oblasť športovej infraštruktúry, a najmenšiu spotrebu obsadila oblasť ubytovania, gastronómie a organizácia rozličných podujatí. Je teda možné tvrdiť, že štruktúra celkovej spotreby vo vybraných štátoch je porovnateľná.

Graf 5.8 Spotreba finančných prostriedkov v oblasti športu podľa zdrojov v Českej republike a na Slovensku za rok 2011 (v mil. EUR)

Zdroj: KPMG (2012), vlastné spracovanie

Na spotrebe finančných prostriedkov v oblasti športu sa najviac podieľajú domácnosti, a to v prípade ČR až z 80 % a v prípade Slovenska takmer 74,2 %. Domácnosti tvoria hlavnú

ponuku športovej činnosti po činnosti športových klubov a poskytujú tak výrazné kapacity pre dobrovoľnícku činnosť. Taktiež využívajú športovú infraštruktúru či už k vlastníctvu komerčných športových organizácií (squashové areály, fitness centra) alebo vo vlastníctve obcí a športových klubov (prenájom futbalového ihriska pre rekreačný šport, apod.) Rozdiel v prípade spotreby finančných prostriedkov tu vidíme v oblasti štátneho a verejného sektoru, kde v rámci ČR daný sektor zastupuje druhú najväčšiu spotrebu v oblasti športu ale naopak na Slovensku je to práve oblasť súkromného sektoru a vlastnej činnosti športových organizácií. Je nutné podotknúť, že ak bude v športe viac peňazí (štát bude alokovať viac finančných prostriedkov), už len potreba manažmentu väčšieho počtu projektov, kde budú použité, tieto vyššie uvedené čísla určite zvýši. V prípade oboch štátov je veľmi ťažké kvantifikovať dlhodobé benefity telesnej kultúry a športu v oblasti zdravia, vzdelávania, sociálnej oblasti či medzinárodnej prezentácie. Je dobré si ale uvedomiť existenciu týchto benefítov a posunúť ich na vyššiu priečku než benefity finančné. Jedným z cieľov oboch krajín je oveľa presnejšie meranie športu, vedieť, koľko ľudí je v športe zárobkovo činných, koľko platia daní a odvodov, koľko je v športe dobrovoľníkov, koľko je v ňom verejných prostriedkov zo štátnych zdrojov ale taktiež z jednotlivých krajov a územných samospráv. V súvislosti s prínosmi plynúcimi zo športu v oboch štátoch súvisia aj ďalšie prínosy vo väzbe na finančnú podporu športu, ktoré obsahuje nasledujúca kapitola 5.3.

5.3. Ďalšie prínosy plynúce zo športu vo väzbe na finančnú podporu športu v Českej republike a na Slovensku

Daná kapitola zhodnocuje ďalšie možné prínosy zo športu vo väzbe na finančnú podporu v ČR a na Slovensku, so zameraním sa najmä na oblasť prínosov v oblasti zdravia, vzdelávania a v sociálnej oblasti. Ďalším možným kritériom, na ktoré je možné sa okrajovo pozrieť je otázka marketingu športu a jednotlivých prínosov, ktoré prinášajú pre obe štáty. Vyzdvihnúť je dobré hlavne mimoriadne športové výkony v oboch krajinách (napr. zlaté medaile českých hokejistov z OH v Naganu, víťazstvo Petry Kvitové vo finále Wimbledonu 2011, zlato slovenských hokejistov z majstrovstiev sveta v Göteborgu 2002, úspech Petra Sagana za najviac vyhraných etáp Tour de France 2012 apod.) Taktiež účasť reprezentantov na medzinárodných športových súťažiach, a tým, že slovenskí a českí športovci účinkujú v zahraničí, tým zvyšujú povedomie o Slovenskej a Českej republike a záujem o krajinu ako takú a tým zvyšujú príliv turistov do krajín a z toho vyplývajúce zvýšenie príjmu financií do štátneho rozpočtu.

Tabuľka 5.5 Prínosy plynúce zo športu v oblasti zdravia pre Českú republiku a Slovensko

Slovensko	Česká republika
Prevenca civilizačných chorôb	Prevenca civilizačných chorôb
Šport jako prevencia proti "civilizačným chorobám"	Šport jako prevencia proti "civilizačným chorobám"
Prevenca proti úrazom	Zabezpečenie zdravého vývoja občanov
Zabezpečenie zdravého vývoja občanov	

Zdroj: KPMG (2012), vlastné spracovanie

Šport ako taký je nástrojom, ktorý zvyšuje fyzickú kondíciu obyvateľstva a poskytuje možnosť relaxácie a obnovy síl aktívnou formou. Telesná kultúra a šport ponúka aktívnu formu prevencie obezity, kardiovaskulárnych ochorení, cukrovky a mnohé ďalšie choroby. Rovnako ponúka atraktívnu možnosť odpočinku. Podľa ekonomického fóra v Davose v roku 2009 bolo konštatované, že „každý dolár investovaný do športu ušetrí štyri doláre v zdravotníctve“. Ak sa človek bude venovať športovým aktivitám tak bude tým predchádzať rozličným a hlavne zbytočným úrazom, ktoré opäť zvyšujú náklady na zdravotné zabezpečenie občanov. Pre správny a zdravý vývoj celej spoločnosti je bezpochyby nutné správne pohybové a stravovacie návyky. V súčasnej dobe je možné povedať, že u 70 % mužov a žien všetkých vekových skupín je fyzická aktivita pod úrovňou, ktorá ešte môže mať pozitívny vplyv na zdravie. Je odhadované, že menej ako 20 % populácie sa aktívne venuje telesným cvičeniam na úrovni, ktorá môže pozitívne ovplyvniť riziko vzniku kardiovaskulárnych ochorení. Zdravotné komplikácie týkajúce sa pohybového aparátu sú najčastejšie (v 50%) príčinou chronických porúch zdravia. Samotný telesný pohyb má pozitívny vplyv na zdravie v tom najširšom slova zmysle. Šport a telesná kultúra redukuje riziko vzniku ochorenia srdca a ciev, znižuje krvný tlak, zlepšuje lipoproteínový profil – zvyšuje hladinu HDL a znižuje hladinu LDL cholesterolu. K ďalším prínosom športu pre zdravie patrí taktiež zlepšenie psychického stavu a schopnosti vyrovnať sa so stresom a vyčerpaním tým prispieva k celkovému pozitívnemu pohľadu na svet. Ľudia, ktorí sú neustále chorý, tým pádom nie sú schopný pracovať, znamenajú pre štát väčšie % výdajov na „starostlivosť“ o týchto občanov. Ďalšou oblasťou, v ktorej prináša šport prínosy je oblasť vzdelávania. V oblasti vzdelávania sú prínosy z oblasti telesnej kultúry a športu bezpochyby dôležité. Pozitívny efekt je možné vidieť hlavne v oblastiach akými sú prevencia predčasného ukončovania školskej dochádzky u sociálne slabších skupín, podpora mobility študentov prostredníctvom grantových programov pre talentovaných športovcov a taktiež športový výskum a vývoj, ktorý inovatívne ovplyvňuje iné odvetvia ľudskej činnosti.

Tabuľka 5.6 Sociálne prínosy plynúce zo športu pre Českú republiku a Slovensko

Slovensko	Česká republika
Spoločenská integrácia bez ohľadu na vek, pohlavie a národnosť	Spoločenská integrácia bez ohľadu na vek, pohlavie a národnosť
Spoločenský a výchovný charakter športovania	Silný potenciál pre podporu kolektívneho združovania a spolupráce
Spolupráca naprieč všetkými vekovými kategóriami	Rešpekt voči kolektívu, disciplína a fėrové chovanie
Pozitívny dopad na sociálnu integráciu a rovnosť postavenia žien a mužov	
Rešpekt voči kolektívu, disciplína a fėrové chovanie	

Zdroj: KPMG (2012), vlastné spracovanie

Šport je oblasťou ľudskej činnosti, ktorá sa všeobecne teší veľkému záujmu ľudí a ktorá má zároveň obrovský potenciál ich združovať a oslovovať, a to bez ohľadu na vek či spoločenský pôvod. Významným spôsobom tak posilňuje hospodársku a spoločenskú súdržnosť, pomáha vytvárať integrovanejšiu spoločnosť vrátane dosiahnutia rovného postavenia mužov a žien. Dôležité je to zvlášť u mladých ľudí, ľudí zdravotne postihnutých a ľudí pochádzajúcich zo znevýhodnených pomerov. Šport ako taký vytvára pocit spoluúčasti, môže tak byť dôležitým nástrojom integrácie vylúčených skupín spoločnosti. Sociálna spravodlivosť je jedným z hlavných argumentov pre verejnú podporu športu a taktiež sa radí k princípom dobrej verejnej správy. V zahraničí je spravodlivosť v oblasti športu už niekoľko dekád súčasťou výskumu. Je nutné potknúť, že zatiaľ čo verejné služby obvykle slúžia všetkým občanom, športové zariadenia slúžia iba ľuďom, ktorí o ich využitie prejavia záujem a následne ho využívajú. Prínosy plynúce z oblasti telesnej kultúry a športu sú bezpodmienečne nesmierne dôležité nie len pre samotný štát ale aj pre jednotlivých občanov žijúcich v ňom. Prioritou oboch krajín je preto zvyšovať prostriedky plynúce do oblasti športu ale taktiež dbať na ich zefektívnenie, akým spôsobom sa s nimi nakladá. Investície do pohybovej rekreácie preukazujú všetky vybrané socioekonomické a zdravotné parametre k dotačnej podpore a vyznačujú sa komplexnou rozvojovou orientáciou ekonomického potenciálu miestneho, regionálneho aj celospoločenského. Investície do telesnej výchovy a športu splňujú jednotlivé časti rozvojovej orientácie. Samotná pohybová rekreácia je významnou súčasťou cestovného ruchu. Vzhľadom k jej pozitívnej ekonomickej charakteristike sa teda nie je čomu diviť, že je podporovaná aj viaczdrojovo – grantovými politikami štrukturálnych fondov EÚ, zdrojmi z MMR, z rozpočtov územných celkov ale taktiež je financovaná zo súkromných zdrojov.

6. Záver

Šport je vo svojej podstate určitým fenoménom prostredia pre špecifické spoločenské aktivity spojené s telesnými cvičeniami podľa určitých pravidiel. Ministerstvá Českej republiky a Slovenska vypracovali Koncepciu podpory rozvoja športu do roku 2025, ktorá predstavuje strategický dokument, ktorého prijatie a následné postúpenie je neodmysliteľným predpokladom pre efektívnu podporu športu v Českej republike a na Slovensku. Niektoré doterajšie prístupy k riešeniu určitých problémov v športe sa ukázali ako málo účinné, a to z dôvodu jednostrannosti, formálnosti a neschopnosti osloviť celú spoločnosť a hlavne nekompetentné osoby na rozhodujúcich pozíciách.

Cieľom diplomovej práce bolo zhodnotiť finančnú podporu športu v Českej republike a na Slovensku za sledované obdobie 2011-2015 so zameraním sa na podporu zo štátneho rozpočtu, z rozpočtov regiónov súdržnosti a zo zdrojov EÚ. Stanovený cieľ bol naplnený. V diplomovej práci boli pre naplnenie cieľa overované tri hypotézy. Prvá hypotéza, či dominantné postavenie v podpore športu v Českej republike a na Slovensku zohrávajú neinvestičné programy zo štátneho rozpočtu sa potvrdila, z dôvodu preukázania, že najvyššie % z celkových dotácií prúdi v oboch štátoch do oblasti neinvestičných programov (ČR 75%, Slovensko 96%). Jedná sa o programy neinvestičného charakteru v oblasti športu poskytované pre účely zabezpečovania športovej reprezentácie, súťaží a mnohé ďalšie. V sledovanom období 2011-2015 sa Česká republika podotýkala s cyklickým vývojom alokácie investičných a neinvestičných dotácií do oblasti športu. Najvýraznejšia zmena alokovaných investičných dotácií nastala v roku 2015, kde poklesla o viac ako 32 %, v prípade neinvestičných dotácií naopak v tomto roku vzrástla a to o viac ako 8 %. MŠMT postupne zvyšovalo objem dotácií smerujúcich na neinvestičné programy na úkor tých investičných. V prípade Slovenska je charakteristický strmý rast vývoja neinvestičných dotácií do oblasti športu za sledované obdobie 2011-2015. Každoročne dochádza k nárastu financií o viac ako 13 %. Investičné dotácie zo štátneho rozpočtu za sledované obdobie 2011-2015 zaznamenali skôr stagnáciu či pomalý pokles, najmä v posledných dvoch rokoch 2014-2015, kde bola vydaná čiastka iba 800 tis. EUR.

Druhá overovaná hypotéza, či finančná podpora športu je ovplyvnená regionálnou štruktúrou a počtom obyvateľov v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015 sa taktiež potvrdila. Tento fakt potvrdzuje zhodnotenie vývoja alokácie finančných prostriedkov z regionálnych rozpočtov do oblasti športu, kde sa výška poskytovania finančnej podpory do

oblasti športu medzi sebou výrazne líšila u jednotlivých obcí, krajov či regiónov. Najvýraznejší objem financií prúdi vo veľkých mestách s väčším počtom obyvateľstva a lepšou vybavenosťou a dostupnosťou športu pre občanov (NUTS II Praha 38%, NUTS II Bratislavský kraj 83% z celkových dotácií z rozpočtov regiónov súdržnosti). V prípade Českej republiky bola celková alokácia z regionálnych rozpočtov do oblasti športu výrazne vyššia než je tomu na Slovensku. Toto navýšenie tvorí priemerne viac ako 50 % finančných prostriedkov v prípade Českej republiky. Najvýraznejší rozdiel bol zaznamenaný v roku 2015, kde z jednotlivých regionálnych rozpočtov Slovenska bola poskytnutá čiastka o zhruba 13 mil. EUR menšia než je tomu v prípade Českej republiky.

Tretia overovaná hypotéza, že najväčší podiel z celkových neinvestičných dotácií zo štátneho rozpočtu na podporu športu za obdobie 2011-2015 zaujíma šport pre všetkých sa potvrdila, a to na základe výsledkov zhodnotenia finančnej podpory športu z neinvestičných dotačných programov. Ako už bolo vyššie zmienené tak podiel neinvestičných dotácií tvorí viac ako 70 % celkových dotácií zo štátneho rozpočtu do oblasti športu v oboch štátoch. Výsledkom zhodnotenia celkových neinvestičných dotácií do športu zo štátneho rozpočtu bolo zistenie, že neinvestičné finančné prostriedky prúdia z 80 % práve do športu pre všetkých (ČR 78 %, Slovensko 81 %). Jedná sa najmä o finančné prostriedky vydané na podporu pohybových aktivít všetkých vekových, sociálnych a zdravotných skupín obyvateľstva. Otázka alokácie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu do športu pre všetkých je v prípade Slovenska nižšia než je tomu v Českej republike, konkrétne o 104 tis. EUR.

Výsledky zhodnotenia celkovej finančnej podpory športu preukázali, že MŠMT v Českej republike alokuje viac finančných prostriedkov než je tomu na Slovensku, konkrétne o 354 234 tis. EUR za celé sledované obdobie 2011-2015. V prípade Slovenska má vývoj financovania dotačných programov stúpajúcu tendenciu, naopak v prípade Českej republiky je tu značný pokles najmä v poslednom sledovanom roku 2015. V súvislosti s finančnou podporou bol sledovaný aj vzájomný vzťah výdajov na šport k výdajom štátneho rozpočtu, s využitím korelačnej a regresnej analýzy. Výsledkom tohto zhodnotenia bol záver, že daný vzťah sa vo vybraných štátoch výrazne líši. Zatiaľ čo v prípade Slovenska tento vzťah nebol preukázaný (35 % závislosť), v prípade Českej republiky naopak preukázaný bol, a to dokonca s hodnotou závislosti viac ako 93 %. Doplnujúcou časťou diplomovej práce bolo zanalyzovanie možných zdrojov financovania z EÚ, ktorá preukázala, že v programovacom období 2014-2020 môže Česká republika aj Slovensko čerpať finančné prostriedky najmä

z programov ERASMUS + Šport, EU HEALTH či z Nórskeho a Švajčiarskeho fondov. Financovanie športu zo zdrojov EÚ je v prípade Českej republiky ďaleko viac podporované a využívané než je tomu na Slovensku. Príčin je mnoho, avšak ani jeden nie je schopný dané ministerstvo objektívne zdôvodniť.

Šport predstavuje taktiež dynamické a rýchlo rastúce hospodárske odvetvie. Zo zhodnotenia ekonomických prínosov do športu v Českej republike a na Slovensku vyplynulo, že šport v oboch štátoch je s ekonomikou prepojený mnohými priamymi a nepriamymi vzťahmi. Tie pôsobia na obe strany tak, že ekonomika vytvára pre rozvoj športu priaznivé podmienky a šport napomáha rozvoju národnej ekonomiky. Podľa Bielej knihy o športe generuje športové prostredie v krajinách EÚ 3,7 % HDP a zamestnáva 5,4 % pracovnej sily. V prípade Českej republiky a Slovenska športové prostredie zamestnáva viac ako 187 tis. osôb v Českej republike a viac ako 79 tis. osôb na Slovensku, a tým sa podieľa na celkovom HDP 2,1 % v ČR a 2,7 % na Slovensku. Jednotlivé podiely HDP sú v oboch krajinách takmer porovnateľné. Dôležitým ekonomickým prínosom športu pre vybrané štáty je priemerný ročný prínos pre verejný sektor, kde Česká republika vytvára prínos v hodnote viac ako 1 925 mil. EUR a Slovensko 809 mil. EUR. Tento rozdiel v daných štátoch je spôsobený v počte obyvateľstva a domácností, ktoré sa výrazne podieľajú na celkovej spotrebe športu (ČR 80 %, Slovensko 74 %). Domácnosti tvoria hlavnú ponuku športovej činnosti po činnosti športových klubov. Dielčou časťou zhodnotenia finančnej podpory športu v Českej republike a na Slovensku bola oblasť ďalších možných prínosov plynúcich z oblasti športu, s dôrazom najmä na oblasť zdravia a sociálnej oblasti, ktorá preukázala, že 1 EUR investované do športu ušetrí 4 EUR v zdravotníctve.

Diplomová práca sa venovala zhodnoteniu finančnej podpory športu a telesnej výchovy v Českej republike a na Slovensku za sledované obdobie 2011-2015 so zameraním sa na zdroje financovania štátneho rozpočtu. Financovaniu športu z regionálnych a krajských rozpočtov bola venovaná pozornosť len okrajovo z dôvodu nedostupnosti všetkých dát za oba sledované štáty. Táto problematika však môže byť námetom pre spracovanie iných diplomových prác.

Zoznam použitej literatúry

Odborná kniha

1. BAISOVÁ, Karin, KRUŽLIAK, Martin. *Telesná výchova a šport – prostriedok vytvárania vzťahu mladej generácie k pohybu a športu [elektronický zdroj]: abstrakty vybraných príspevkov zo 6. ročníka vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou*. Zvolen: Technická univerzita, 2015. ISBN 978-80-228-2803-1.
2. BUZGÓ, Gabriel, NEMČEK Dagmar. *Sports, Physical Activity and Health: international scientific conference: book of abstracts*. Bratislava: Slovak Scientific Society for Physical Education and Sports, 2014, 106 s. ISBN 978-80-89075-43-0.
3. DA.COSTA, P. Lamartine, MIRAGAYA, Ana. *Worldwide Experiences and Trends in Sport for All*. Oxford: Meyer & Meyer Sport (UK) Ltd., 2002, 792 s. ISBN 1-84126-085-1.
4. DURDOVÁ, Irena. *Sociálně ekonomické aspekty sportu*. Vyd. 1. Ostrava: Repronis, 2004, 86 s. ISBN 80-7329-075-8.
5. DURDOVÁ, Irena. *Sport jako sociálně-ekonomický fenomén*. Vyd. 1. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2015, 86 s. ISBN 978-80-2483-658-4.
6. HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru*. Vyd. 1. Praha: Europlex Bohemia, 2000, 214 s. ISBN 80-90275-23-0.
7. HINDLS, Richard, HRONOVÁ, Stanislava, SEGER, Jan. *Statistika pro ekonomy, čtvrté vydání*. Praha: Professional Publishing, 2003. ISBN 80-86419-52-5.
8. HOBZA, Vladimír. *Aplikovaná ekonomie sportu*. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, 105 s. ISBN 978-80-244-4321-8.
9. HOBZA, Vladimír. *Ekonomie sportu – vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, 61 s. ISBN 978-80-2444-381-2.
10. HOBZA, Vladimír, REKTOŘÍK, Jaroslav. *Základy ekonomie sportu*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, c2006, 191 s. ISBN 80-86929-04-03.
11. HODANĚ, Bohuslav. *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého, 2010, 214 s. ISBN 978-80-2442-658-7.
12. HOULIHAN, Barrie. *Sport, Policy and Politics: A Comparative Analysis*. Vyd. 1. New York: Routledge, 1997, 321 s. ISBN 0-415-12918-4.
13. KLČ, Ivan, FILOVÁ, Danica, PETRIČKO, Marián. *One thousand and twenty years of young Slovakia: the first complete book about the Slovak republic*. Vyd. 1. Bratislava: Ivan Klč, 2014, 768 s. ISBN 978-80-901403-4-9.

14. KOSSL, Jiří, ŠTUMBAUER, Jan, WAIC, Marek. *Vybrané kapitoly z dějin tělesné kultury*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2008, 159 s. ISBN 978-80-2461-566-0.
15. KRŠKA, Peter. *Aktuálne problémy telesnej výchovy a športu 5. [elektronický zdroj]: zborník vedeckých prác*. Vyd. 5. Ružomberok: Verbum – vydavateľstvo Katolíckej univerzity, 2016. ISBN 978-80-561-0339-5.
16. KUBÍČEK, Jiří. *Sport a právo*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 316 s. ISBN 978-80-210-6040-1.
17. LABUDOVÁ, Jela a kol. *Súčasnosť a budúcnosť športu pre všetkých v Slovenskej Republike*. Vyd. 1. Bratislava: Peem, 2006, 135 s. ISBN 80-89197-62-0.
18. NEUBAUER, Jiří, SEDLAČÍK, Marek, KŘÍŽ, Oldřich. *Základy statistiky*. Vyd. 2. Praha: Grada Publishing, a.s., 2016, 280 s. ISBN 978-80-247-5786-5.
19. NOVÁ, Jana, NOVOTNÝ, Jiří, RACEK, Oldřich, REKTOŘÍK, Jaroslav, SEKOT, Aleš, STRACHOVÁ, Milena, VÁLKOVÁ, Hana. *Management, marketing a ekonomika sportu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita 2016, 283 s. ISBN 978-80-210-8346-02.
20. NOVOTNÝ, Jiří a kolektiv. *Ekonomika sportu – vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica 2009, 120 s. ISBN 978-80-245-1521-2.
21. NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.
22. PERÁČKOVÁ, Janka. *The Slovak republic and its sport sector*. Vyd. 1. Bratislava: Peter Mačura – PEEM, 2006, 111 s. ISBN 80-89197-46-9.
23. PERÚTKA, Jaromír. *Dejiny telesnej kultúry na Slovensku*. Vyd. 2. Bratislava: Univerzita Komenského, 1999, 137 s, ISBN 80-22313-82-3.
24. RODNEY, D Fort. *Sports Economics*, 3rd Edition. Washington State University, 2011. ISBN13: 9780132721332.
25. SEKOT, Aleš. *Sport a společnost*. Vyd. 1. Brno: Paido, 2003, 191 s. ISBN 978-80-731-5047-1.
26. SHANK, D Matthew. *Sports Marketing: A Strategic Perspective*. 3 rd ed. Upper Saddle River: Prentice Hall, 2005, 624 s. ISBN 0131440772.
27. SLEPIČKOVÁ, Irena, SLEPIČKA, Pavel. *Sport a politika*. Vyd. 1. Praha: FTVS UK, 2010, 172 s. ISBN 978-80-86317-82-3.
28. TUREK, Milan. *Prognózovanie v športe*. Vyd. 1. Prešov: Pedagogická fakulta UPJŠ, 1996, 107 s. ISBN 80-88697-31-X.

29. VAČKO, Anton. *Štruktúra športu v Európe: Situácia v krajinách, ktoré sú členmi Výboru pre rozvoj športu Rady Európy*. Vyd. 1. Bratislava: Perex K+K, 1993, 172 s. ISBN 8085599139.

Článok v odbornom časopise alebo v zborníku z konferencie

1. BEKÖ, Roman. Súčasné problémy športu pre všetkých. *Telesná výchova a šport: Slovenskej vedeckej spoločnosti pre telesnú výchovu a šport* – Roč. XXII, č.1 (2012), s.11-12. ISSN 1335-2245.
2. HOBZA, Vladimír, ELFMARK, Milan, CIKL, Radek. Trendy vývoje financovania športu ze štátného rozpočtu v Českej republike. *Telesná výchova a šport: Slovenskej vedeckej spoločnosti pre telesnú výchovu a šport* – Roč. XIX, č. 1 (2009), s. 28-32. ISSN 1335-2245.
3. JOSEFÍK, Zdeněk. Vývoj, stav a rozvojové možnosti tělovýchovných a sportovních zařízení v ČR. *Telesná výchova a šport: Slovenskej vedeckej spoločnosti pre telesnú výchovu a šport* - Roč. 12, č.1 (2002), s. 10-14.
4. KALMAM, Michal, SIGMUND, Erik, SIGMUNDOVÁ, Dagmar, HAMŘÍK, Zdeněk, BENEŠ Luděk, BENEŠOVÁ, Dana, CSÉMY, Ladislav. Národní zpráva o zdraví a životním stylu dětí a školáků. Vyd. 1, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. ISBN 978-80-244-2986-1.
5. MELEK, Petr. Organizácia a financovanie pohybových aktivít detí a mládeže na Slovensku. *Telesná výchova a šport: Slovenskej vedeckej spoločnosti pre telesnú výchovu a šport* – Roč. 22, č. 4 (2012), s. 34-38.
6. MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU. Konceptia štátnej politiky v oblasti športu – Slovenský šport 2020. *Učiteľské noviny* – Roč. LX, č.10 (2013), ISSN 0139-5769.
7. MRVÍK, Stanislav. Sport v České republice a jeho financování z veřejných a neveřejných zdrojů. *Finančná politika a optimálny systém zdaňovania vo väzbe na efektívnosť fungovania ekonomiky*. Bratislava: Ekonomická univerzita, 2004, s. 481-489.
8. SABOL, Štefan. Je financovanie športu v poriadku? *Finance a úvěr* – Roč. 21, č.5 (1971), s. 346-348.
9. SLEPIČKOVÁ, Irena. Cesty podpory sportu pro všechny. *Olympijské hnutie a šport pre všetkých*. Prešov: MANACON, Bratislava, 1996, s. 30-32.

Elektronické dokumenty a ostatné

1. EUROPA.EU. *Biela kniha o športe*. [online] [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: www.ec.europa.eu
2. EUROPA.EU. *Eurostat*. [online] [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/health/health-status-determinants/data/database>
3. EUROPA.EU. *Smlouvy EU*. [online] [cit. 2016-06-10]. Dostupné z: http://europa.eu/eu-law/decision-making/treaties/index_cs.htm
4. EUROPA.EU. *Study on volunteering in European Union*. [online] [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/sport/news/eu-study-onvolunteeringen.htm>
5. HALASKOVÁ, Martina. *Ekonomika výzkumu, vývoje a sportu*. Elektronická studijní opora. Ostrava: VŠB-TU, 2016.
6. MAJERČÍK, Tomáš. *Financovanie športu na národnej a regionálnej úrovni v podmienkach SR*. Bratislava, 2014. Diplomová práca. Ekonomická univerzita. Národohospodárska fakulta. Katedra financií. Školiteľ Zuzana NEUPAUEROVÁ.
7. MINEDU. SK. *Koncepcia rozvoja športu*. [online] [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: <https://www.minedu.sk/koncepcia-rozvoja-sportu/>
8. MINEDU.SK. *Koncepcia štátnej politiky v oblasti športu- Slovenský šport 2020*. [online] [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: http://www.rokovania.sk/html/m_Mater-Dokum-151395.html
9. MINEDU. SK. *Rozpočet Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR*. [online] [cit. 2016-02-02]. Dostupné z: <https://www.minedu.sk/rozpocet-ministerstva-skolstva-vedy-vyskumu-a-sportu-sr/>
10. MINEDU. SK. *Šport/Vyhlášky*. [online] [cit. 2016-06-27]. Dostupné z: <https://www.minedu.sk/12285-sk/vyhlasky/>
11. MINEDU.SK. *Šport/Zákony*. [online] [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <https://www.minedu.sk/12287-sk/zakony/>
12. MSMT.CZ. *Evropská charta sportu*. [online] [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>
13. MSMT.CZ. *Koncepce financování sportu v České republice*. [online] [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: http://www.olympic.cz/financovani/docs/koncepce_financovani_sportu_prezentace_v9a.pdf
14. MSMT.CZ. *Národní program rozvoje sportu pro všechny*. [online] [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/narodni-program-rozvoje-sportu-pro-vsechny>

15. MSMT.CZ. *Sport*. [online] [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport-1>
16. MSMT.CZ. *Sport/Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015-2017*. [online] [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport-1/plan-podpory-rozvoje-sportu-v-letech-2015-2017>
17. MSMT.CZ. *Závěrečný účet kapitoly MŠMT*. [online] [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/szu>
18. NEALE, Walter C. *The peculiar economics of professional sports*. Quarterly Journal of Economics. [online] 1964, Dostupné z: [www: http://www.jstor.org/stable/1880543](http://www.jstor.org/stable/1880543).
19. PUBLI.CZ. *Multiplikační makroekonomické procesy, externality a sport a velké sportovní akce*. [online] [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.publi.cz/books/162/03.html>
20. Zákon o organizácii športu č.528/2010 Z.z.
21. Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb., ze dne 28. února 2001 ve znění zákona č. 219/2005 Sb.: tento zákon vymezuje základní legislativní prvek, který upravuje roli státu, krajů a obcí vůči sportu a tělesné kultuře
22. Zákon o telesnej kultúre č. 198/1990 Z.z.

Zoznam skratiek

AŠPV SR	Asociácia športu pre všetkých Slovenskej republiky
ČASPV	Česká asociácia Šport pre všetkých
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČUS	Česká unie sportu
EFRR	Európsky fond pre regionálny rozvoj
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
FS	Fond súdržnosti
MDVRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
MF	Ministerstvo financií
MMR	Ministerstvo pre miestny rozvoj
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŠVVaŠ	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
MV	Ministerstvo vnútra
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
OPŽP	Operačný program Životné prostredie
OPZ	Operačný program Zamestnanosť
RSC	Rezortné športové centrá
SR	Slovensko
ŠK	Športový klub
TJ	Telovýchovná jednota
VÚC	Vyššie územné celky

Prehlásenie o využití výsledkov diplomovej práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 4.4.2017

.....

Jméno a příjmení studenta

Zoznam príloh

Príloha č. 1 Príloha č. 1 Prioritné ciele v oblasti politiky športu na národnej úrovni v Českej republike a na Slovensku pre obdobie 2015-2020

Príloha č. 2 Podporované oblasti športu v rámci koncepcie štátnej politiky športu v Českej republike a na Slovensku pre obdobie 2015-2020

Príloha č. 3 SWOT analýza športovo-rekreačnej infraštruktúry v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

Príloha č. 4 Prehľad dotačných programov na podporu športu zo štátneho rozpočtu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

Príloha č. 5 Prehľad dotačných programov na podporu športu zo zdrojov EÚ v Českej republike a na Slovensku pre obdobie 2007-2020

Príloha č. 6 Metodika výpočtu ekonomických prínosov športu v Českej republike a na Slovensku

**Príloha č. 1 Prioritné ciele v oblasti politiky športu na národnej úrovni
v Českej republike a na Slovensku pre obdobie 2015-2020**

Slovensko	Česká republika
Zvýšenie kvality športovej reprezentácie a príprava športovo-talentovanej mládeže	Podpora rozvoja a popularizácie športu pre všetkých
Revitalizácia a budovanie športovej infraštruktúry a vybudovanie Národného futbalového štadiónu	Rozvoj športovo-rekreačnej infraštruktúry
Podpora športu ako odporúčaného spôsobu aktívneho trávenia voľného času širokej verejnosti najmä detí a mládeže	Optimalizácia objemu a štruktúry financovania podpory rozvoja športu
Harmonizácia antidopingovej regulácie s cieľom prevencie a ochrany zdravia športovcov v súťažnom športe a voľno-časových aktivitách obyvateľstva	Podpora športovej reprezentácie
Zabezpečenie transparentného a efektívneho financovania	Nový legislatívny rámec podpory rozvoja športu
Vytvorenie zodpovedného legislatívneho rámca v športe	
Podpora športu zdravotne znevýhodnených	

Zdroj: SLEPIČKOVÁ, SLEPIČKA (2009), MINEDU (2016), vlastné spracovanie

Príloha č. 2 Podporované oblasti športu v rámci koncepcie štátnej politiky športu v Českej republike a na Slovensku pre obdobie 2015-2020

Podporované oblasti športu v Českej republike
Zvýšenie finančnej podpory základných článkov športu
Zvýšenie spolupráce medzi školami a telovýchovnými jednotami
Formulácia nových vzdelávacích programov v oblasti telesnej výchovy, programov a tabuliek telesnej zdatnosti detí
Zvýšenie atraktivity telesnej výchovy na školách všetkých typov
Podpora pohybovej aktivity v rámci družín a záujmových krúžkov
Zaistenie koordinácie Ministerstva školstva, mládeže a telovýchovy spoločne s Ministerstvom zdravotníctva
Vytvorenie systematického prehľadu o počte a kvalite športových zariadení
Zaistenie nastavenia poskytovania investičných dotačných programov
Zaistenie plánovaného synergického a stabilného financovania športu z viacerých zdrojov
Doplnenie aktuálnych dotačných titulov, resp. programov o nové dotačné programy
Zvýšenie objemu finančných prostriedkov do kapitoly MŠMT v oblasti neinvestičného programového financovania podpory športu
Zvýšenie adresnosti a transparentnosti systému prideľovania dotácií
Podpora dobrovoľníctva s využitím legislatívnych a nelegislatívnych prostriedkov
Zameranie sa na podporu profesionálneho vzdelávania trénerov a asistentov
Analýza rezortných športových centier
Predloženie vecného zámeru zákona o športe

Zdroj: MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Podporované oblasti športu na Slovensku
Revízia štátnych vzdelávacích programov
Investície do rozvoja ľudských zdrojov - učiteľov
Pochopenie rekreačného športu ako nástroja aktívneho trávenia voľného času
Zefektívnenie systému školských športových súťaží
Posilnenie kompetencií športových zväzov
Stanovenie normatívu minimálnej dotácie na jedného športovca (kolektív)
Analýza vplyvu sociálnych podmienok v rodine na športovanie detí a mládeže
Vytvorenie „Rady štátnej športovej reprezentácie“
Zabezpečenie efektívnej koordinácie stredísk vrcholového športu
Podpora organizácie významných medzinárodných podujatí na území Slovenska
Boj proti negatívnym javom v športe
Aktívne zapojenie sa do prípravy na predsedníctvo SR v Rade EÚ
Budovanie športovej infraštruktúry osobitného významu
Vypracovanie nového zákona o športe, novelizácia školského zákona
Implementácia nového modelu financovania športu zo štátneho rozpočtu

Zdroj: MIDNEDU (2016), vlastné spracovanie

Príloha č. 3 – strana 1 SWOT analýza športovo-rekreačnej infraštruktúry v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

Silné stránky	Slabé stránky
výhodná geografická poloha v strednej Európe pre oba štáty	veľké turistické zaťaženie atraktívnych a prírodne cenných lokalít na území oboch zemí
výnimočne dobré predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu a športu s ním spojeného	dlhodobé znižovanie počtu obyvateľstva v dôsledku nepriaznivých demografických trendov - najmä čo sa týka obcí s malým počtom obyvateľstva
vysoký stupeň intenzity súkromného podnikania vo väzbe na cestovný ruch a rekreáciu	existujúca nedostatočná informovanosť širokej verejnosti o športových zariadeniach a aktivitách
existencia rôznych grantových programov a projektov	zlá komunikácia medzi niektorými regiónmi daných štátov a športovými klubmi
veľký počet športových klubov a organizácií	zo strany škôl sa stretávame s nekoordinovanosťou a nezaujmom o spoluprácu v oblasti športu
existujúca sieť rôznych viacúčelových športovísk	klesajúci záujem študentov a školských zariadení o účasť v športových súťažiach
vhodné terénne podmienky na rozvoj rekreačnej turistiky a športu	nedostatok kvalitných športových kapacít (tréneri, manažéri)
prevencia kriminality a iných závislostí prostredníctvom športu	slabšie možnosti aktívnej rekreácie (na niektorých miestach chýba kúpalisko v mestách)
aktívna činnosť olympijských klubov	slabá sieť vybudovaných cyklistických chodníkov
existencia dotačnej politiky oboch štátov a jednotlivých regiónov	malá frekvencia športových podujatí pre znevýhodnených obyvateľov (seniori, občania so zdravotným postihnutím)
vybudovanie siete lyžiarskych stredísk na území s najlepšimi podmienkami pre zimné športy v ČR a na Slovensku	nedostatočná vybavenosť niektorých stredísk, pokiaľ ide o športovú infraštruktúru
veľké množstvo atraktívnych turistických cieľov, bohužiaľ skôr prírodného charakteru	nedostatočná vybavenosť turistickou infraštruktúrou pre špecifické skupiny klientov (dôchodcovia, rodiny s deťmi apod.)
vytvorenie systému záchytných parkovísk a zaistenie ich prepojenosti verejnou dopravou - či už medzi sebou alebo s turistickými východiskami (napr. zelené autobusové linky)	pomerne malý počet vytýčených náučných a poznávacích chodníkov

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Príloha č. 3 – strana 2 SWOT analýza športovo-rekreačnej infraštruktúry v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

Príležitosti	Hrozby
účinná ochrana cenných prírodných lokalít, ktoré zvyšujú prírodnú atraktivitu územia	nárast turistického tlaku, ktorý môže viesť k ďalšiemu poškodzovaniu životného prostredia
vhodné prírodné podmienky pre budovanie cyklistických chodníkov a rekreačného športu	nepriaznivý demografický vývoj
rozvoj športovísk a s tým spojené spracovanie plánu opráv a revitalizácií	trend zvyšovania individuálnych nákladov na športové aktivity občanov
vytvorenie strategického dokumentu, ktorého ciele sa budú naplňať	klesajúci trend počtu športovcov na danom území
rekonštrukcia a vybudovanie ďalších zariadení, ktoré budú slúžiť k rozvoju športu a cestovného ruchu	nezáujem vyučujúcich telesnej výchovy o aktivity mimo vyučovania z dôvodu slabej finančnej zainteresovanosti
vybudovanie infraštruktúry pre adrenalínové športy (napr. lanové centrá)	dlhodobá propagácia mestských športovísk
rekonštrukcia a vybudovanie verejného WC u športovo-rekreačných zariadení	patričný nezáujem médií o oblasť športu, okrem športu vrcholového
rekonštrukcia a vybudovanie infraštruktúry pre rekreačný šport	nedostatočné zlepšenie vybavenosti a štruktúry ubytovacích zariadení, negatívny vplyv na návštevnosť a s tým súvisiace ekonomické prínosy športu a rekreácie
iniciácia zakladania profesionálnych združení podnikateľov v cestovnom ruchu na lokálnej ale i regionálnej úrovni	
investície do infraštruktúry a zázemia lyžiarskych stredísk, najmä do oblasti zníženia tlaku na životné prostredie, či do oblasti skvalitňovania služieb	
ekonomický a sociálny prínos cestovného ruchu a športu pre život v jednotlivých regiónoch daných zemí	

Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Príloha č. 4 Prehľad dotačných programov na podporu športu zo štátneho rozpočtu v Českej republike a na Slovensku za obdobie 2011-2015

Česká republika		Slovensko	
Program I	Športová reprezentácia ČR	Podprogram 02601	Šport na školách a rekreačný šport
Program II	Športovo talentovaná mládež	Podprogram 02602	Štátna športová reprezentácia a rozvoj športových odvetví
	Štátna športová reprezentácia	Podprogram 02603	Športovo-talentovaná mládež
Program III	Činnosť športových organizácií		Národné športové centrum
Program IV	Údržba a chod športových zariadení	Úlohy z uznesení vlády SR, z toho	Národný futbalový štadión(02604)
Program V	Činnosť športových zväzov		Futbalové štadióny 2013-2022(02604)
Program VI	Významné športové akcie		Kandidatúra na usporiadanie ZOH 2022 (02602)
Program VII	Zdravotne postihnutí športovci	Podprogram 2605	Koordinácia projektov a prierezové činnosti
	Ostatná telovýchovná činnosť		Antidopingová agentúra SR (r.2002-08 OZ ADV SR)
Podpora RSC, ADV, VSC		Podprogram 02604	Materiálno-technický rozvoj športu
Program 133510	Podpora materiálno technickej základne športu		Tovary a ďalšie služby

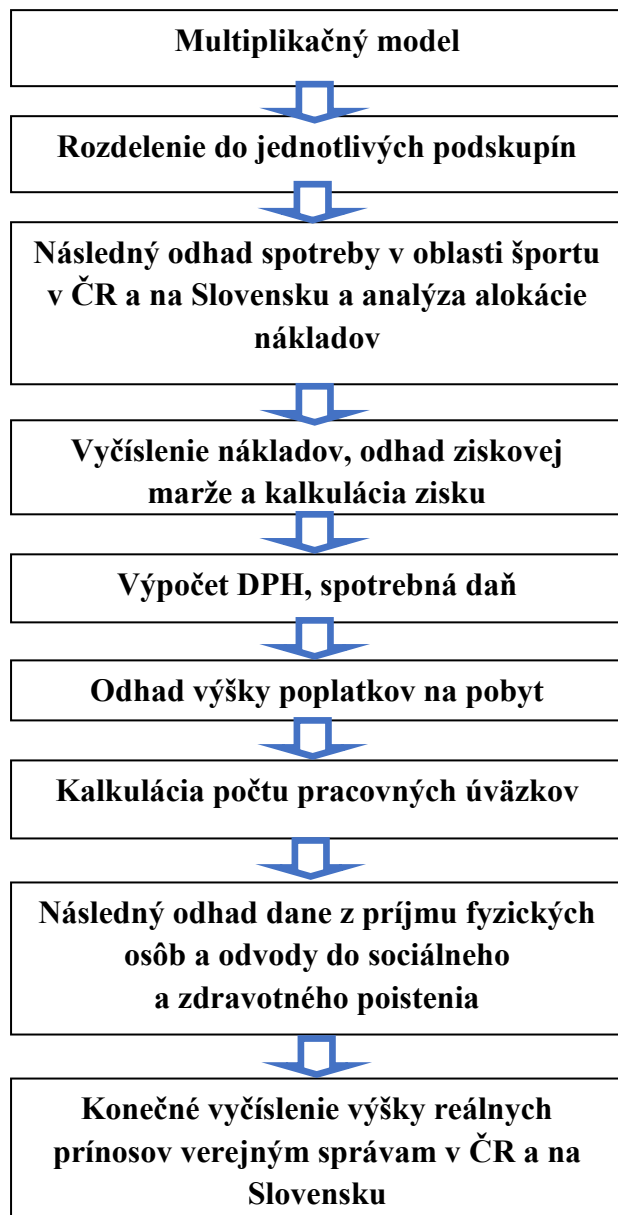
Zdroj: MINEDU (2016), MŠMT (2016), vlastné spracovanie

Príloha č. 5 Prehľad dotačných programov na podporu športu zo zdrojov EÚ v Českej republike a na Slovensku pre obdobie 2007-2020

Oblasť	Program 2007-2013	Program 2014-2020
Partnerstvo založené na spolupráci v oblasti športu	Prípravne akcie	ERASMUS+ Šport
Neziskové európske športové udalosti	Iné výročné akcie	ERASMUS+ Šport
Výmeny mládeže, dobrovoľníctvo	Program Mládež v akcii	ERASMUS+ Šport, Mládež v akcii
Odborná príprava, mobilita zamestnancov	Program celoživotného učenia	ERASMUS+ Šport, Vzdelávanie a odborná príprava
Športová infraštruktúra malého rozsahu	Európsky fond pre regionálny rozvoj	Európsky fond pre regionálny rozvoj
Šport a životné prostredie	LIFE+	LIFE
Výskum v oblasti športu	Siedmy rámcový program	Horizont 2020
Aktívne občianstvo, partnerstvo miest	Program „Európa pre občanov“	Program „Európa pre občanov“
Šport a rozvojová pomoc	Programy spolupráce a vonkajšia pomoc	Programy spolupráce a vonkajšia pomoc
Boj proti nedostatku pohybu, podpora aktívneho životného štýlu	Program pre oblasť zdravie	Program pre oblasť zdravie

Zdroj: EUropa. CZ (2016), vlastné spracovanie

Príloha č. 6 Metodika výpočtu ekonomických prínosov športu v Českej republike a na Slovensku

Zdroj: KMPG (2012), vlastné spracovanie